

МИКОЛА ГАЛИЧКО

НА СХИЛАХ ГІР
КАРПАТ І ПІРЕНЕІВ

МИКОЛА ГАЛИЧКО

**НА СХИЛАХ ГІР
Карпат і Піренеїв**

ТУЛЮЗА - ПАРИЖ

1975

Вельмишановному п. проф. Іванові Ратушному складаю
щиросердечну подяку за цінні вказівки, поради та коретку.
Автор

Обкладинка Л. Денисенка

« За дозволом Церковних Властей »

Дня 5.II.1975. Париж

ВСТУП

Лунко лине гомін
Всюди скрізь по горах.
Палко сяє промінь
Сонечка в просторах.

Радісно сміється
Квітка сонцем грита.
Серце веселиться
Піснею трембіти.

Срібні Піренеї
Чудами багаті.
Славні в Україні
І наші Карпати.

Я люблю ті гори,
Лину там щоденно,
Бо в низу скрізь горе
Душить всю вселенну.

Стелиться там стогін
Мрякою в пустелі,
Лине Божий гомін
В Небо понад скелі.

Франція, Рвожт, червень 1959 року

ВСТУПНЕ СЛОВО

Не на рідній землі, не в своїй стороні,
Не у вільній моїй Україні;
Пишу думи мої, що щебечуть в душі,
Як весною пташки на калині.

Край наш горе терпить, Україна горить
В Боротьбі та в кривавім змаганні;
Її воля в ярмі, добрі діти в тюрмі
Й на роботі важкій на вигнанні.

Хай же й мені буде вільно зарахувати оцю мою збірку віршів : « НА СХИЛАХ ГІР КАРПАТ І ПІРЕНЕЇВ » до тієї однієї скромної праці, що її ведуть українські емігранти на далекій чужині, для кращого завтра Українського Народу.

Збірка « НА СХИЛАХ ГІР... » є наче витяг спогадів із мого шістдесятилітнього життя. Понад тридцять літ життя на схилах мальовничого карпатського Бескиду в зеленому підгір'ю у рідній Україні. Других тридцять літ у Західній Європі за Карпатами, Альпами, Піренеями, аж над берегами Атлантийського Океану.

Із щирої душі та гарячого серця промовляю до Вас, мої земляки, на рідних землях, засланнях, у Азії, у країнах Європи, за широкими водами океану : в ЗСА, Канаді, Бразилії, Аргентині, у далекій Австралії, Новій Зеландії та Океанії.

Пам'ятаймо, Дорогі Земляки, одну велику Правду : де б ми не народились і де б ми не перебували на праці, яке б ми громадянство не прийняли, і навіть

на високім становищі опинились, ми є синами і доньками славного великого Українського Народу, членами Церкви Христової та живими квітами в терневій короні Християнської України. Коли ми прощались із рідною землею, коли ми покидали свій рідний край, ми не взяли з собою нічого. Усе ми залишили там на рідних землях : рідних батьків та матерів, братів і сестер, друзів та приятелів. Нашу буйну веселу молодість, хати, церкви, пам'ятники, родючі поля, зелененькі гаї, ліси й діброви, тихі білесенькі села та гамірливі міста.

У широкий і невідомий нам світ пішли ми з порожніми руками, шукаючи праці, притулку та захисту від руки окупанта. І знайшовши сякий-такий притулок, дихнувши вільним повітрям між вільними народами в світі, — ми знову віджили, піднесли в гору свої опущені чола та промовили до світу наше Українське Слово :

— О, світе! Вільний великий світе! Ми також мешканці твої, хоч, правда, живемо убого неначе ті жебраки — спочатку в дерев'яних бараках, в убогих розвалених хатах — однак духово ми багаті, сильні та невгнуті, бо сяють нам святкові дні, дні славні й незабутні.

Ті славні святкові дні, спогади з наших рідних хат-світлиць, Церков і Святинь — то є наші великі, духові скарби, то є наша спадщина, перли тисячолітньої Християнської України.

Найбільший наш духовий скарб, якого не мав сили зграбувати від нас навіть наш найбільший ворог, це є наша Свята Віра, захована глибоко на самому споді нашої душі : любов до Господа Бога Ісуса Христа й Пречистої Діви Марії, що вдихнула нам в нашу душу Свята Церква Христова.

Другий наш духовий цінний скарб, то є наша гаряча любов до своєї рідної мови, пісні, звичаїв, любов до України, що її вщепила у наше серце наша рідна мати тоді, як нам співала ніжних українських пісень колискових.

Великі Два Духові Скарби : БОГ І УКРАЇНА. То наші могутні крила, то наша радість і надія. Церква і Україна — то наша гордість, краса і слава. Без тих двох духових скарбів українець сумує і так тужить, як дитина за мамою. Без наших духових скарбів — ми нидіємо й в'янемо, як квітка без сонця, як пташка без повітря; гинемо, як риба без води. Щоб не забути та не розгубити тих духових скарбів, якими і я живу вже понад шістдесят років — пів копи літ на схилах рідних Карпат, других пів копи літ на схилах чужих Піренеїв — я їх покосив, як косар косить траву і зілля, сушить їх та й складає в копиці. Як жнець залізним серпом жне золоті стебла пшениці, в'яже в снопи, складає в полукіпки, так я їх пов'язав у вірші, наклав на драбинястий віз та й везу широкими світами наше спільне духове добро. Несу або посилаю його всюди, де лишень знаю, що там б'ється хоч одно побожне патріотичне українське серце.

Байдуже, чи те серце б'ється самотно, видніє, мов би той острівець серед моря чужого оточення, чи б'ються ті серця гармонійним тактом в українських рідинах, громадських організаціях, чи у церковних Братствах.

Друкуючи мої скромні записки-спогади на далекій чужині, — святочно заявляю: Хай буде честь і слава Великому Богові в Трійці Святій Єдиному, що в Провидінні Своїм Всемогучім благословив мої молоді літа, дозволив мені жити на найкращих і найбагатших просторах земної кулі, яку ми звемо Україною. Тієї самої рідної землі, що від молоденьких літ наповняла мою душу чаром мелодійних пісень, казок, співанок, Різдвяних колядок, щедрівок, Великодніх гаївок, веснянок, святочних обрядів та цікавих народніх звичаїв.

Бадьорив Милосердний Господь Бог мою душу та радував серце: гомоном церковних дзвонів, щебетом пташок та леготом легкого вітру, що віяв із калинових гаїв, зелених дібров, квітучих степів, барвистих левад, берегів та узбіч прекрасного карпатського узгір'я. Різьбив Наймудріший Мистець-Архитворець мій розум,

сталив та гартував мою волю — за Його Святою Волею. А Воля Божа є, була і буде найкращою моєю учителькою й ясною провідною зіркою на дорозі мого життя. Дозволив Небесний Володар половину мого віку працювати, учитись та ходити тими самими стежками й дорогами, що ними ходили наші володарі: королі, князі, княжі лицарі-вої; славні козаки-запорожці з своїми отаманами, полковниками та гетьманами. Там де боролись за Волю України Січовії Стрільці, Вояки Української Армії, герої підпільних організацій та безстрашні лицарі УПА. Помагає мені Господь Бог та Пречиста Діва Мати Божа й Благословили Вони мені й другу половину мого віку: працювати, їздити й пішки мандрувати тими країнами, де також десь-недесь незатертими карбами між чужими людьми промовляють історичні пам'ятки нашої старовинної слави: «РУСЬКОЇ ПРАВДИ». Тієї Русько-Української Правди, яку з Західній Європі вже більше як 900 літ започаткувала Київська княжна Анна Ярославна, згодом — королева Франції. Продовжували ту Русько-Українську Правду в Західній Європі: владика Петро Акерович, Орлик, Петлюра, Коновалець. Поширили та й далі розбудовують наші світські діячі-учені, духовні та високопоставлені особи аж по нинішні дні з Їх Блажеством Верховним Архипастирем-Патріархом Кир Йосипом у проводі. Широко й далеко простяглись ті високі гірські схили, здається, — ні початку, ні кінця їм немає. Ген-ген угорі вони торкаються стелі голубого неба, то знову спадають, знижуються в долину ярами, ріками, струмочками-потічками спускаються аж до берегів океану. Не легко нам, дорогі земляки, на схилах чужих гір, на рівнинах чужих піль, над берегами чужих рік працювати, як про це співаємо в пісні:

« Друзі мої українці, сестри й брати милі,
Чи знаєте скільки років ми вже на чужині?
На чужині тяжко жити, тяжко працювати,
А ще тяжче, як прийдеться, в чужині вмирати ».

Усі ми тут подібні до тих жидів, про яких пише Псалмоспівець в псаломі 137-мому. Жиди були вигнані й забрані у вавилонську неволю, там вони тяжко бідували та гірко плакали над чужими ріками, згадуючи свій рідний край, свій Єрусалим, свій Сіон. Подібна доля зустріла й нас українців. Плачуть українські вигнанці над чужими ріками в холодному Сибірі, тужать в Європі, Америці, Азії, Австралії й інших країнах. Плачуть і скучають, бо чужина нас не гріє, чужі люди нас не розуміють. Вийде наш українець в поле, погляне на пшеничні й виноградні поля, на зелені ліси, на левади, та те все не його. Їде чужим містом — там повно величавих святинь, будов, пам'ятників, та вони серце нашого брата не радують. Повернеться українець до хати (може, в кого є своя, тяжкою працею зароблена й куплена хата), та вона не його хата.

Лиш ті святі Ікони та вишивані рушники, що дехто привіз ще з дому нагадують нашу милу українську хату. Лиш наші прекрасні святі Богослуження пригадують нам наші Церкви-святині. Українська книжка, часопись, пісні й звичаї пригадують нам наш Рідний Край-Україну.

Щоб хоч трішки пригадати деякі важніші події, що пам'ятаю з рідної України та щоб відмітити наше творче життя над чужими ріками, щоб пригадати наші звичаї, наш Український Сіон, я вирішив видрукувати ось цю книжку:

« На схилах гір Карпат і Піренеїв ».

Закінчуючи своє слово, хочу Вас всіх привітати та духово підбадьорити.

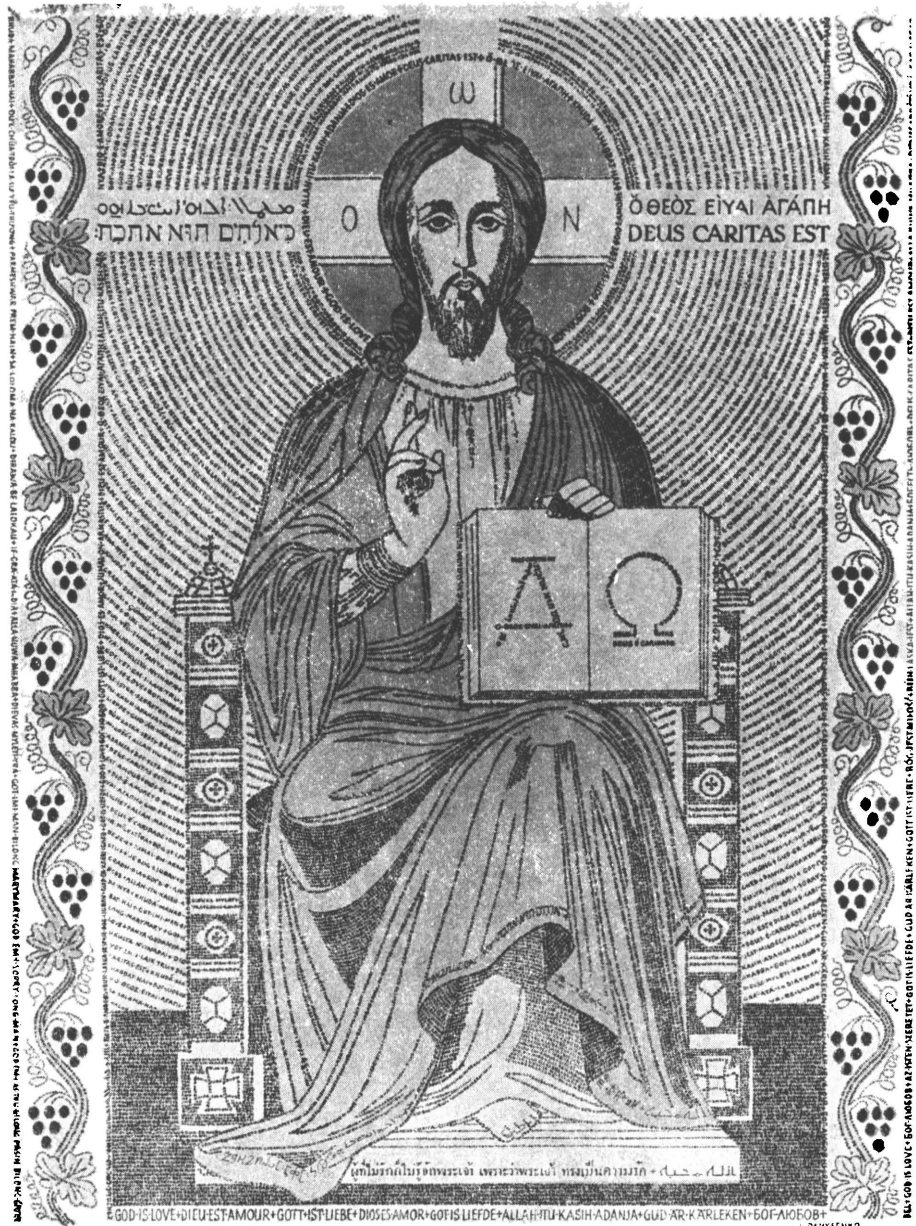
Нехай же буде все нам добре
У нашім Краю й в чужині,
Бо правда лихо переборе
Й настануть ще щасливі дні !

І дійсно — воно так і буде, якщо ми будемо пам'ятати й зберігати наші духові скарби й своїм

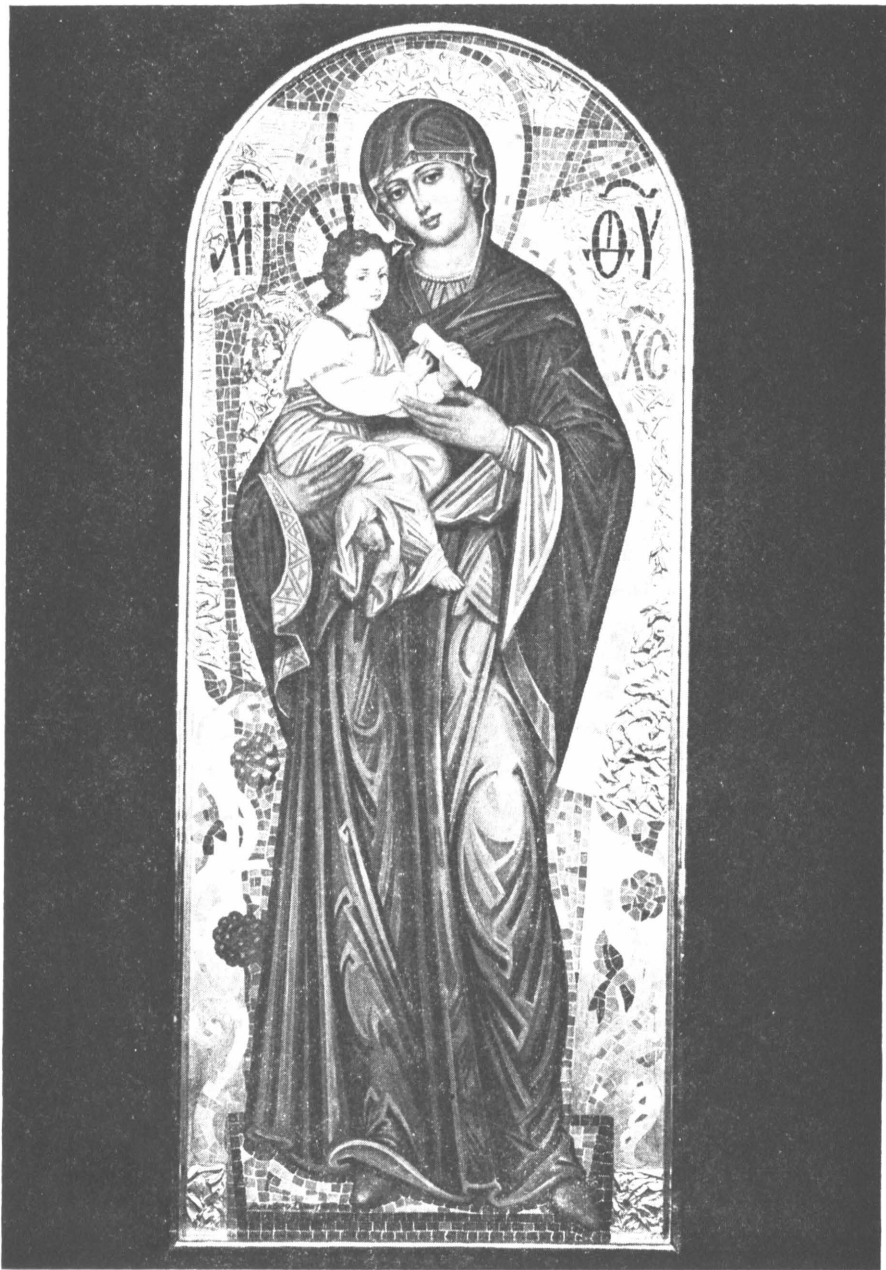
діточкам їх заціплюватимем у молоде серце. Вірно
свято й непохитно, що не за горами той час, коли наша
стара Русько-Українська Правда — розцвіте наново й
заманіфестує в своїй красі, величі і славі.

Наш Сіон, наш Київ — буде Центром Сходу,
Віра — світлом для народу,
Слава злине в світ.
Скрізь з чужих країн
Вернуться всі діти до Сіону,
До своїх родин
Й Золотих Воріт.

Автор.

Ікона Ісуса Христа-Вседержителя, яка вся виконана виключно словами : « БОГ - ЛЮБОВ » у 48 мовах різних народів світу. Таку ікону намалював укр. мистець п. Леонід Денисенко з Австралії. Копію тої ікони прислав п. Денисенко для Української Каплиці в Люрді.

Запрестольна Ікона Пресв. Борогодиці над «ВІВТАРЕМ УКРАЇНИ» у
Базиліці «Розер» в Люрді.

Ікону намалював укр. мистець п. Михайло Дмитренко з Америки.
Фундатором був великий любитель Божої Матері п. Роман Левицький
з Америки, з міста Трентону.

БОГ Є ЛЮБОВ

Бог є чиста любов,
Світ з любови створив,
До найглибших основ —
Все любов'ю сповнив.

Бог є вічне буття —
Безконечних віків.
Сяйво, радість, краса
Незлічимої світів.

Бог вселенну держить
Триєдиним еством.
Світ увесь веселить
Духом Ласки, добром.

Бог незмінний весь час —
У просторі й часі.
Боготворить Він нас
У святій доброті.

Бог найліпший Отець,
Наш Спаситель і цар.
Добрий Пастир овець,
Людських душ володар.

Бог найбільше добро,
Щастям світ обдарив.
Полюбім ми Його,
Як Він нас полюбив.

Полюбім ми Його,
Де нас буде двох, трьох;
З серця викиньмо зло,
Хай панує в нім Бог.

Бог є тиха любов,
Світ любов'ю сповнив.
Боже Тіло і Кров
Нам в поживу лишив.

Не плач, душечко, цить,
Ще хвилинку, ще мить :
Сам Христос загостить
Нас любов'ю сповнить.

Подорож поїздом 22 червня 1975 року
з Ангулему до Бордо. Празник Зіслання Святого
Духа.

НА СХИЛАХ ГІР

На схилах гір скрізь поле й бір,
Гаї, сади і села.
Там щебетливий пташки спів
І музика весела.

Люблю я синіх гір красу —
Барвисту полонину.
Черпаю радість з них живу,
Надхнення, міць і силу.

Той зелен ліс у хмари вріс —
Високий та дрімонтний.
Там ясний грім не раз вже тріс
У час лихий-скорботний.

А на верхах — гірських хребтах,
Мов Ангельські оселі,
До неба вказують нам шлях —
Ті срібночолі скелі.

Господній дзвін на схилах гір —
Молитися взиває.
Бо в тім підгір'ю золотім —
Усюди Бог вітає.

Хоч з рідних хат пішов наш брат
У край чужий над море,
Усе він дивиться назад —
На українські зорі.

На прощу їде він у Люрд
До Божої Марії.
За край свій молиться там люд
У вірі і надії.

На схилах гір синіє бір,
За лісом скелі-гори.
Над скелами Великий Віз,
Над возом ясні зорі.

За зорями в безмежну даль
Молочна йде Дорога.
Провадить нею стежка в рай
Тих всіх, що люблять Бога.

Люрд, 14 січня 1975 року.

« Вівтар України » у Базиліці Вервиці — « Розер » Споряджений 1968 р. в Люрді. Ікони намалював наш мистець п. Омелян Мазурик з Парижу.

ЗНАЮ ТІ ГОРИ ГОРДО-ВЛАДАРНІ

Знаю ті гори гордо-владарні :
Вічні, тверді, могуті.
Бачив карпатські скелі підхмарні
І піренейські кручі.

Сонце там й зорі на вічній стійці —
На варті у просторах.
Вітер привітний на люрдській гірці
Співає пісню в горах.

Пісню про славу Диви Марії,
Про чудо, люрдське диво.
Про Божу Ласку і Надію —
На вічність нам щасливу.

**
*

Із далекої країни
У край рідний думка лине,
Аж до хати у Карпати
Ген до любої родини.

Там на соняшне Підгір'я,
Під небесну синь-сузір'я,
Під солом'яну ту стріху
Серцю і душі на втіху.

Ви, високі Піренеї!
Передайте громом хвилі —
Любий мій привіт для Неї —
Для Матусеньки моєї.

Вірте, брате буйнесенький
Занеси поклін для Неньки,
В той зелений ліс в Карпати —
Де чекає сина мати.

Роси чистії сріблисті,
Теплії дощі краплисті —
Всі розсійтесь по Підгір'ю
І по ньєчинім подвір'ю.

Сонце наше ти ласкаве,
Ти збири всі сльози Мамаи
Та й розкинь їх над полями
Кольоровими квітками.

Заквітчала Мати Божа
Пишним цвітом Піренеї.
О, напевно є там рожа
Для Матусеньки моєї!

Кожну квітку наче перлу
Я під серденько ховаю.
А щоб будь-яка не вмерла —
Всі у пісню поскладаю.

Рвоят, Франція, червень 1959

РОЗДІЛ I

БОГ І УКРАЇНА

Велика мармурова таблиця споряджена українцями з околиці Тулузи з нагоди 1000-го ювілею хрищення св. княгині Ольги. Пропам'ятну таблицю поблагословив кардинал Салієж 1955 р. в Тулузі. Таблиця тепер знаходиться в Льорді.

БОГ І УКРАЇНА

(Хвала Богові Творцеві)

Благослови, душе моя, Господа!
Господи, Боже мій, великий еси вельми!
Ти одягнувсь величчю й красою,
Ти світлом, наче ризою покрився.

Ти розіпняв небо, неначе намет.
Ти збудував твої горниці в водах.
Із хмар собі робиш колісницю,
Ходиш на крилах вітру.
Вітри своїми посланцями учиняєш,
Полум'я вогненне — слугами своїми.
Ти заснував землю на її підвалинах —
Вона не похитнеться віки вічні.

(Псалом 104) Стихи 1, 2, 3, 4, 5.

Нехай Слава Господня буде повіки,
Нехай Господь радіє творами своїми;
Спогляне Він на землю, і вона стрясається.
Торкнеться гір, — вони димують.
Я буду Господеві співати поки життя мого,
Псальми співатиму, скільки буду жити.
Хай буде приємна Йому моя пісня;
У Господі я веселитимусь.
Хай грішники з землі щезнуть,
І беззаконних більше хай не буде.
Благослови, душе моя, Господа! Алилуя!

Псалом 104 (103) стихи : 31, 32, 33, 34, 35.

БОГ І УКРАЇНА

БОГ і Україна — гасло наших днів.
Церква і Родина — клич наших батьків.
Щоб нам волю вже здобути
Ми не сміємо забути
Славних лицарів, гетьманів й князів.

Праця і моління, в кожний час і день,
Гадка про спасіння всіх Божих дітей:
Хай дає тобі охоти
До молитви і роботи,
Здійснення ідей — на щастя людей.

Де б ти не вродився, що б ти не створив,
Вельми доробився і чин заслужив;
Знай: Вкраїна наша мати,
Щоб для Неї працювати —
Господу молися, поки б ти не жив.

Ти ж є у тій Церкві, де моливсь твій дід.
Не лякайся жертви, поступай як слід.
Перлоцвіт ти є в короні
На Вкраїні святій скроні.
Будь, як той граніт, бережи свій рід!

Бог і Україна — вся твоя мета.
Церква і Родина — зміст твого життя:
Чесно жити працювати,
Україну визволяти
З рабського ярма, ганебного буття.

Франція, 30 жовтня 1974 року

СПОКОНВІЧНА МІСТЕРІЯ НАРОДЖЕННЯ

Споконвічна містерія народження з висот неба, якої праобраз зустрічаємо вже в старопоганьських часах на наших землях; як народження весни, перемоги сонця над зимою, сьогодні, прийнявши Христову віру, — зустрічаємо цю містерію, як народження Божого Сина Ісуса Христа.

— 1 —

Пірнув я думками в біблійні часи,
Святих Патріархів Завіту,
Почути там Аду сумні голоси,
Де праведні душі в надії жили
На прихід Спасителя Світу.

— Предвічний Родився! Цар Еммануїл! —
Лунає та вістка по Небу.
Здрігнулося пекло, зблід Сатанайл,
На Троні Давида Спаситель засів,
Печать розламалась едему.

— 2 —

Вглибляюсь гадками в минуле віків
В цю ніч, що Христос народився.
Дібравсь до старезних священних гаїв,
Піднявсь до найвищих карпатських верхів
Й мій дух з духом предків зустрівся.

В священному гаї, напроти зорі,
Ясніє печерна святиня.
Зійшлись там прапредки з Пра-Русі-Землі:
Ловці, скотарі, орачі і князі,
Дід Ладо і Доля Газдиня.

Дажбога зустрічають там разом вони
Кутею із медом, грибами.

Тріумфові світла, над тьмою зими
Всі раді, в надії на прихід весни,
Прийшли з Колядками-піснями.

— О, ясне сонце! Ти сходиш щодня.
Трясний, предвичний Дажбоже!
Нам дай ясний промінь, тепло і життя,
Хай згине Морини, зими мертвота,
Хай правда твоя переможе!

— Христос Народився! — почувлось згори.
— Славте Його! — відгукнули
З любов'ю і радо, всі ті, що жили
По правді чи чесно в бою полягли,
Із вірою в бозі заснули.

— Христос Народився! — гримлять голоси
Старого й Нового Завіту.
— Славте! — Творцеві добра і краси,
Єдиному в Тройці, на вічні часи, —
Месії, Спасителю Світу.

— 3 —

Христос Народився! О, батьківський дім!
Немов Вифлиемська Яскиня.
Там сіно пахуче і радісний спів,
Плоди злотополя, звичаї дідів,
Світлиця мов церква-святиня.

Піду за ворота, за рідний поріг —
В селі кожна хата святиня.
Чи тиснуть морози, чи падає сніг —
Найстаршній в родині звичаїв беріг,
А мати — родини жрекиня.

— Хвала Тобі, Боже! — співає земля —
Мир людям на світі! Свободу!
Зійшли срібні зорі на сині поля —

Містерія Ночі Святого Різдва,
Із роду приходить до роду.

— 4 —

Христос народився у бажаний час.
Зоря Його вічно сіє.
Він хоче царити в серцях серед нас,
Всім хоче служити наш Бог-Господь-Спас,
Він руки до нас простягає :

До тата, до мами, сестер і братів,
Як немічна вбога дитина,
До всіх у коронах й сиріт пастушків,
До предків й нащадків всякчасних віків,
Христос Бог, Месія й Людина.

« Христос Народився ! » — « Славіте Його ! »
Славіть на землі і на небі,
Бо з неба зійшов Він, щоб знищить гріх-зло,
Щоб в згоді із Богом усе зажило,
Щоб всіх нас зібрать біля себе.

Христос Народився численні рази —
Від сходу до заходу сонця.
Як Жертва Безкровна на вічні часи,
В церквах на Престолах як Цар доброти
Під Видом Святішого Агнця.

— Христос Народився, — шепочу собі,
Прикутий до ліжка в лічниці,
І так легко стало на серці й душі,
Здавалось підносить до Неба з землі
Мене Сина-Бога правиця.

Думки у сам Свят Вечір із-6, на 7 січня 1964 року
у клініці Кур Д'Ільон в самотині в Тулюзі-Франція.

ДУМКИ ПІД РІЗДВО ГОСПОДА
НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

В СВЯТУ РІЗДВЯНУ ТИХУ НІЧ,
У ПРАЗНИК СПОКОНВІЧНИЙ,
У СЯЙВІ ЗІР Й ВОСКОВИХ СВІЧ,
ДЛЯ ВСІХ НАРОДІВ ВСІХ СТОРІЧ —
ВРОДИВСЯ БОГ ПРЕДВІЧНИЙ.

Предвічний Бог створив увесь світ :
Всю землю, небо й зорі,
А щоб спасти весь людський рід —
Приходить, родиться, на світ
У часі і просторі.

У виді Хліба і Вина —
Христос Евхаристійний —
Раз в рік приходить, як дитя,
Святкує день Свого Різдва —
Предвічний Бог Всесильний.

І в нинішній бурхливий час,
Як прийде та година,
То прийде знов Спаситель наш,
Всміхнеться миром до всіх нас,
Як Бог і як Дитина.

Кругом Дитинки три царі
І Йосип й Божа Мати,
Осел з волом і пастирі,
Зоря над ними угорі —
І янголи крилаті.

Усі співають коляду
Ісусові Христові,
Новородженному Царю,
Що дав нам Заповідь Нову —
Надії і любови.

А ми, пізнавши Правду всю,
Яка живе віками, —
Кладім Христові коляду,
А нашу радість і журбу
У руки Діви-Мами.

У руки Матінки Христа,
Щедротами багатій,
Захистниці від горя-зла,
Скарбниці вічного добра —
Небесних Благодатей.

Тулуза. грудень 1973 р.

РІЗДВЯНА НІЧ

Різдвяну Ніч тут в чужині
Хвилюючись сприймаю.
Та Нічка привидом мені
Пригадує літа мої
Дитинства в ріднім краю.

Мов нині бачу любий край.
Різдвяно там лунає спів,
Село родинне наче рай,
Яскраве небо, білий гай,
Під гаєм батьківський мій дім.

Чистенький, біленький сніг,
М'якісінький, як з пір'я пух;
Мов килим для Христових ніг,
Аж під самісінький поріг
Хатини, де пахтить дідух.

Матуся рідна там моя
Білесенький кладе обрус,
А круг гостинного стола
Збирається родина вся,
Бо в серці в кожного Ісус.

І в кожній хаті Божий Син
Невидну ручку простяга,
Архангели зійшли з вишин
І предки піднялись з могил —
З-за хмари зіронька сія.

Всі йдуть до спільного стола,
Бо вже вродився Божий Син —
Месія Правди і Добра,
Спаситель наш від пекла-зла.
Він в Божій Трійці є один.

Там в Богомільній Україні,
Де янголи і пастухи,
Де ясні зорі, небо синє,
В молитвах люди у святині
І милозвучні коляди.

Різдвяна Ніч — на чужині,
Бо там, у Ріднім Краю,
Панують іроди лихі,
Вбивають дітоньки малі
Й Ісуса все шукають.

Та не радій ти, Іроде лихий !
Христос не вбитий, Він живе.
Нарід Він вірний свій, святий,
У слухний час, великий чин —
До щастя й волі поведе.

Франція, 28 грудня 1961 року.

НЕ СТАЛО МІСЦЯ В ЖАДНІЙ ХАТІ

Не стало місця в жадній хаті
Для бідної родини,
Прийшлося стайню розшукати
Для Божої Дитини.

Немає місця в Україні
Для рідних патріотів.
Вони мандрують по чужині —
За морем і Європі.

Та прийде час, здійсниться мрія —
Для нашого народу.
Новонароджений Месія —
Зішле в наш край свободу !

Христос вродився у яскині,
Під ясними зірками.
Брати, прийдім до Нього нині
З відкритими серцями.

Колядку рідну : « БОГ ПРЕДВІЧНИЙ » —
Христові заспіваймо.
Всі наші болі тисячрічні
Пречистій поручаймо.

Вона у злуці з Сином Божим,
Сама в стражданні й болю,
У наших горі нам допоможе —
Зішле нам кращу долю.

Діла Господні нам не зримі,
Та віру в серці маймо.
Рожденну Правду в Вефліємі
Ми радо всі вітаймо !

Й почуєм ми одної днини,
Згори слова надії :

« Сини скитальчої родини, —
Здійснились ваші мрії !

Нема вже Ірода ні ката,
І ворог зник лихий !
Вже вільна ваша рідна хата —
Лишайте край чужий !

Співайте радісно і всюди
Ісусові Христові
Колядку миру, добрі люди,
Надії і любови ! »

Тулуза, 24 грудня 1972 р.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ !

Ісус Христос Рождається,
Предвічний Бог в ясині.
Дитятком усміхається
До всіх нас на чужині.

Ісус Христос Рождається
У яслах у стаенці,
В Єгипті Він ховається
Від Ірода убивці.

Він світу сотворитель,
Владика душ спокою.
При смерті утішитель —
Шукає за тобою.

Вродивсь Бог для тебе —
Бездомний і без статку —
Його ім'я у Небі
Записане спочатку.

Як сядеш до вечері
В святую ту годину,
Відкрий же серця двері,
Прийми святу дитину.

Згадай роки дитячі,
Як йшов ти зо звіздою,
В мороз сніги скрипучі
Співав із колядою :

« Я маленький хлопчик,
Став собі на стовпчик,
На сопілку граю,
Бога прославляю.

Чесні господині,
Мені не дивуйтесь,
Відмикайте скрині
Коляду готуйте ! »

Ісус Христос Рождається
З Пречистої Марії,
Дитятком усміхається
Страждальній Україні.

Втирає Йй Він сльози,
Змива криваві рани.
Благословенна в Бозі —
Ти, земле, вік-віками.

Благословенні гори —
Апостолом Андрієм —
Дніпро і Чорне море,
Йй старий Столичний Київ !

І згине Ірод лютий,
Що Бога хоче вбити.
Тобі, Україно, бути
З Христом і вічно жити!

Тобі, Україно, бути
Зорею провідною.
Гей нуте, братя, нуте!
З Христом будуйте долю!

Тулюза, 17. грудня 1971 р.

СНІП, КУТЯ І КОЛЯДА.

Як Пречиста Божа Мати
Сина любо сповила,
Прибули Її вітати
Гості з-над Дніпра й Дністра.

Принесли Їй сніп пшениці,
Меду, маку і грибів;
З-понад Сяну і Бистриці —
Чарівний сопілки спів.

— Дякую за жертву щиру,
Хай вас надгородить Бог.
У ваш край, там в Україну,
Прийдем ми колись у двох:

Із Ісусиком маленьким
Помандруєм по хатах,
З нашим Господом рідненьким —
По святинях і церквах.

Бо так Мати нам сказала
Й показала всім Христа,
Й всіх кутею частувала
З-над Дністра із-над Дніпра.

— Бог Предвічний Народився ! —
Заспівали гості всі,
Попрощались й розійшлися
В наші рідні краї.

З того часу в нашім краю,
В ніч народження Христа,
Мед й кутю всі споживають,
В небо лине коляда.

Тулюза, 1968 р.

РАДІСНА НОВИНА

Вістка радісна, весела
Проника всі наші села,
Що там, де є Вифлеєм
Народився Божий Син.

Де Марія — Божа Мати
Милується із Дитяти —
В стайні, холоді, вночі,
У відлюдній стороні.

Янголи, архангели в небесній сфері
Відчинили всюди двері
Й виповнили вбогий двір
Від землі до срібних зір.

Пастушки, що пасли стада,
Разом, як одна громада, —
Поспішили в Вифлеєм,
Славить Сина з Божим днем.

Як три мудреці зі Сходу
Крізь ліси, пустиню й воду
Їдуть з даром для Христа —
Де сія Його Зоря.

Вість та про Ємануїла,
В Ад стрілою полетіла :
Сповістила Праотців,
Що вже скінчивсь Божий гнів.

Ще в Раю, щоб всякий знав,
Бог Прародичів карав
Смертю за непослух-гріх,
Що законом став для всіх.

Як квіт рожі серед терня,
Ось так Боже милосердя :
У долину сліз і зла —
Бог зіслав для нас Христа.

Господа Спасителя
І для нас Втішителя,
Щоб умер за нас усіх
Й смертю, смерть Він переміг.

Марно Іроди сердиті
Прагнуть Правду Божу вбити,
Нищучи всіх немовлят,
Скрізь наводять смерть і жах.

Правди Божої не вбити,
Правда вічно буде жити
В людських душах і серцях,
В небо вказуючи шлях.

Божа Правда-Провидіння
Царство Духа і спасіння,
То Христова Церква й дія,
Й Божа Матінка Марія.

Друзі! Станьмо на коліна,
Як стара Русь-Україна,
Що молилась від віків,
До Царя усіх царів.

Збудемось тоді кайданів
І злих Іродів тиранів,
Як в наш рідний Вифлеєм —
Сина-Бога ми діждем.

Хай ця радість скрізь полине,
Про появу Бога-Сина,
Й сяє зіркою у тьмі —
Тут усім нам в чужині.

Хай ця зірка з Вифлеему
Озорить всю Україну;
Кожне місто, села й дім,
Серце й душу людям всім.

Тулюза, 2. XII. 1970 р.

ХРИСТОС ЗАПАЛЮЄ ЗІРКИ

Христос запалює Зірки
Для наших душ на Небі.
Святий Дух шепче нам іти
До Бога, Вічної Мети,
Й присвічує в потребі.

Як Бог Отець весь світ творив
Своїм Могутнім Словом,
Святий Дух Світлом просвітив,
Христос те Світло запалив
В серцях Вогнем любови.

Христос запалює Любов
В покорі і терпінні.
Святий Дух ласки корогов
Кладе в опіку преміцну
Пречистої Марії.

Вона Криниця Божих Чуд,
Помилувань й любови.
Злагіднює нам Божий Суд
Зсилає Ласки на свій люд
З Небесної хороми.

Франція, березень 1959 року.

НАГІРНА ПРОПОВІДЬ

Несуться слова Благодаті
Солодкі із уст Бога-Сина :
Їх ангели чують крилаті,
Сприймає їх кожна людина.

І ллються слова там блаженні —
З високої гірки в Юдеї.
І родяться в душах спасенні :
Думки, постанови, ідеї.

**
*

« Блаженні убогії духом,
Бо Царство є їхнє Небесне » :
Гріхи їм відпустяться Богом
Для неба з них кожний воскресне.

« Блаженні усі, що сумують »,
Й здаються на Господа слово.
Зрадіють вони і відчують
В серцях Його милість вже скоро.

« Блаженні лагідні-скромні » —
Голодні небесної страви :
« Усі безпритульні-бездомні » —
Їх дім у Христовій Державі.

« Блаженні усі милостиві » —
Сердечні для духа і тіла.
Повік вони будуть щасливі
За скарби сердечного діла.

« Блаженні » невинні, привітні, —
Чистесеньким серцем й душею :
Мужі і дівиці привітні
Одіті в чернечу кирею.

« Блаженні усі миротворці »,
Що мирно живуть в білім світі.
Жар радости в їхньому серці —
Назвуться вони : Божі діти.

« Блаженні за Правду страждальці »,
Притулку не маючи в світі,
Нещасті бездольні скитальці
В Раю будуть щастям радіти.

* *
*

Чи чуєте, сестро і брате,
Цю мову Нагірну Христову ?
Вже час, щоб про вічність подбати.
Вже час йти на добру дорогу.

Цим словом святим підкріпімось,
І плід принесімо покути.
В Ісуса Христа одягнімось, —
Щоб Царство Христове здобути.

Покайся, християнська родино,
Якщо непокірна Христові !
Живи із Христом, Україно,
У Вірі, Надії й Любові !

РІЗДВЯНО-НОВОРІЧНИЙ ПРИВІТ І ПОБАЖАННЯ
УКРАЇНЦЯМ В УКРАЇНІ СУЩИМ
І В ЦІЛОМУ СВІТІ РОЗСІЯНИМ

Зоре ясна з Вифлєсму,
Нині не іди за хмари;
Осіяй ти Україну,
Що дає Христові дари.

Упадім ми, Українці,
Перед Богом у покорі.
З всього світу й усіх кінців,
Дайте Віру в повнім зборі.

Віру ту, що скелі ломить,
В порох розбива каміння.
Ту любов, що чуда творить,
Чисте серце і сумління!

Ти, Різдвяна Зоре Сходу
Вислана нам Провидінням!
Вже пригаслий дух народу
Оживи своїм промінням!

Єдністю думок і чину,
Щоб здобути перемогу!
Пресвятая Ти Родино,
Освяти ж ти нам дорогу:

В Україну повернутись,
Нам під рідні ясні зорі,
Іродів і юд позбутись
І забути злидні й горе.

В мирі свій вік там прожити,
Поміж сестрами й братами.
Там свої кістки зложити,
Біля наших: батька й мами.

Тулюза, 1. I. 1967 р.

ХРИСТОС

Вже на загадку — Христос,
Ввесь світ зла і погроз —
Мовкне в тихій святковій покорі,
І пастух з полонин,
Святий янгол з вешин,
І звіздар, що досліджує зорі.

Лиш Христові привіт
Посилає весь світ :
Усі раси, племена й народи.
Так вже йде з роду в рід,
Божий Син-Чоловік,
Довгожданний Месія приходить.

На Христове Різдво
Пів Землі замело,
Одягло в снігову кожушину.
Ясні зорі в горі
І небесні пісні —
Прославляють там Божу Дитину.

В кожній хаті в цю ніч
Повно запаху свіч,
Коляда та родинна гостина.
Христос всіх звеселив,
Миром світ обдарив —
Від старих до малої дитини.

Заспіваймо всі ми,
України сини,
Цю святу коляду : « БОГ ПРЕДВІЧНИЙ ».
Знами Бог в чужині,
Бог на рідній землі,
Бог в серцях, у піснях Новорічних.

Коло ясел Христа
Вся Христова рідня :

Святий Йосип й Ісусова Мати,
Вефлеємська зоря,
Що царів привела,
Пастухи й херувими крилаті.

Христос вічний, живий,
Йде між грішних людей,
Над злом-смертю несе перемогу.
І як Бог Він Єством —
Нам під хлібом й вином,
Лишив лік — у безсмерття дорогу.

Тулюза, 1. І. 1973 р.

ЖИТТЯ І СМЕРТЬ, ВОСКРЕСІННЯ І ВІЧНІСТЬ

Щоб воскреснуть, треба вмерти —
Серця зупинити біг.
Підкоритись долі смерти
Й тихо відійти у гріб.

Віримо у воскресіння,
В Божу силу-благодать.
Ось де християн надія,
Віри нашої печать !

Щоб було всім вірогідно
За воскресний день Христа,
То Йому було потрібно
Нам позбутися життя.

Бути три дні у могилі,
В охороні вартових;
Щоб ще в більшій Правді-Силі —
Встать, Воскреснуть з неживих.

Так воскресне із могили,
Зрине з-за цвинтарних брам :
Правда й Воля України —
Нам на радість, всім братам.

Так усі ті християни,
Що тут вірять у Христа —
Всі воскреснуть з гробу-ями
Судного Страшного Дня.

Хто не мав страху терпіти,
Вірив в Боже буття —
Буде той повік радіти
Щастям вічного життя.

Бо Христос Воскрес з могили,
Смертю, смерть Він поборов,
Зміцнює Він наші сили —
Нести Правди хоругов.

Дійсно Він Воскрес, безспірно.
І цю Правду треба знать,
Показався Він прилюдно —
Й пекла розломив печать.

« У Отця Мого доволі *)
Місця є вам приділити.
Хто покірний Божій Волі,
Хоч умре — він буде жити ».

Тулюза, 12 лютого 1071 р.

Свято Трьох Святителів :
Василія Великого,
Григорія Богослова,
Івана Золотоустого.

*) Іван : 14-2. З прощальної молитви Ісуса Христа.

СТРАСТІ І ВОСКРЕСІННЯ

Притерпілий за нас страсті,
Вмер й воскрес у третім дні.
Суну Божий ! Все у власті
У Твоїй, щоб не пропасти
З пеклом-злом у боротьбі .

Глянь ! Нові синадріони,
З сатаною на чолі :
Чинять суд, аж кров холоне,
Крячуть, як круки й ворони,
Лихо діють на землі.

Віriamo, що по Голготі
Воскресіння день гряде
І люд Божий, з духа й плоті,
По тій п'ятниці й суботі
Знов воскресне, оживе.

Ясне сонечко весною
Проганяє смерть-зиму.
Так ми, за Тобою йдучи,
Образ Твій в душі несучи,
Переможемо пекла тьму.

Віrho ! Встане із могили
Той, хто правдою живе.
В тіло створене із глини
Дух буття життя прилине —
Всіх нас воскресіння жде.

Бог, що душу дав людині,
Що терпів, умер й воскрес,
Бог, що став з могили нині,
Щоб прославити в хвилині
Люд свій славою чудес.

Притерпілий за нас муки,
Смертю смерть Він поборов.
В сляві Божої науки,
Господи, простри нам руки
Й нас візьми під свій покров !

Притерпілий за нас страсти,
Сину Божий на хресті !
В гріб звелів себе покласти,
Та воскрес, у силі й власті,
З гробу смерти в третім дні.

Тулюза. Воскресіння Христове 1968 р.

ДОРОГА ДО БОГА ВЕДЕ КРИЗЬ ТЕРПІННЯ

(На радість засмученим душам та терплячим серцям)

Дорога до Бога веде крізь терпіння,
Між скали й каміння,
Підносить людину до світлих висот.
Хто нею пустився, щиренько молився,
Того жде спасіння, надземне видіння,
Господь Саваот.

**
*

— Ти, сестро і брате ! Що більш міг я дати ? —
З хреста Христос каже в терновім вінку.
Із глумом прибитий, весь кров'ю залитий,
Вмираючи, горя пив чашу гірку.

Так й ми, Божі люди, удармося в груди,
У горю й терпіннях цілуймо хреста.
Що нам Бог зсилає, коли досвідчає,
Чи ми відв'язались від злоби гріха.

Лишив же Бог Сина в останню годину.
Лиш ангел Господній Христові поміг.
І Небо відкрилось, а пекло розбилось :
Терплячий Спаситель біль й смерть перемиг.

Тож й ми помолімся, терпінням крипімся,
Задивлені в Небо, в Його блаженство,
То прийде Спаситель, для нас Утішитель,
Святий Дух надії і миру добро.

Що так є і буде, розкажую всюди
Всім людям свій досвід з життя,
Що в холоді, голоді, добрії люди,
Й в недузі — я чувся, як в небі дитя.

Якому із Неба архангели грали,
Батьки і їх діти дарунки давали
І все звеселяли аж у височінь.
Що дійсно так буде, Вам всім, Божі люди,
Ручаюсь. Амінь.

Тулуза, 1970 року

НАЗАРЕТ

Назарет у Галилеї,
Місто Чистої Марії.
Найславніше з міст і сіл.
Вістку нам благословенну,
Радісну на всю вселенну —
Шле Архангел Гавриїл.

« Назарет » — і думка лине
В Божий край до Палестини,
Де Родина Пресвята —
Йосип і Пречиста Діва —
Сина Божого гляділа,
Спаса нашого Христа.

Там убогая Родина
Бога нам Христа ростила,
Заробляючи на хліб.
Ріс Христос, як квіт лелії
Біля Матері Марії,
Аж до повних зрілих літ.

Кожен рік, на Паски Свято,
Мати і нерідний тато,
Їздили в Єрусалим.
Вирушали в путь-дорогу
Помолитись в храмі Богу
Із Ісусиком малим.

Будучи Христос у храмі,
Мав розмови з мудрецьями
Про їх віру і Закон.
Мудро, щиро і охоче
Поясняв слова пророчі —
Все без жадних перепон.

Дім Христа у Назареті,
Праця й послух там великі,

Добра школа юнаків.
Хай і наша тут станиця
Світить, як ясна зірниця —
Українцям в світі всім !

Там паломник наш Данило,
Запалив за нас кадило
Над Христовим гробом сам.
Щоб вже та свята Ідея
Божого Слуги Андрія
Прищепилася і нам.

« Назарет » — і серце лине
До розп'ятої України,
А душа з усіх благань —
Молить : « Христе, Божий Сину !
Глянь й спаси Ти Україну,
Збав Її хреста страждань ! »

Присвячую Ініціаторам Апостоляту Слуги Божого
Митрополита Андрія — Місійної Станиці
Христа-Юнака у Святій Землі в Назареті.

Тулуза, 1 квітня 1973 року

ХРИСТОС ВОСКРЕС

Воскресла вже весна,
І радість принесла :
Нам чудо воскресіння
І від гріхів спасіння.

— Христос Воскрес ! — лунає всюди
Цей гімн народження весни.
Співають янголи і люди
Цю пісню слави і краси.

Це гасло віри і надії
У вічне щастя і життя.
З людьми співають їхні мрії
Із Небом рада вся земля.

Радіють люди Воскресінням,
Знадією у їх душі,
І сонце золотим промінням —
Ростить нове життя з землі.

— Христос Воскрес ! — співають села,
— Христос Воскрес ! — дзвенять міста, —
А сонце сявом веселим
Рожевить стежку до Христа.

Христос Воскрес ! — гудуть скрізь дзвони.
— Воїстину ! — іде луна.
Всі биймо в каятті поклони,
Воскреснім з мертвоти гріха.

— Христос Воскрес ! — на повні груди
Співають радісні пісні
Всі хори ангельські і люди,
Й усі створіння на землі.

Так як Воскресло Боже Тіло,
Прославлене по всіх краях,
Так знов воскресне наша Церква
Розгромлена у чорних днях.

Тулюза, Франція 1967 року.

З МОГИЛИ СВІТЛО Б'Є

З могили Світло б'є,
Вже сяє нам спасіння.
Ісус Христос встає,
Надію подає,
А мертвим воскресіння.

Радійте всі живі !
Пора Христа стрічати !
Почуйте мертві всі,
Гроби не вічно ж ці
Все будуть вас лякати.

Минає чорна ніч
І п'ятниці скорбота,
Ясніша ясних свіч
Блищить для всіх сторіч
Спасіння Гріб-Голгота !

— Всім мир несучи я вам !
І чудо Воскресіння, —
Рече з цвинтарних брам
Всім людям, всім світам
Ісус Христос Месія.

Дві ночі і три дні,
Божественний Учитель,
Там глибоко з землі,
Із смертю в боротьбі
Встає для нас Спаситель.

Здрігнулася земля
З суботи на неділю.
Божественна Душа
Діткнулась ран Христа
В прославленому тілі.

Христос Воскрес з могили
Могучий і всесильний.
Святої Діви Син,
Правдивий Бог один,
Предвічний й непомильний.

Душа діткнулась ран
В труні святого тіла.
І встав Господь наш пан,
А мертвота кайдан
Життям розпроменіла.

Це Вічний Дух Буття,
Що світом управлас,
Усім дає життя,
А грішних з пекла дна —
До неба підймає.

— Воскрес ! Воскрес ! Воскрес !
Ісус Христос з могили.
Гріб сповнений чудес, —
Гримить, як грім з небес, —
Він повний слави й сили !

Воскреснуть ті, що йшли
З Христом на ту Голготу :
Апостоли й жінки,

Які несли хрести
За правду і чесноту.

Воскреснуть ті, що йдуть
З Христом на вільну страту.
Свій хрест, мов стяг несуть
І Правді стелять путь,
Та ждуть на Паски Свято.

З могили світло б'є,
Вже сяє нам спасіння.
Ісус Христос встає
Надію подає,
А мертвим воскресіння.

— Несу бадьорість вам!
І чудо Воскресіння, —
Рече з цвинтарних брам
Всім людям, всім світам —
Ісус Христос Месія!

Тулуза, 1964 р.

ХРИСТОС ВОСКРЕС З МОГИЛИ

(Христос та Його Церква)

Христос воскрес з могили,
Щоб вічно в світі жить.
Щоб всі були щасливі —
Він мир благосвістить.

Свій мир дає людині,
Мир серця і душі.
Надію в воскресіння —
З холодної землі.

Себе самого в жертву
Дає Його Отцю.
А нам буде Церкву
Апостольську Святу.

Ту Церкву закладає
На скелі, на Петрі.
Для неї воскресає
З могили в третім дні.

Завершує будову,
Як Богочоловік.
Ліг сам в Ї основу
Щоб міць була повік.

Святим любови Духом
Просвічує Свій Храм,
Священним Божим Словом
Щодня говорить нам.

Ісус Христос і Церква —
Обручниця Христа —
У Ній Священна Жертва
І ласка і життя.

Христос воскрес із мертвих,
Щоб більше не вмирать,
Зсилає з Неба Церкві
Божественну Печать.

Христос владає світом
На Небі і Землі.
Вітає нас привітом :
— Всім мир, брати мої !

« Всім мир ! » — радійте люди !
Христос смерть переміг !
Христова радість всюди,
Христос надія всіх.

26 березня 1974 року Франція Тулуза.

МОЄ Я

(Особовість людини — це безсмертна душа)

Своє я — з дитинства пам'ятаю,
Своє я — до гробу донесу,
Своє я, як квітку зберігаю
У душі, весняних днів красу.

Моє я — то перші юні кроки
За поріг родинного гнізда.
Біль душі і теплих сліз потоки
І прощання рідних край села.

Моє я — зі мною маршує
У душі, як мрія і буття.
Моє я— до вічності прямує —
За поріг гробового життя.

Ні, не кажіть, що розум наш не знає :
Є, чи нема загробного життя,
Від юних літ цю правду в нас скріплює —
Наша душа й безсмертне, вічне я.

Лиш тіло вмере, бо тіло зглине взяте,
А дух життя до Бога полетить.
Тому живім у ласці й благодаті,
Хоч тіло вмере — душа ж все буде жить.

Те я полине у засвіти,
У кращий світ духового життя.
Щодня там буде в засвітах глядіти
Для всіх Страшного Судного нам дня.

Коли Христос почне в великій силі
Людей судить й всіх мертвих воскресить,
Моя душа, у вічній там оселі,—
З'єднається, щоб вічно з тілом жить.

« Христос Воскрес ! » — співаємо сьогодні.
Воскреснуть всі на Суд Страшного Дня.
Хай розцвіте в ці Свята Великодні
Усіх душа в надії на Христа.

« Христос Воскрес ! » Направду встав із гробу !
І смертю смерть Він переміг.
І ти, що взяв Христовий хрест-подобу —
Іди за ним, щоб вічно жити міг.

Тулюза, 22 березня 1971 р.

ВОЗНЕСЕННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

По тридцять трьох роках життя
У рідній Батьківщині,
Любов'ю сповнена душа
У тілі Господа Христа
Відходить в Небо нині.

Бог — Слово. Світлом є ясным,
Що в темряві ясніє.
Єдинородний Божий Син
В Святій Він Тройці Бог один,
Що споконвіку діє.

В цім світі жив, людей навчав,
Творив великі чуда.
На землю Бог Його післав,
Бо через Нього Світ повстав,
Щоб всі спаслися люди.

На Нього Небо і Земля
Чекали не від нині.
Співали славу Небеса,
Як Мати Божа привела
Його в чужій яскині.

Тепер прощається Христос
З невдячною Землею,
І лине в славі до Небес,
Щоб спомагати повсякчас
Нас ласкою своєю.

Тулуза, 1967 р.

ПАЛЕЦЬ БОЖОЇ РУКИ

На землю холодом лягає
Сердитий вітер буряний,
І сіре небо пробиває
Жахливий рокіт громовий.

І ллються ріки і потоки,
Вода затоплює міста.
Криваві війни, так жорстокі,
Тривожать й нищать світ щодня.

Щось не в порядку нині в світі —
Тут впали бомби, там вулкан.
Весною зимно, град уліті,
Щей буйний вітер-гураган —

Із дерева гілля ламає,
Зриває листя й нищить все.
З домів і хати дахи зриває
І в світ далекий ген несе.

Щось попсувалось в стратосфері.
Чи кара Божа за гріхи ?
Пнемось на Місяць, до венери —
Мовляем, — тісно на землі.

Сповняються слова Ісуса
Про наш кінець і Суд Страшний,
Тривожний жах і землетруси,
І каяття, бо час близький.

Весна і літо наступає,
Тепла ще не було й нема.
Це Бог людей попереджає,
Щоб навернулися з гріха.

« Покайтеся, бо гірше буде !
Покиньте золотого телця ! »
Спаситель каже : « Будьте люди,
Прийдіть у дім мого Отця ! »

Не йдіть на службу ви мамоні,
Спокусника ви геть женіть.
Вдягніте панцир, чести зброю,
Про мир у Господа моліть.

Чиніть покуту, бийтесь в груди,
Сердечно, щиро, як митар.
Живіть правдиво, добрі люди,
Як вас навчає Христос наш Цар.

Для вас всіх місце Він готує,
Щоб виповнився Божий дім.
Себе за вас Він офірує,
Щоб всі були ви там, де Він

Осель у Бога всім нам досить,
Там ясне сонце і краса.
Там всіх чекає, всіх нас просить
Щасливе в вічності життя.

Бо небо і земля минеться,
Погасне сонце і зірки.
І світ, як банька розіб'ється
Об Палець Божої Руки.

Всі станемо на божім Суді
Останнього страшного дня.
Не будьмо, сестри й браття, в блуді —
По смерті каяття нема !

Тулуза, червень 1972 р.

СВЯТИЙ ДУХ

Місяць травень чуда творить —
Дух Святий на землю сходить
Від Небесного Отця
Через зісланого Сина.
І ця Віра є правдива —
Божественная свята.

Цєю Вірою кріпимся,
Божій Трійці поклонімся,
Утішителя просім
Чистим серцем і устами :
— Душе божий, будь між нами,
Завітай в наш тихий дім !

Знищи атеїзму хмари
І пошли нам Духа дари
На стривожені серця
Християнської громади.
Духа мудрости і ради,
Духа кріпости й знання !

Тулюза, 28. травня 1972 р.

ПРИГАДАЙМО СОБІ, ДРУЗИ

Пригадаймо собі, друзі,
Зелені Свята,
Де в зеленім полі й лузі
Співали дівчата.

Де священники з народом,
Своїми полями,
Ідучи святим походом,
Все благословляли.

А веселії селяни
Щасливо гляділи
На поля в колосся вбрані,
На збіжжя похилі.

І поглянеш на леваду,
Як квітами мріє,
На побожну громаду,
Що повна надії

На Благословення Боже,
На щедреє жниво.
На добро, що переможе
Ворожую силу.

Із могил, що скрізь стояли
В зеленому полі
Всі хрести нам промовляли :
« Ось ваші герої ! »

Ми кругом могил клякали,
За душі молились
За тих лицарів, що впали,
А не похилились

Перед силою чужинця,
Що ніс нам окупи,
Вільне ім'я Українця
Топив в морю крови.

Він топив, але дух волі
Живе, не вмирає.
Він, як жертва на Престолі
З Христом розмовляє.

З Давцем ласки і любови,
Із Богом Спасіння :
Спійть, Герої ! В Вашій крові
Є міць Воскресіння.

Пам'ятаю, ніби нині,
Зелену Суботу.
Сім'я кожна в Україні
Кінчала роботу.

Бо українська господиня
Була чеснотою,
В рідній хаті, як княгиня
Сіяла красою.

Між зеленими садами,
Неначе цариця
Красувалась між хатами
Церковця й дзвіниця.

Святий Дух-Бог Просвітель
Вітав поміж нами.
Божий Син, Господь Спаситель,
Робив нас панами.

Оживляв Він наші ниви,
Ліси, міста, села,
Щоб жили щасливі в мирі
Здорові й веселі :

Усі люди, твар і птиця
У кожному роді
Й освячена була праця
В нашому народі.

Ця Євангельська чеснота :
Молитва і праця,
Все вартніш була від злота,
У рідній нам хаті.

То шануймо ж, Українці,
Всі свята й неділі.
Станьте міццю-мов із криці,
За рідні Ідеї !

За Прапредківські Звичаї,
Краси повні й сили.
Хай Вас Бог Благословляє !
Живіть свято в мирі !

Тулюза, 12 травня 1963 р.

ЗЕЛЕНІ СВЯТА

Зелене море затопило
Ліси, левади і поля.
Дороги сонце підсушило,
Промінням ясним золотило
Могилу вбитого стрільця.

Далеко в селах дзвони грають,
Бринить там музика в житах,
Дванадцять янголів злітають,
Зелені струни простягають
На тих заквітчаних степах.

Ось йде процесія полями,
Священик кропить хліб новий.
Лопоче вітер корогвами
І ясне сонце над полями
Зсилає промінь золотий.

Краса тих променів надхненних,
Зворушують серця людей.
Сім Дарів Духа — Ласк Спасенних,
Горять між нами ніч і день.

Горять, як зорі, не згасають
У цій країні запашній.
З пташками люди тут співають,
Святого Духа величають :
« Царю Небесний Присвятий ! »

Пшениця морем тут хвилює,
Шумить заквітчана трава.
Зелене царство тут панує,
Душа любить, бо чує,
Що то твоїх батьків земля.

**
*

О, Царю Ти Святий Небес !
Ти Дух життя і волі !
Надхни любов'ю світ увесь,
Прийди, потіш нас накінець,
Як тих пташат на полі !

Там коло тих зелених нив
Грїб вояка сумує.
Стрїлець, що край свій боронив
Упав, не дочекавши жнив,
Він днює тут й ночує.

Бо тут його свята земля,
Мов рідна, люба ненька.
Вона зелена, молода,
Стрїлецьку душу звеселя
І тулить до серденька.

Тут небо синє, а земля —
Для всіх життям багата.
Вбрання зелене надїва,
В квітках замаєна уся —
Стрїча Зелені Свята.

І ми зустріньмо Їх й просім
В Святого Духа моці.
До Неба серце піднесім,
Як ті Апостоли спішім
Всі до Святої праці !

За Царство Боже на землі —
Борімся до загину.
За кращу долю й вільні дні,
Палім не іскри, а вогні
В досвітнюю годину !

Палім в душі, в своїх думках,
В серцях братів по крові.

І Дух Господній, мов той птах,
Надхне, допоможе нам в ділах —
Потужністю любови.

Рвоят : 28 — червня, в сам Празник Святого Духа,
Франція. 1959 року

ЩОДНЯ ВМИРАЮ ТРІШКИ

Щодня вмираю трішки,
Терпіння — це вже гріб;
Чи їду, чи йду пішки —
Все ближче в другий світ.

Далека ця дорога,
Багато перешкод
Не легко нам до Бога
Зайти у Рай-Город.

Щодня я умираю :
У праці і у сні,
Мов колос дозріваю
На Божому лані.

Настане потім осінь
І люта зима,
Та зерно із колосся
Зростить пухка земля.

Як зерно завмирає,
Заглиблене в землі,
Вмира та воскресає
Ростками на весні,

Так всі, що вснули в Бозі
Не підуть в небуття ;
Вони з Святої Волі
Воскреснуть до життя.

Тулюза, Великдень 1969 р.

ЗЕЛЕНІ СВЯТА — ЦАРСТВО СВЯТОГО ДУХА

Зелені поле, як зелене море,
Зелені, аж синіє піднебесний круг.
На зелені гори й поле неозоре,
У вогненних ризах сходить Світлий Дух.

У зелені шати там сади крислаті
Огорнули села наче у жупан,
Листяне намисто прикрасило місто.
Мріє зеленіє, сясє Божий храм.

**
*

У зеленім океані
Весь світ в зелень поринає :
Пташка, звір і люд.
В царстві зелені і чарів
Всі чекають святих дарів
Ласку, моці й чуд.

Божої ждуть благодаті
В Церкві, в полі і у хаті
Божі трударі.
Молять дібр благословенних,
Духа сім печать спасенних
Сили для душі.

Жаль душі і серця скруха —
Радує Святого Духа,
Дателя життя.
Не смутім Його гріхами,
А благаймо молитвами —
Бога і Царя.

Душе чистий, Царю кріпкий !
Прибуваєш Ти все звідкись
В кожний мент і час.
Просвіти Твое створіння
Радістю душі горінням,
Радуй же Ти нас !

Дух Святий на землю сходить
Мир, любов і щастя родить.
Хто з нас є готов
Відчинить у серці браму,
Упустить до серця-храму
Вічну любов ?

В царстві Духа, світла силі,
Дух Господній на Хориві
У кущі палав.
Той сам Дух небесні тайни —
Полум'яно-життедайні
Людям дарував.

Тулюза, 28 травня 1973 р.

ОТЧЕНАШ

Із молінням : « ОТЧЕНАШ ».
Перейшов у весь край наш.
Перебіг усі фронти,
Йду-крокую до мети.

До Небесного Отця,
До Воскреслого Христа —
В Небо, ген у височінь,
Із надію. Амінь !

Я молюся, щиро каюсь,
Божій Трійці сповідаюсь
З грішних слів, думок і діл —
З всіх моїх важких гріхів.

Тая сповідь моя щира —
Лік душі, спасіння крила,
Що несуть мене в вишінь —
Де усі святі. Амінь !

Так щодня, з дитячих літ,
Мовлю Ангельський Привіт —
Зараз після « ОТЧЕНАШ » —
Нині, завтра й повсячас.

Та молитва — « ОТЧЕНАШ »,
Що Христос навчив всіх нас.
Душам нашим й для сумлінь —
Хліб покаяння. Амінь !

Тулюза, 17. І. 1970 року

НЕ СМУТІМ СВЯТОГО ДУХА

Не смутім Святого Духа —
Утішителя душі.
Запросім Його, як друга —
Бога неба і землі.

Душе вічної любови,
Триєдиний Боже наш !
Дай, щоб ми були здорові,
Будь Ти завжди серед нас.

Заквітчаймо наші стріхи,
Двір-подвір'я заметім.
Душе кріпости й потіхи,
Йди Ти жити у наш дім.

Полюбім Святого Духа,
Як Він вміє нас любить
Чуймо шепче нам до вуха :
« Кайся й будеш вічно жить ».

Слався, Триєдиний Боже !
У серцях в нас залишись.
Твій дар ласки нам допоможе,
Як Апостолам колись.

Не смутім Святого Духа,
Грішним ділом й язиком.
Все Він каже нам до вуха :
« Всі борімся із гріхом ».

Гріх найбільше зло на світі,
Гріх створив нам смерть і жах.
Дух Святий, як пташка в леті, —
В небо вказує нам шлях.

Травень, 1972 року, Тулуза, Франція.

Верховний Архiepиcкoп Кир Йocиф Слiпий Патрiярх Укр. Кат. Цepкви у лyрдeьcькiй Гpoтi Найcв. Тaйнaми блaгocлoвлeннe вiрних 1970 рoкy.

БОЖИЙ ВОЇН

*(В альбом українському священикові місіонареві на
далекій чужині, що працює з посвятою для своєї Рідної
Церкви й Народу)*

Ой поїхав Божий Воїн
У широкий світ;
І зрадів, як там у полі
Він знайшов вкраїнський колір —
Синьожовтий цвіт.

Цілував я рідне зілля,
У чужому краю.
Боже мій! Пішли надхніння,
Щоб я рідне покоління
Виховав для раю!

З церкви чути дзвону гомінь —
Люди в церкву йдуть.
При Престолі Божий Воїн,
Слово Боже його зброя, —
Мостить правді путь.

Слово Боже чудо діє,
Прямо в серце б'є.
Дух у Бозі променіє,
Божий Воїн зерно сіє
В царство він своє.

Вслухуйтесь в це Боже Слово,
В церкву поспішім.
Рідний обряд, рідну мову,
Віру Прадідів чудову,
Вічно бережим.

Їздить всюди Божий Воїн,
Все шука квіток,
А як знайде десь на полі

На квітках тих рідний колір —
Робить з них вінок.

Робить той вінок Творцеві
З люблячих сердець.
Шана воїну-борцеві —
Пастереві і отцеві
Перелітних птиць.

Й добрий батько, й добра мати,
Що учить дітей
Нашу Віру зберігати,
По-українськи щебетати
Батьківських пісень.

Тулюза, 15 липня 1966

ПРОРОК СКРИЖАЛІВ — ДВОХ ЗАВІТІВ

То не лоза гнучка в пустині,
Яку все вітер нагинає :
То кедр високий в Палестині,
Могутній дуб на Верховині,
Що бурі в очі зазирає.

Той кедр Ливану — дуб негнутий,
Якого виростив Спаситель.
То в панцир правди муж закутий,
Пророк обнови і покути —
Святий Предтеча Йван Христитель.

Безгрішним став він в лоні мами,
Зріс силою священних мітів.
Великий словом і ділами :
В зло-гріх — нещадно бив громами,
Пророк Скрижалів — Двох Завітів.

Він друг й свояк Христа по крові,
Він Сина Божого Христитель,
Предтеча Дателя любови,
Взір святости у ділі й слові,
Закону Божого Учитель.

Ім'я Івана поміж нами
Орлом підносить світ до Бога.
Іван найбільший між мужами,
Що вроджений від жінки-мами,
Він щит, від пекла осторога.

Слова Івана й досі чути —
Про їдь гріха, злобу і чвари.
Якщо не вчинем ми покути,
То не втекти нам, не минути,
Господньої сокири-кари.

Тулюза, 1970 року

СВЯТИЙ ІВАН ХРИСТИТЕЛЬ

— Чого шукаєте в пустині,
Тростину, чи лозу гнучку? —
Питав колись, питає нині
Спаситель людський у Юдеї
Гріхами зранену юрбу.

— Ні, не тростину, а Івана
Шукайте там, що наче дуб
Стоїть в землі Він Ханаана,
Над берегом ріки Йордану —
Навчає й христить Божий люд.

Іванова душа широка,
Предтечі Божого Агнця,
Якого нам дала епоха
Й немає більшого Пророка,
Якого бачила земля.

— Покайтеся, зверніть з дороги
Свого ви грішного життя!
Слізьми покути мийте ноги, —
Слова гриміли остороги
Пророка Божого святця.

— Я вас хрищу лише водою,
В струмках Йорданської ріки.
Та йде сильніший муж за мною —
Христос, що кров'ю Він святою
І духом змиє всі гріхи.

Приготовляйте путь Месії,
Що йде між вас, своїх дітей.
В покорі серця гніть ви шиї
Всі, Книжники і фарисеї,
Безбожний Іроде лихий!

Вогненне слово чуда діє,
Ворушить душі і серця.
Лиш Ірод піметою шаліє,
Іродіяда смерть леліє —
Для того Божого борця.

Іван великий в ділі й слові,
По нинішні жорстокі дні.
Він зве до братньої любови,
Та й грішників карта не з злоби —
Стоїть за правду в боротьбі.

— Гадюче кодрло препогане ! —
Пророка голос кличе й нас.
— Покайтеся ! Бо кара гряне,
Чи ви хрищені, чи погане, —
Чиніть покути поки час !

Не чваньтеся ви, атеїсти,
Що Бога не зустріли й раз.
Що будете ви пити й їсти —
Всі велемудрі дарвіністи,
Як Бог не вродить хліб для вас ?

Бог був, Бог є Бог вічно творить,
Як споконвічний Дух Життя.
Про Бога совість нам говорить,
І дух усюди животворить,
Бог без початку і кінця.

Чого прийшли ви в цю святиню ?
Шукати чуда, чи подій ?
Чиніть покуту й милостиню,
Покайтеся, бо над землею
Звисає Божа кара-гнів !

Тулюза, 7. липня 1972

ДВА СКАРБИ

Пам'ятай і знай, людино,
І затям на все життя,
Що ти є дочкою, сином
Бога Господа Творця.

Бог створив тебе із глини,
Вдунув в тебе творчий дух.
Землю й світ тобі, людино, —
Дав Він для твоїх послуг.

Бог-Христос умер за тебе
В лютих муках на хресті,
Щоб ти був спасенним в небі,
Жив щасливо на землі.

Знай же дорогий земляче,
На далекій чужині,
Що ти плем'я є козаچه,
Слава рідної землі.

Де живеш ти, сестро й брате,
Чий ти є громадянин —
Всюди Правду мусиш знати,
Що ти України син.

З-під Полтави, після бою,
Кидаючи рідний край —
Два скарби взяли з собою
Українці за Дунай.

Перший скарб — це віра в Бога,
Непорушна, як граніт,
Міць духова, перемога,
Що її не бачить світ.

Другий скарб — це страх за долю
Української землі,

Боротьба за честь і волю,
Служба рідній вітчизні.

Два скарби, як дві зіниці
Швидколетного орла —
Кріпшую любов від криці,
Віру, як граніт-скала.

Щирую любов до Бога,
І до рідного краю :
Ось де духа перемога,
Сила у тяжкім бою.

Після зруйновання Січі,
Після Визвольних Змагань —
Ти взяв меч і хрест на плечі,
До мети йдеш без вагань.

В нинішній час, по Ісході
З рідних спалених осель, —
Серцем будь в своїм народі,
Духом жий ти між святинь.

Там, де є ти, сестро й брате,
Чий є ти громадянин —
Всюди правду мусиш знати,
Що Україна рідна мати,
Що ти України син.

Два скарби з собою брали
Українці з рідних хат —
Хрест і Тризуб, Знам'я слави,
Української Держави —
Від Кавказу до Карпат.

Серпень, Галія 1972

УСПЕННЯ, ПРОСЛАВА І ПОКРОВ
ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

Не вмерла Мати Божа,
Лиш вснула сном твердим.
Мов запашная рожа —
Прощалась з світом цим.

Зачата непорочно,
Вродилась без гріха,
До неба взята точно —
Після Успення Дня .

Немов голубка біла
У райському саду —
До Бога полетіла
В божественну красу.

Та бідная дівця,
Що виросла в біді.
Тепер небес цариця, —
Покровом для землі.

Одіта в шати ткані —
Сніжистоголубі,
З дванадцяти зірками —
В короні золоті.

І місяць під ногами
Та поруч трон Христа,
Як і належить Мамі —
Спасителя-Творця.

Прославлена навіки
У небі й на землі,
Цілющі дає ліки —
Хто молиться Її.

Подякуймо Христові,
Із глибини душі,
За матінку Любови —
Для неба і землі.

Щоб людям помагала,
Нести важкі хрести.
Шлях в темряві вказала —
До вічної Мети.

Подякуймо Небесній
Матусі Християн,
Що в дії мелосердній
Спішить на поміч нам.

Не вмерла Божа Мати,
Вона з Небес глядить.
З Небесної палати —
Над нами скрізь царить.

Щоб не зійшли з дороги —
Ні доні, ні сини —
І Знак — Хрест перемоги —
Крізь все життя несли.

Тулуза, серпень 1968 року

ЗАРВАНИЦЯ

*(Пісня про Царицю-Поділля, Матір Божу із Зарваниці
в Західній Україні.)*

Взяв маленький Син Марії
Зірок повний міх
І розсіяв по Україні
На біленький сніг.

Впала зірка до криниці
Із Його долонь,
Там де нині Зарваниця —
Серед оболонь.

Йшов червець із Київ-Граду —
Далі від орди.
Сів спочити на леваду
Й, напившись води,

На леваді при криниці —
Міцно задрімав.
Й бачить образ він Дівиці
В сяєві заграв.

Він зірвавсь, перехрестився,
Уклонився Небесам,
Божій Волі покоровся
Й збудував там Божий храм.

З того часу в Зарваниці —
На просторах піль :
Образ Божої Цариці,
Серед паху зіль

Милується й володіє
В людських всіх серцях,
Скрізь на злотому Поділлі
В селах і містах.

Той маленький Син Марії,
То Христос наш Цар,
Датель щастя і надії —
Миром Володар.

Так як бачим на іконі,
В храмах, у домах,
Син Марії Володіє
В Мами на руках.

То прийми ж, Владико Миру,
Дари від сердець —
Всю любов й молитву щирю —
Мамі на вінець !

10. 3. 1968 року Тулуза, Франція.

ПОКРОВ БОЖОЇ МАТЕРІ

То не зіронька чудова
Сяє в небосклоні;
То Вона — Свята Покрова
Простягла долоні

Над своїми діточками,
В Небі над землею,
Що Її там звеличали
Ненькою своєю.

Повна ласки-благодаті
І Пренепорочна
Не лиш в храмі — в кожній хаті,
Мов зоря всевічна —

Сяє поруч Сонця Слави,
Спасшого нас Сина,

В Церкві, в Синовій Державі —
Матінка єдина.

Славим ясну зірницю —
Високо на Небі,
Молим чисту Дівицю
В кожній нам потребі.

Богородице Маріє,
Пресвята Покрово !
Стань нам зіркою надії
У чужому домі !

Розпростор свої долоні,
Мати Бога-Сина !
Щоб діждалась сонця-волі
Наша Україна !

То не рожа, квітка гожа,
В зоряному полі,
То Марія, Мати Божа,
Простягла долоні.

Наче хоче світ обняти,
Добрими руками.
Дюдські душі рятувати —
Щирими сльозами.

Щирі сльози променисті,
Святої Покрови,
Капають на душі чисті
Ласкою любови.

То ж впадім ми перед Нею,
Ненькою своєю,
Що нам Божою зорею
Сяє над землею !

Тулюза, 5. вересня 1968

СВЯТИЙ СВЯЩЕННОМУЧЕНИК
ЙОСАФАТ КУНЦЕВИЧ

(У 100-ліття канонізації)

Святий наш рідний Йосафате,
З волинської землі.
Дозволь, Владико, привітати
І пісню слави заспівати
На Ювілей Тобі.

З вогню святої Віри іскра
В Тобі є із висот;
Горить між нами років триста,
Як вартість крові, жертва чиста,
За Церкву, за народ.

Вели Тебе, наш Йосафате, —
Куди Ти не схотів.
А Ти у Божій Благодаті
Міцнів, щоб силу мав єднати
Роз'єднаних братів.

Тайком ховали Твоє тіло,
Противники Твої.
Та чудами воно ясніло,
Щоб Єдності Велике Діло
Не меркло на землі.

Родився сам Ти в Україні,
В Полоцьку працював.
Убитий й втоплений у Двині,
Тепер у римській Ти святині,
Ти Світлом Церкви став.

Владико Отче Йосафате!
В Столітній Ювілей
Ми Бога будемо благати,
Щоб Божа Церква, наша Мати,
З'єднала всіх дітей.

Єднати миром і любов'ю
Роздертий Захід-Схід;
За що Ти, Отче, — серця кров'ю —
Платив життям своїм, любов'ю
Вже триста сорок літ.

Твої хай іскри полум'яні
Не гаснуть і не мруть!
Ясними хай горять вогнями,
Випалюють незгоди рани,
До Правди вкажуть путь!

Твої сьогодні, Отче, мрії
Дають спасенний плід.
Святої Єдності Ідеї —
Блищать, як промені надії
На Захід і на Схід.

Тулуза, 23 серпня 1967

ВСІХ СВЯТИХ

Всіх Святих у день «Тусена».
Цвинтарі в містах і селах
Пишно вкрашені квітками
Та гарненькими стрічками.

З них найкращі хризантеми
З пелюстками золотими,
Що покійно голівками
Кланяються над гробами.

Хоч гроби всі під квітками —
Смуток блудить між хрестами.

Небо плаче слізоньками,
Наче сирота без мами.

І в ці свята думка лине
До батьків, що нас любили,
Тих, що в Вірі там спочили, —
Й дорогої Батьківщини.

До осель життя і слави,
Царства Божої Держави,
Де Святі всі проживають,
Смерть свою лиш споминають.

Деказевіль, Авейрон, 1. листопада 1958 р

КУЩІ ВІРИ

Кущі Віри пламенної
У наших часах,
Серед люті студенної,
Міццю сили надземної
Горять у серцях.

В серцях наших, Україно! —
Надхненням святим.
Не померкнуть й на хвилину
Тисячі літ без упину
Кущем вогняним.

**
*

Зелен кущ горить в пустині,
Бог в кущі стоїть.
Ясним полум'ям в святині
Свіч кущі іскраються нині,
Де Христос царить.

Вічна лямпа сяє в храмі —
Символ для життя.
Сам Христос живе між нами,
Розпростертими руками
Всіх нас обніма.

Завжди чую Божу мову.
З щирої душі
Вірю в тайну цю чудову,
І роблю я постанову
Спопелить в огні

Безконечної любови,
В джерелі життя,
Всі мої гріхи, й в покорі
Причащатись : Тіла й Крови
Ісуса Христа.

— Скинь обув'я з ніг, Мойсею !
Місце тут святе ! —
Бог сказав колись, і нині
Каже в кожній Він святині —
Де Христос живе.

І взуття Мойсей скидає —
З жаху серце б'є.
До Куща він приступає :
— Хто Ти Господи ? — питає.
— Я Є ТОЙ, ЩО Є !

— Я Є БОГ ОТЦІВ : Аврама,
Ісаака, Якова.
Дух життя, у вічність брама...

І дрижав Мойсей сірома,
З ним дрижала вся земля.

Так було в Старім Завіті,
Де Бог Саваот
Скрізь гримів по всьому світі,
Кару посилав на діти —
Сірку і потоп.

Нині з Божого Кивота
Божий Син глядить :
Він, Єдиний Син у Бога,
Любить нас, як друга, брата —
Всіх благословить.

Не згасає кущ в пустині,
День і ніч горить.
В кожні церкві, у святині,
В кожній праведній людині
Вічно буде жить !

Тулюза, 12 січня 1972 року

СТАРИЙ КНИЖНИК ЄЛЕАЗАР,
МАТИ ТА СІМ БРАТІВ МАКАВЕЙСЬКИХ

*« Ми готові радше умерти, ніж зломити Божі Закони. »
Друга Книга Макавеїв, роздіб — 7-мий.*

ЄЛЕАЗАР

До Антіоха Епіфана
Царя, великого тирана,
На суд ведуть Єліазара —
Катам в поганські руки.
За Віру батька Авраама
Й Закон великого Мойсея —
Терпів він мужньо муки.
Як лиш на царський суд він станув,
Перед гнівливим Епіфаном,
Він гордо в очі всім поглянув
І голосно промовив :
— Приймаю смерть, щоб приклад дати,
Закон як треба шанувати —
Святий Закон Єгови !

ОРЛИНЕ ГНІЗДО МАКАВЕЇВ

Бачив там книжник гніздо орлине
На тій стрімкій і дикій скелі,
Як впало із дітьми малими
Й їх мамою, укупі з ними,
І потонуло в темній хвилі

Ріки бурхливої страшної,
Що гнівно клекотіла;
Розпуку мами молодії
І хлюпіт хвиль ріки шумкої,
Що бурею шуміла.

О, ні! Не птаха то крилата,
Не ясних гір цариця!
То сім синів і їхня мати
Стає на суд, іде вмирати —
То страдниця вдовиця

По вірному їй Макавею,
Слузі живого Бога,
Вона твердиня для Юдеї,
Що зберіга Закон Мойсея
Й віддасть життя за нього.

Вони всі Віру зберігали
Рішуче і завзято.
Перед судом, як мур стояли
Там муки й смерть страшну всі мали
Всі сім синів і мати.

СТАРИЙ КНИЖНИК ЄЛЕАЗАР, МАТИ ТА СІМ БРАТІВ МАКАВЕЙСЬКИХ

СІМОХ БРАТІВ МАКАВЕЙСЬКИХ

Сім орлів, сім братів правовірних
Мужньо перед тираном стали.
Мов ягнят-соколят непокірних
Їх вогнем і залізом лякали.

Між синами, як та горда орлиця
Ненька їх ріднесенька стала.
Мов львиця, непохитна, як криця
Злу намову ворогів відбивала.

Ця жона то вдова Макавея :
Красний квіт, ясний взір героїні.
В обороні Закону Мойсея —
Ні себе ні діток не жаліє.

Сім голів покотилось до долу.
Сім братів за Закон посвідчило.
Їхню матір у болю німому
Сім ножів в саме серце пробило.

Як вели наймолодшого сина
І до зради його намовляли :
Блис вогонь у руках поганина,
Аж сам цар і кати задрижали.

Каже цар : « Подарую дитині,
А тебе нагороджу, вдовице !
Поклоніться божкам в тій хливині,
Царська ласка чека вас в світлиці ».

— О ! Ні, ні ! — стрепенулась в тривозі. --
Ми не прагнемо ласки твоєї !
Шість голів вже лягло на дорозі,
Тни і сьому, не щади і моєї !

А звернушись до сина, просила :
— Сину мій ! О, дитя мое рідне !
Буде ненька твоя нещаслива,
Як ти ставби тут зрадником підлим.

— Помолись, мій найменший, кріпися !
Слухай голосу рідної мами !
Від героїв, братів своїх вчися,
Як вмирати, щоб жити віками.

Цар дав знак для понурого ката.
— Закатуй вовченя і вовчицю !
Блиснув меч і голівка відтята
Покотилась в зелену травицю.

Ще в останнє за синів помолилась.
— Діти мої! — промовила стиха.
Ще від тоді, як на світ породила,
Я ніколи так вас не любила,
Як сьогодні, в час горя і лиха.

О, Єгово! Тепер я щаслива!
Прийми душі синів і вдовиці!
Кат поблід, як сама підступила,
Довгі коси й голівку схилила
Під сокиру, що держав у правиці.

Тулюза, 1960 року

ВРОЧИСТЕ СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ

(Комуніанти *)

— Куди поспішаєш, хороша дитино,
Так зранку, білявая Любко?
— Йду в церкву молитись, до Бога в гостину,
Щоб там причащатись, голубко.

У сукні біленькій, сіяє як зірка
Дівчатко з лицем повним щастя.
У церкві, біленька як біла лебідка, —
Уперше іде до Причастя.

*) У Франції, тай в цілій латинській Церкві, шкільні діти дуже врочисто приготовляються до Першого Святого Причастя. Дівчата, а подекуди і хлопці, на цей день вбираються в білосенькі убрання, спеціально на цей день пошиті.
(Комуніанти: У Франції наші люди в поточній мові, кажуть: КОМУНІЯ. Тобто Перше Святе Причастя).

— А ти чий, козаче, такий чемний, синку,
Куди мчиш так ранесенько з хати?
— До Бога Христа я спішусь на хвилинку,
Сьогодні Він буде мене причащати.

**
*

Квіт лілей забілів на доріжці.
Сяють очі дитячі цікаво.
Ласку дав вже Христос білосніжці.
— Королівно моя! — шепче мати.

Ти ж сьогодні у нас королівна,
В Божій Церкві, у Господа Слави.
І душа твоя янголам рівна,
Ти найперша в Христовій Державі.

— Мій царевичу, рідний мій сину!
О, безкриле моє янголятко!
До сьогодні не вірив, дитино,
Що так гарно є зватися батьком.

Тож зростає ти на радість родині,
Багатій в Ласці Божій на щастя.
Першим стань до послуг батьківщині,
Як ти став до Святого Причастя!

Божу мудрість прославлю і силу,
Що людей ген до неба піднесла.
Помолись і за мене, мій сину,
Щоб в житті наша зірка не згасла!

Ліс свічок на церковнім Престолі.
У святині — кадило і квіти.
Між квітками з свічками в поклоні
Посхилялись розмолені діти.

Бог зійшов по незримій драбині.
Бог в поживу Святу замінився.
Бог добра, що панує в родині,
Бог життя, що з любови родився.

Франція, 30 травня 1959 року

СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ

ЕВХАРИСТІЙНИЙ ХРИСТОС — СОНЦЕ НАШОЇ ВІРИ І НАДІЇ

Горить там вічна лампа в тишині,
Сія немов та зірка в небозводі.
Панує Бог в Небесній висоті —
Той сам, що в Храмі у Кивоті.

Причастя — Божа Тайна й зміст життя,
Нам дані Господом любови.
Найбільша ж Жертва Господа Христа
Для нас — Його Дар Тіла й Крови.

Я вірю в Тайну Божого Агнця
Й щодня Христові сповідаюсь,
Свою спасаю душу до кінця,
Святим Причастям причащаюсь.

— Прийміть і спожийте Тіло ви Мое,
Із чаші причащайтесь кров'ю, —
Говорить наш Господь й Себе дає
В поживу з Божою Любов'ю.

**
*

Могутня та сила, що в сонці горить,
Без сонця життя неможливе,
Та більш Той могутній, що світ весь держить,
Він нас запевняє щоднини :

— Хто їсть Мое Тіло і п'є Мою Кров,
Я в нім пробуваю, йому я спасіння.
Я смертю своєю гріх й смерть поборов,
Я Правда, Життя й Воскресіння!

Причастя це Тайна, що душу мою
Кріпить весь час в Вірі й Надії,
Мов соняшний промінь квітучу весну
Ростить, оживляє і гріє.

— Живу вже не я, бо живе в мені Спас, —
Апостол Павло всім тлумачив,
Навчав своїх вірних та кликав щораз :
— Брати, Трете Небо я бачив !

Осяй же нас, Христе, Небесним Вогнем,
Скріпляй Життедайним Причастям,
Наш розум карбуй Світла Віри Мечем
І нас обдаруй з Неба щастям.

Тулюза, 20 червня 1968 року
Свято поклоніння Пречистим Тайнам
Тіла і Кроми Господа нашого Ісуса Христа.

СПІЛЬНА МОЛИТВА ГАРТУЄ ЛЮДЕЙ

Є добре молитись одному-самому,
Замкнувшись у хаті в кутку там німім.
Та щоб не попасти в злі сіті лихому —
Ще краще молитись у храмі святім.

Не раз я вже бачив у люрдській святині,
Як свічку у Гроті світив лиш одну.
Вона миготіла своїм світлом синім —
Та й згасла за хвилю в погоду лиху.

Як сонечко гріло, то свічка сіяла —
Там весело в Гроті в благій тишині.
Коли ж дмухнув вітер — вже сили не мала —
Погасла від вітру сама в боротьбі.

Тоді позбирав я свічки одинокі —
По три, по чотири до купи еднав.
Хоч вітер холодний там дув на всі боки,
Свічок погасити вже сили немав.

Свічки ще живіше усюди сіяли.
На славу Марії горіли ніч й день.
Об'єднані свічі — нам шлях показали,
Що спільна молитва гартує людей.

Люрд, 1 лютого 1975

МОЛИТЬСЯ СЕРЦЕ

Молиться серце, Бога благає,
І сяють очі ясным вогнем :
Думка до неба вгору злітає,
Серце здригається перед Творцем.

Праця й молитва мого народу —
Лине до Бога — як день так ніч :
Царю Небесний, дай нам свободу !
Витри нам сльози, горя сторіч !

Серце співає пісню любови,
Очі-криниці повні надій.
Думка страждає, ние з покори,
Серце ридає, Господи мій !

Віра й надія і любов в дарі
Перед Всевишним — як ніч так день.
Царю Небесний, прийди з-за хмари !
Оселись, замешкай серед людей !

Стукає серце, музика в жилах,
Моляться руки, шепчуть уста.
Гадка між зорі лине на крилах,
Розум в покорі молить Христа :

— Царю Небесний, Отче-Владико !
На Твою поміч, Боже, здаюсь !
Дай Україні ласку велику —
В Тебе благаю й вірно молюсь !

Дай Україні скарби духовні !
Сім мечів болю з серця зніми !
Сім Дарів Духа радості повні —
В Край наш між люди, Боже, зішли !

Тулюза, 4 вересня 1972 року

РОЗДІЛ II
РУСЬКА ПРАВДА

« РУСЬКА ПРАВДА »

(Дев'ять століть Франко-Української приязні)

Розділ I

ВСТУП

Ясновітла Княжа Слава
На українській там землі :
« Руська Правда » (1) Ярослава,
Наче ясних зір заграва,
Сяє нам на чужині.

Родиться, росте і зріє,
Як тому ще сотки літ :
В праці вірі і надії
« Руська Правда » чуда діє
Бадьорить козацький рід.

Реймс із Києвом з'єднались (2),
Єдність заключили в шлюбі.

1) « Руська Правда ». Збірник законів, зібраний і списаний за часів Ярослава Мудрого, свідчить про високу культуру і цивілізацію тодішньої Русі-України.

2) Реймс цікавий для нас тим, що там 924 р. тому, 14 травня 1051 року в реймській церкві відбувся шлюб французького короля Генріха Першого із дочкою київського князя Ярослава Мудрого Анною, якій було тоді 25 років. Анна Ярославна привезла з собою з Києва св. Євангелію писану Старославлянською мовою — Кирилицею. Ця історична старовинна, дорогоцінна святість зберігалась у реймській катедрі по найновіші часи, на цю Євангелію присягали всі французькі королі, вступаючи на французький престіл.

У Сан-Лісі (3) сходилися
Наші предки там молитись,
Так як моляться у Люрді (4).

« Правди Руської » коріння,
Слави княжої доба,
Уросли у покоління.
Духом творчого горіння,
Піднеслись крильми орла.

Піднялись вони з столиці
Із святих гір над Дніпром.
З княжих теремів, гридници, —
Вийшли в світ поза границі
Честю, славою, добром.

Хрест і « Золотая Брама » —
Боротьба з усяким злом,
Мудра влада Ярослава :
« Руська Правда » — всіх з'єднала
Над Прутом, Дністром, Дніпром.

Давня наша Україна,
Знана в той час всім краям.
Свідком нам є Анна-рина (5),
Що в Парижі володіла,
Храм в Санлісі дала нам.

3) Санліс : Старовинне, славне місто, ще за риських часів; від Парижу віддалене 40 км. Це колись Капетинської династії. Перші Капетинги : Анна Ярославна, її син Пилип, Люї Шостий, Пилип Август та Люї Святий збудували в Санлісі багато церков та монастирів. По нинішній день красується в Санліс монастирська церква св. Вінкентія, збудована нашою Анною Ярославною, королевою Франції.

4) Люрд : Відпустове місто світової слави. Королівство Непорочно Зачатої Діви Марії. Там Пречиста Діва 18 разів з'являлась убогій пастушці Вернадеті Субіру. На доказ своєї появи в Люрді залишила чудодійне джерело; там по нинішні дні діються великі чуда. В Люрді, в Базиліці св. Вервиці, є наша каплиця та « ВІВТАР УКРАЇНИ ».

5) « Анна-рина » це власноручний підпис нашої землячки на урядових документах старославянським письмом — Кирилицею. То є zdeформоване французьке слово : « Анна-Perina » тобто — Анна-Королева.

Розділ II

Як король із Капетів —
Генрих Перший, повдовів :
В Русь-Україну шле сватів,
Щоб із Києва узяти
Князя доньку на престіл.

Київці всі гостям раді,
Славлять княжу всю сім'ю.
І питають у громади :
— Чи французькі виногради —
Рівні руському саду ?

Київ рівний Царгороду,
Князь наш більший короля.
Геть від Тиси аж до Дону,
Від Карпат до Новгороду —
Князя руського земля.

А князівна, наша квітка,
Перло княжого двора.
В воду плигне, як лебідка,
Лісом стрибне, як та білка,
На коні мчить, як стріла.

Грамотна і релігійна.
Гарна, струнка, молода.
Франції благонадійна,
Королева теж пристійна,
Гідна й царського вінця.

— Гідна ! — крикнули бояри.
— Браво ! — крикнули свати.
Потім згоду запивали,
Пишні дари роздавали,
Що з собою привезли.

— Ми сватів не цураємось ! —
Заповів « Європи Тесть ».
Та ще трішки загаємось
Поки Анни питаємось,
Чи вона ще згоду дасть.

Анна потім йде на згоду
І лиша свій рідний край.
Через бистру Сяну воду,
До Французького народу —
Їде в світ, ген за Дунай.

Геть за Рен, над Сену синю —
У Санліс, Париж, Версаль.
Із Євангелієм в скрині —
Їде там за господиню,
Де її душі васал.

В реймській церкві повінчались,
Як велить святий Закон.
На Євангеліє клялись,
Перед Богом присягались —
Зберігати Віру й Трон.

Щойно стали на коліна,
В храмі спів і блиск ікон :
— Хай живе повік Регіна !
Київ і вся Русь-Вкраїна,
Франція й її король !

Шлюб той спільно підписали
І Французи й Русичі,
А Євангеліє взяли
І на неї присягали
Всі французькі королі.

Й засіяла княжа слава
По французькій скрізь землі.
« Руська Правда » Ярослава,

Мов жемчуг зірок заграва —
Сяє в нинішньому дні.

В Люрді : « Вівтар України »
І Оселя в Маквіллер.
Як за нашої Регіни,
Слава Руси-України
У Тулюзі є й тепер.

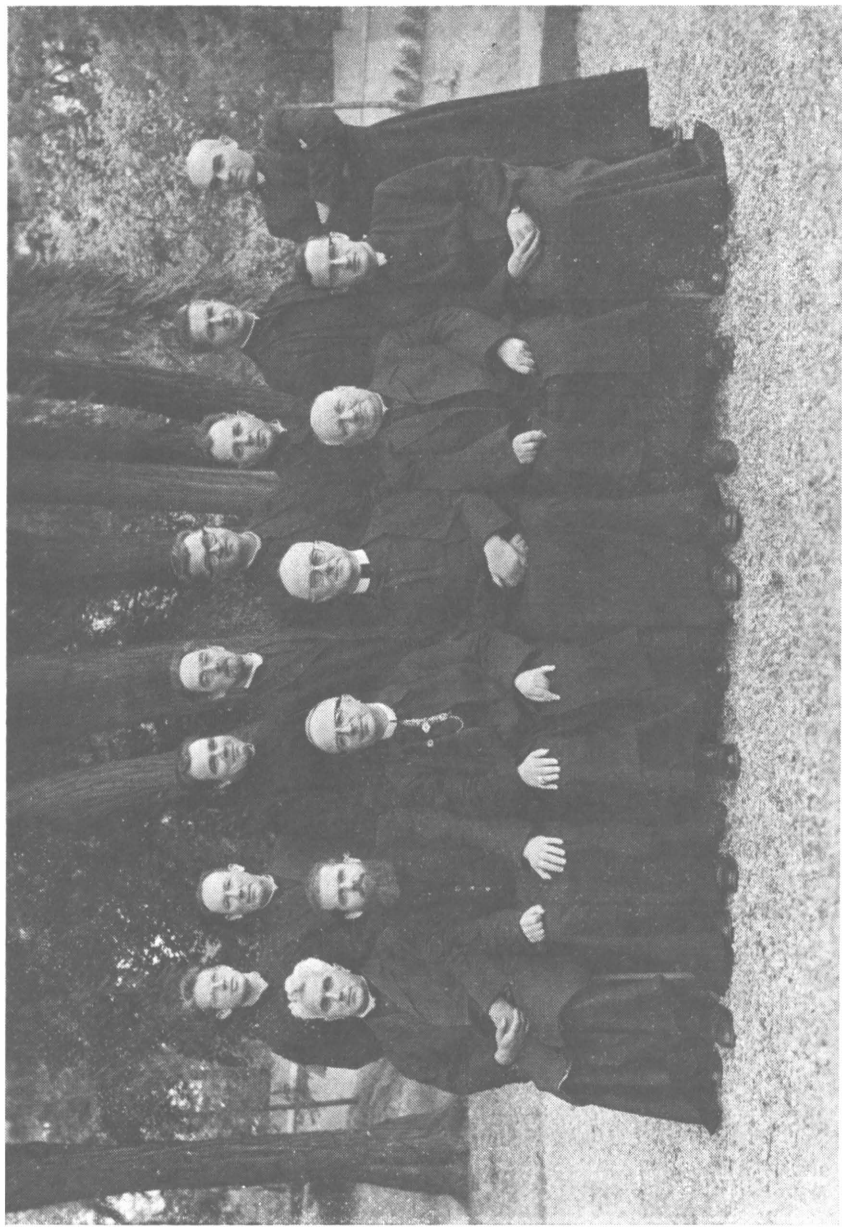
Вицвіт того перлоцвіту *)
« Рю де Кієв а Тулюз » —
Пам'ятник борцеві світу
Там Шевченкові з граніту —
Генієві славних муз.

Пам'ятник, як дар любови —
Генієві на віки —
Ті, що прагнуть теж свободи —
Велетневі оборони —
Збудували земляки.

Тулюза : 1970. Автор

*) Рю де Кієв в Тулюзі : Управа міста Тулюзи, на прохання місцевих Українців дала згоду назвати одну вулицю, назвою нашої столиці : « РЮ ДЕ КІЄВ » також дала дозвіл поставити в Тулюзі в Картіє Мірай : Пам'ятник Тарасові Шевченкові. Тому пару літ, ця сама управа міста, дала дозвіл назвати в Тулюзі одну, нову вулицю : « РЮ ДЕ Л'ЮКРЕН ». Найбільша заслуга, що ми маємо в Тулюзі, такі здобутки-пам'ятники, належить п. інж. Сергієві Пашенкові. Він помер 28.9.1970 року. Рік перед відкриттям пам'ятника Тараса Шевченка.

Автор

Укр. священики у Франції на духовних вправах. Сидять з ліва від глядача : Впр. і Всеч. оо. Бучко Микола, Василік Михайло, Преосв. Кир Володимир Маланчук, о. І. Патрилло (провідник духовних вправ, ЧСВВ), Вачинський Йосип, Прокопів Юліян. Стоять з ліва : оо. Бойчук, Прийма, Колут.

АПОСТОЛИ
ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

Із рідних вийшовши церков,
Пішли до хат-бараків.
Несли Христове Тіло й Кров
Для бідних небораків.

В хатах, убогих землянках,
Скривались душі гожі;
Батьки знедолені, аж страх,
І їхні дітки-рожі.

Несли потіхи міць, слова
Благовістей науки,
До найбіднішого села —
Про зміст терпінь і муки.

Про смерть Спасителя Христа
За людський гріх і блуди,
Щоб Правда й Воля золота —
Засяла сонцем всюди.

І Духом Господа Христа,
Возкреслого, живого,
Надхнули душі і серця
До їх життя святого.

І ми в далекій чужині,
Всі вірні Христові,
Творім добро своїй сім'ї
З гарячої любови.

Не оглядаймося назад.
На плуг кладім ми руки,
Щоб Правдою розцвів наш сад
Від Божої науки.

В цю Правду вірмо ! Прийде день
Спасенний, давножданний.
Так запевняє нас Андрій,
Апостол Первозванний.

Тулюз, 16.6.1972

ПРИВІТ УКРАЇНІ

Піду легким кроком
Угору до гірки,
І звідти долину, як птах —
Думками і оком,
До ясної зірки —
На рідну Вкраїну в степах.

Вітай, ясна зоре,
В небеснім просторі !
Вітай, Україно моя !
Привіт посилаю
Тобі, рідний краю,
Й молюсь я за тебе щодня !

Щодня, щохвилини
Душа моя лине
У Київ столичний і Львів,
Де край мій рідненький,
Народ дорогенький,
Де поле і хата батьків.

Батьки там родились,
Молились й трудилися —
На кров'ю политих полях.
Свій край захищали,
Христа прославляли
Святими піснями в церквах.

Бо там рідна мати
Квітки біля хати
Востанне скропила слізьми;
Як з домом прощалась,
Враз з батьком скиталась,
Обое до лісу пішли.

Мов дві пташки в стрісі,
Жили батьки в лісі,
Й пішли із упівцями в світ,
А в рідній оселі,
Сумні-невеселі,
Остались бабуся і дід.

Розпалась родина, —
В ярмі Батьківщина, —
Потоптана Віра Свята.
Нема в світі миру,
Бо Русь-Україну,
Скувала в кайдани Москва.

Так славно вмирає
І кров'ю спливає,
В змаганні за Воленьки День, —
Народ християнський
Між світом поганським
За здійснення Божих Ідей.

Кріпиться, дідусю!
не плачте, бабуся!
Бо внуки в чужій стороні
За вас пам'ятають.
Мов скарб зберігають,
Рідненького краю пісні.

А Віру Христову,
Мов мрію чудову
Тримають у себе в душі:
Для обряду нашого

У світі так гарного
Будують церковці нові.

Не плач, Україно,
Бо Божее діло
До купи з'єднає дітей.
Лицарські всі сили
Воскреснуть з могили,
Твій Дух — Володимир Святий. ¹⁷⁶

Вітай, ясна зоре,
В небеснім просторі!
Вітай, Україно моя!
Привіт посилаю,
Тобі, рідний краю,
Й молюся за тебе щодня.

Чужина, 1956 року

КНЯЗЬ СВЯТОСЛАВ ЗАВОЙОВНИК (942-972)

« ЙДУ НА ВИ »

— Станьте всі до оборони,
Злі сусіди-вороги!
Завтра рушу під кордони,
Після завтра йду на ви!

Княжа рать потужна й грізна.
Вже кіннотчики в сідлі.
Вся дружина, мов залізна —
Сила руської землі.

Стрибом тигра, риком львиним,
Він боров хозарський край.
Смілим льотом, мов орлиним,
Линув в море і Дунай.

Не тримавсь ніколи трону —
Все шукав тяжких пригод.
Згинув, йшовши із походу —
Над Дніпром, за свій народ.

Згинув князь, але не слава.
Слава сяє між людьми.
Славне гасло Святослава :
« Приготуйтеся — ЙДУ НА ВИ! »

Тулюза, 1972

СВЯТА КНЯГИНЯ ОЛЬГА

(В 1000-ліття її смерті)

Старої Руси Господине,
Ти, Ольго, київська княгине,
Благовістителько Христа!
Владарко між володарями,
І теж, між нашими князями, —
Рівноапостольна-свята!

Блаженна Ти поміж жінками,
Достойна чести, гідна слави
В чужій і рідній стороні.
Предтечице живої віри,
Зірнице Русі-України,
Прославо Київській землі!

Ми молимося до Тебе нині,
Поглянь з Небесної Оселі
На Україну із висот!
Молись, щоб Бог Тебе послухав
І знов послав Твого нам внука
Вести до Бога наш народ!

Щоб він розумно, в сяйві слави,
У вільній Церкві і Державі,
Проклав до сонця Правди путь!
Скріпляв у вірі і любові,
Соединив усіх в Христові,
Прогнав безвірства каламуть.

Молись, щоб Київ — серце Сходу
Надхненням став душі народу,
Як і колись, в Твої ще дні,
Коли Твої побожні руки,
На чин благословляли внуків —
У праці, мирі і війні.

Хвала Тобі, Олено, Ольго,
За місію Твою так добру,
Подвижниче Христа-Царя,
Ти славна на усьому Сході,
Благословенная в народі,
Ти, Українко нам Свята!

Тулюза, 19 липня 1969

ГРИГОРІЙ САВИЧ СКОВОРОДА

(У 250-річчя його народин)

Світ ловив тебе звабливо
Лаяв, кликав і прохав
Та Ти, батьку, всім на диво —
Утікав усе щасливо
Й світ ніколи не впіймав.

Та в житті, щоб щастя мати,
Мир і радість на душі,
Ти навчав СЕБЕ ПІЗНАТИ
Та щоб роду не цуратись —
Бути вірному собі.

Слухаючи Бога з Неба —
К серцю приложити слух.
І поглянути у себе,
В кожному менті і потребі
Божеський сприймати Дух.

Бог Любови Сотворитель.
Сотворив Він землю й світ.
На початку Бог-Творитель,
А тепер Він Бог-Спаситель —
Дбає Він про людський рід.

Наш Сократе ! Сковородо !
Дух Твій завжди серед нас.
Думи й дух Твій — скарб народу.
Все, що вчив Ти про свободу
Записав для нас Тарас.

Не орел Він, що літає
Безнадійними крильми.
Над землею той кружляє,
Й тяжко втомлений сідає
Із розбитими грудьми.

Він орел, що височенько
Аж до неба підлетить,
І на землю він легенько,
Наче пір'ячко тихенько,
Де захоче приземлить.

Тобі рідная сопілка,
Торба, палиця, вівця;
Всюди вільная мандрівка,
Скрізь наука і гутірка —
Кращі царського вінця.

**
*

Вчителю, Філософе
Української землі!
Перейшов Ти пів Європи,
Людам прищіпляв чесноти —
Серцю спокій, мир душі.

Ти йшов вічності стежками,
Наш народній вчитель-друг:
Над козацькими степами,
Понад селами й містами,
Як відвічний предків дух.

Тулюза, 8 листопада 1972

Пам'ятник Т. Шевченкові в Тулузі.

ВЕЛИКОМУ КОБЗАРЕВІ УКРАЇНИ
ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ
В СТОРІЧЧЯ СМЕРТИ

Будь небом спасенна,
Душа Твоя в Бога,
Тарасе Шевченку
В небеснім житті.
Будь благословенна
Твоя свята мова,
Спасибі, наш Батьку,
Велике Тобі.

О, Батьку наш рідний,
Безсмертний Тарасе !
Найбільший Кобзарю
На нашій землі !
Хай дух же Твій вільний
Живе й не згасає,
Ти, наш володарю
У нашій душі !

Скрізь словом правдивим
За правду і волю,
Могутньо лунає
Твій клич боевий.
Орлом сизокрилим
На рідному полі
Невпинно ширяє
Твій дух все живий.

Слова Твої — громи
Небесної тучі,
Що будять природу
З глибокого сну.
Це струми любови,
Як море кипуче,
То слава народу
В столітнім ходу !

Прилинь із-за світу,
Шевченку-Пророче !
Усім поколінням
Серця Ти кріпи !
Мов сонце з zenіту
Осяй наші очі,
Своїм Ти промінням
Свій край просвіти !

Хай зерно свободи,
Добра і надії
Зростає високо
Й розквітне в любові.
Щоб знали народи —
« Кобзар » — Твої мрії,
Що вріс він глибоко
В козацькій землі.

Мов дуб стародавній
Шумить над лісами.
Заслуханий в бурю,
Задивлений в даль.
« Кобзар » Твій преславний
Святими словами
Розраджує в горю,
Лікує печаль.

Духово підносить
Братів у неволі.
Прищіплює віру
В розбиті серця.
Всім людям голосить
Про право до волі,
Про світлу надію
В борні до кінця.

Не лиш живим й мертвим,
Ще й не народженим
Він Дружне Послання

Всім дав нам, як взір,
Щоб з серцем відвертим
І духом вогненным
Ми йшли без вагання —
З землі аж до зір.

Живи, будь блаженний,
Тарасовий Духу,
У Бога-Владики,
В Небеснім житті!
Будь благословенний
Шевченківський Руху.
Спасибі велике,
Наш Батьку, Тобі!

Тулуза, 9 лютого 1961

ЖАННА Д'АРК УКРАЇНИ

*Лярисі Косач-Квітці, Лесі Українці,
у соті роковини народження*

Розпромінена ранішна зірко,
Десь там сяєш вгорі-ввишині.
Жанна Д'Арк Ти є, Лесю Вкраїнко,
Гожа доню своєї землі!

Жанну Д'Арк увесь світ обожає,
Як орудницю Божих велінь.
Українку люд теж величає,
Як пророчицю Віри й Надій.

Зроси, Боже, засохлеє поле,
Чорні думи, як мряку розгонь.
Вітром злинь з-поза хмар, Лесю-Зоре,
Й запали нам досвітній вогонь.

Ми надхнені Твоїми піснями,
Що аж в серці розпалюють кров.
Тілом ми в чужині, а думками
Батьківщині даруем любов.

Жанно Д'Арк, Орлеанська Дівце !
Ти за Правду згоріла в вогні.
Рідна Лесю, ярка блискавице —
Ти світитимеш нам на всі дні !

Галія, 25 листопада 1971

НАЩАДКИ МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА

Золочівська земля золота,
Золотиться зазілена злотом,
А княжна, Підлисецька Гора, —
На плодючі поля спогляда,
Що сльозами напоєні й потом.

Що тілами насичені й кров'ю,
Де лягли українські жовніри,
Що окрилені вічною славою,
У жагучій журбі за державою,
Одуховлені святістю Віри.

То ж нащадки Твої, Маркіяне !
« Дністрової Русалочки » звої.
До сердець промовляють словами,
Запашними пахтять квіточками,
То Твої, Україно, Герої !

Всі міцні, як дуби в Гологорах.
І стійкі, як Отці-Патріоти,
Що віки, мов вогні-метеори,
Полум'яно горять у просторах —
Кличуть нас до святої роботи :

— Гей ! Хто Русі-України дитина !
Хто ще Віру Батьків зберігає !
Не лякайся ! Тебе зве Батьківщина !
Скинь ярмо ! Будь борець і людина !
Тебе Воля і слава чекає !

Маркіяна Земля Золотая,
У широких полях золотиться,
Мов царівна в вінку молодая,
Як гранітна скала крем'яная
Скарбом Віри і Волі іскриться.

Дух Шашкевича завжди у дії :
Зерно міці і росту насіння.
Оживуть Маркіянові Мрії,
Бо народ повний Вірі й Надії
Сонця Волі діжде, Воскресіння.

Золочівська земля золота,
Золотиться зазілена злотом,
А княжна, Підлисецька Гора,
На зелені поля спогляда,
Що напоєні кров'ю і потом.

Тулюза, 1960

ПРОБУДИТЕЛЕВІ ЗАХІДНІХ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ

. О. Маркіянові Шашкевичеві

(О. Маркіян нар. 9.XI.1811. Помер 7.6.1843)

Наш Батьку «РУСАЛКИ ДНІСТРОВОЇ»
І «Руської Трійці» творче!
Ти із неволі вікової,
До сонця волі золотої
Збудив свій люд, Панотче!

І словом щирого вогню,
Великий Маркіяне,
Ти в мову рідну чарівну,
Як в мрію власну дорогу
Уклав Ти серце полум'яне.

Віта Тебе земля і море,
Й Русь-Україна — зроду в рід.
Тобі, наш орле з Гологорів,
Шлемо в високії простори —
Шашкевичу, палкий привіт!

— Молися Богові, молися,
Будителю своїх братів!
Поглянь ласкаво на Підлисся,
Святою зіркою скотися, —
Під подув вітру й шум лісів...

Туди — на соняшне Поділля,
На Україну золоту.
Де пахнуть вишні серед зілля,
Нове де юне покоління
Тримає заповідь Твою.

За нас до Господа молися,
Священику Христа-Царя!
Дитя біленького Підлисся,

За рідну землю упімнися,
Щоб Бог зберіг її від зла.

Ти слово Боже в рідній мові
Послав відважно між народ,
Слова просвіти і любови
Навчав у світі, чи з амбони,
Щоб видали стократний плід.

Співай нам з неба, рідний друже :
« Бог й Україна » — вічно, все !
Твое це гасло, Божий Муже,
Що дороге для нас так дуже,
Твій люд крізь вічність понесе !

Це ж наші задушевні мрії,
Щоб гасло духа обновило,
Щоб жар любови і надії
Царив в серцях, щоб Україні
Господь дав ласку, волю й силу !

Дав ласку розбрат поєднати,
Поміж розбитими братами;
Дав розум дітьми світла стати
І Правду Божу захищати,
Дав силу бути нам панами.

Гей, нумо ж, браття Українці,
Серця угору як один !
Бадьоро станьмо всі на стійці,
За ідеали « РУСЬКОЇ ТРІЙЦІ »,
Хто Руси-України Син.

Тулюза, 1963

З ТЕПЛИХ НАДРІВ ЧОРНОЗЕМУ СТАРО-РУСЬКОЇ ЗЕМЛІ

З теплих надрів чорнозему
Старо-Руської землі,
Ти взяв силу небуденну
І черпав любов огненну
Жаром серця і душі.

З гущі рідного довкілля —
Бідних кріпаків в селі,
Віднайшов ти міць-коріння,
Виссав наче мед із зілля —
Мову, — струни чарівні.

Мову рідного народу
Вивів ти в широкий світ.
Відвалив гнилу колоду,
Що чинила перешкоду
Людям крокувать вперед.

Пане Отче Маркіяне !
Світло нашого краю.
Дух Твій був і буде з нами,
Хай Господь на тебе гляне
Віч-на-віч в святім Раю.

З творчих надрів України,
З Підлисецької гори,
Дух Шашкевича без зміни
Феніксом встає з руїни,
Сонце дістає крильми.

З сонця блискавки злітають —
В Україну поміж люд.
Людям в душу западають,
Всіх боротись закликають,
І гартують нас на труд.

— Гей, хто Русин-Українець ! —
Кличе все нас Маркіян. —
Не москаль ти, ані німець,
Не поляк, чех, ні литовець,
Не румун і не маляр !

Ти син славного народу,
Найбагатшої землі.
Не цурайся свого роду,
Всі уміння, силу, вроду
Жертвуй в праці вітчизні !

Ти член нації і Церкви,
Заснував її сам Бог.
Не соромсь молитв ні жертви,
Не лякайсь терпінь ні смерти,
Йди вперед до перемог !

Синьозлата Русь хотіла
З-над Дністра і з-над Дніпра,
Щоб її донька дозріла
І назвалась Україна,
Наша славна вітчизна.

Так, як зупинить не сила,
Лету гострої стріли.
Ось так мова наша мила
Й рідна пісня буйнокрила
Лине широко в світи.

І блажен той, хто ступає
Маркіяновим шляхом,
Сам Бог тому помагає,
Україна виряджає
На війну щодня зі злом.

Маркіяне ! Наша мова
Славиться по всій землі.
Пісня наша теж чудова —

Грає наче гай-дїброва
З буйним вітром на весні !

Підлисецька Горо Біла !
Віковічні дуби !
Не злама вас вража сила.
Розправляйте свої крила —
Українці-Русини !

Тулюза, листопад 1972

ЯСНА ЗОРЯ ГАЛИЦЬКОЇ ЗЕМЛІ

(В 125-ліття смерти Пробудителя)

Встала зірка й засвітилась
Над Галичиною;
Та й померкла, погасилась
Долею лихою.

Над Дністром вона ясніла,
Всіх там звеселяла.
Підлисецька Гора Біла
З нею розмовляла.

Про « РУСЛАНА Псальмопівця »
« РУСАЛКУ ДНІСТРОВУ »,
Бояна « Руської Трійці »
Та про руську мову.

Зірка ясна іскрилася,
Тьму там прояснила.
Пок не згасла, — спалилася
В серці Маркіяна.

Спопеліла в океані
Щирої любови.
І гули по Маркіяні,
Похоронні дзвони.

Сумно дзвони задзвонили
В Новосілках Ліських,
То на тризну всіх просили,
Здалеку і близьких.

Поховали тимчасово,
У чужій гробниці,
Пок діждався свого гробу
В княжій він столиці.

Зупинилось серце скоро,
Вчителя — ієрея,
Та його не вмерло слово,
Не вмерла ідея.

Ожила вона — воскресла,
Пронеслась світами.
Невміруща, вічно суца
Поміж земляками.

Сто із чвертю літ минуло,
Від тієї днини.
Маркіянове те Діло, —
Кличе із могили.

— Рідну мову шанувати,
Нею говорити,
Нею Бога прославляти,
Нею діток вчити.

За Дністром зоря згасала
В муках і терпіннях.
Над Дніпром друга блищала —
Сонечка промінням.

Два співці, як дві зірниці
Спільного народу.
Залишили нам в криниці,
Життедайну воду :

Віри жар до Сина Бога —
Дателя Закону,
І любов до сили слова —
Рідного народу.

В час же цього ювілею, —
Сто двадцять п'ять ліття;
Встав ти ясною зорею,
Отче, з того світу

« Гнати з Руси мряки тьмаві »,
Отче Маркіяне !
Жити словом полум'яним,
Знову поміж нами !

Тулуза, червень-липень 1968

ІВАН ФРАНКО

*(Великому Каменяреві з нагоди 110-річчя народження
і 50-річчя його смерті)*

Ми вдячні Проведінню,
Яке дало Франка :
Беркута на Підгір'ю —
Вкраїнського орла.

На Княжо-Львівській Вежі,
Віта Франків ще дух,
Що шле борців на стежі,
А за борцями плуг.

Оре розлогі ниви,
Від Сяну по Кавказ,
Щоб всі були щасливі,
Щоб всім жилось гаразд.

« В народів вольнім Колі »,
Вже без чужих панів,
Щоб в рідній хаті й полі,
Наш власник володів.

Хвала Тобі, наш Боже,
За велетня Франка,
Стоїть він на сторожі
За правду, як скала.

Спаси-біг, Україно,
Безсмертна молода !
Шевченкові на зміну —
Зродила нам Франка.

Він вічно жити буде,
Як нарід буде жить.
І йтимуть завжди люди —
За ним « скалу розбить ».

Хвала Каменяреві !
(Він наша кість і кров)
Іванові Франкові —
Пошана і любов !

Від нььки України,
Нескорених сердець —
Молитви дар, офіри,
І вдячності вінець.

Хвала Каменяреві !
(Від щирої душі)
Священному борцеві
За правду на землі.

Наслідник він Шевченка,
Свободи корогва.
Барвистая веселка —
Із-над Дніпра й Дністра.

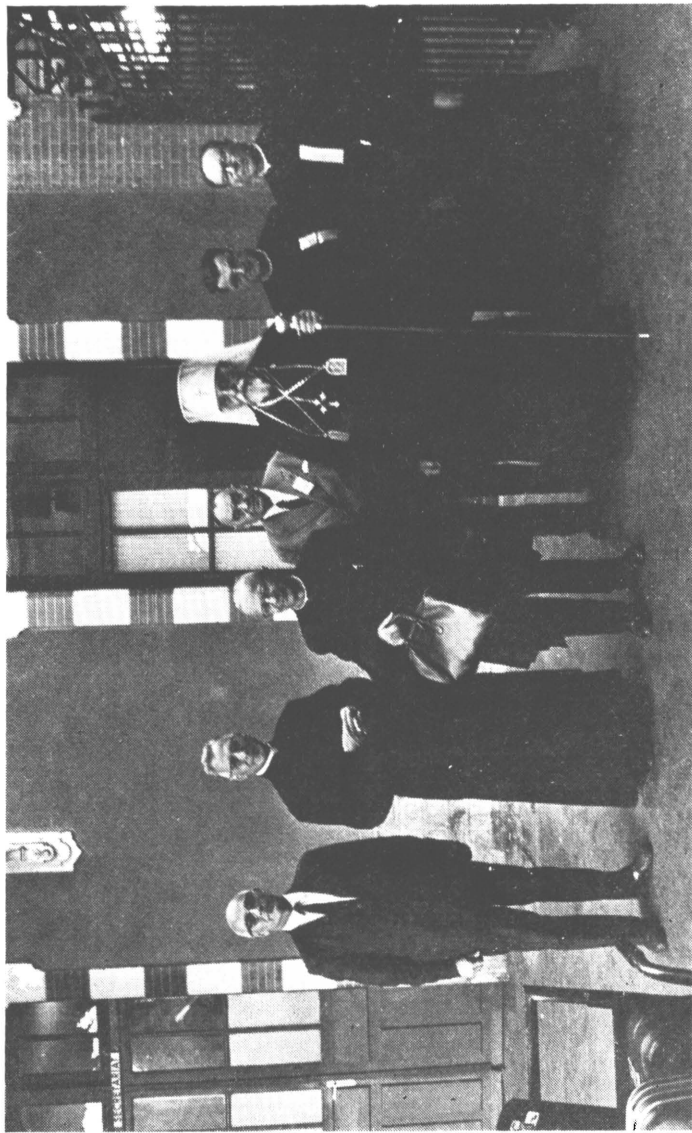
Титани, два герої,
Ідея ж їх одна :
Гарячєє : « БОРИТЕСЬ ! »
Й грімкєє : « Не пора ! »

Тарасове : « Вставайте !
Кайдани розірвіть »
Іванове : « Лупайте !
Скалю цю роздробіть ! »

Христовє нам : Єднайтєсь,
В любові всі живіть !
Соборницько зближайтєсь,
Свій Стяг усі несіть !

Хвала Каменяреві !
(З Нугаєвич села)
Іванові Франкові.
Хай з Богом спочива !

Тулюза, 24.3.1966

Їх Блаженство кардинал Йосип Сліпий відвідав в липні 1970 року, Південну Францію. Блаженніший на станції колійковій в Люрді. На право від кардинала голова Тулузької Громади п. інж. Пашенко, Преосв. Кир Володимир Маланчук, Монс. Віскаро, директор Люрдської Гроти і начальник станції, на ліво Всесв. о. М. Левенець і о. В. Прийма.

ВЕЛИКИЙ НЕПРИСУТНІЙ

*Привіт Митрополитові Ісповідникові
Кир Йосипові Сліпому*

*З нагоди Його звільнення із довголітнього Сибірського
заслання*

Наче дзвін сколихнувся грім могутній,
Що збудив людську совість у світі,
То там Він говорив, неprisутній
На Соборі, Отцям — незабутній
Ісповідник за віру в Воркуті !

Мов Апостол Андрій Первозванний,
Нам Христа у Краю провіщав,
Так Кир Йосип нам всім Богом даний,
Провидінням між народи посланний
У Сибірській тайзі просвіщав.

Він як воїн Христа, надів зброю :
Віри щит і шолома спасіння.
З мечем духа на холоднім постюю
Він наругу терпів і неволю,
Щоби правді зблизить воскресіння.

В душі біль, в серці рани відкриті,
Іскри Віри в очах і Надії :
Свій народ світлом Віри зміцнити,
Божим духом серця оживити,
Жить і вмерти за Божі Ідеї.

**
*

Забувши власний біль і муки —
За ката Господа благав.
В оковах в Небо зносив руки,
І щоб не впасти в стан розпуки —
Поради в Бога Він шукав.

В снігах чи в шахтах під землею,
Він велет духа і Святець,
Удітий в драную кирею
Шукав за воленьки зорею,
І дбав про вічності вінець.

МИТРОПОЛИТ ІСПОВІДНИК В РИМІ

В пору зимову в мороз лютий,
На світі зима лютувала.
Здавалось всіма Він забутий —
Кайданами стряс муж закутий,
Аж сіра тюрма задрожала.

Він Перший Єрарх — Князь Церкви,
Кир Йосип Сліпий Ісповідник :
Стовп Вірности, Єдности Віри,
Апостол Слов'ян на Сибірі —
Із каторг вертався, як побідник.

Він у вісімнадцяту зиму,
По довгих роках у в'язниці,
Вернувсь не в свою Україну,
Але до далекого Риму —
Старої святої столиці.

Обняв наче батько дитину
Сам Папа, Намісник Христовий
В сльозах : « Нам Возлюблений Сину !
Згадав нас Ісус в цю хвилину —
Він й нам дав Своєї любови ! »

Вітаймо ж і ми, українці,
Владику твердого на волі !
Владику, що славно на стійці
Стеріг, захищав свої вівці
Й терпів з ними горе неволі.

Єднаймося навколо Владики
І дома й за рідним порогом.
Просім: Наш Владико Великий!
Мойсею, взнеси в гору руки —
Молись за нас всіх перед Богом!

Вітаєм гарячим привітом
Тебе, Князю Церкви Святої!
Що є непохитним гранітом,
І все промінює над світом
Й до Волі веде золотої.

ВЕЛЕТНЯМ
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ:

*Слузі Божому Митр. Андрієві Шептицькому
та Ісповідникові Митр. Кардиналові Йосипові Сліпому
у 35-літний Ювілей вступлення на архипастирський
престіл*

Гриміли громи, били над полями,
Багрянії хмари пливли звідусіль.
У львівському Храмі літ сорок із нами —
Молився князь Церкви Владика Андрій.

Його зірниці лагідно гляділи —
Благали ласки в Господа Христа.
Благочестиві руки втомлені тремтіли,
Молитву шепотіли блідії уста:

— Ісусе, наш Архиєрею,
Небесний Царю всіх людей,
Великий Боже над Землею,
Зішли Ти ласки для дітей.

Ісусе Христе, йду з Тобою
Аж на Голгофу до хреста.
Прохаю вірних будь зі мною
Аж до Страшного Суду-дня.

Мені ж дай, Боже, ласку теж велику —
Страждать за Церкву й рідний край.
Молюсь й благаю, Отче наш, Владико,
За Царство Боже вмерти дай.

Ісусе Христе, Отче в Сині,
Хай буде Воленька Твоя,
Зішли героїв Україні —
Борців за Божії Права !

*
*
*

Війна розгорілась, гула без упинку,
Сумні дикі вісті тривожили Львів.
Застрашені люди шукали спочинку,
Їх долею-горем Владика болів.

Удосвіта рано Він кличе нараду,
Духово скріпляє там люд свій сумний,
Й до них промовляє : « Від нині всю владу
Бере мій наслідник Кир Йосип Сліпий ».

Грім гримнув у хмарах невидної ночі
І блискавка мигом прорізала тьму,
Тягар впав великий на вірнії плечі
Владики-героя на Божім шляху.

Згасало вже світло в Святім нашім Юрі,
У княжому Львові загув тужно дзвін.
Всі знали що сталось. Надходив час бурі.
За Гітлером Сталін ішов навздогін.

Андрій, Слуга Божий, віддав Богу Духа,
Його поховали усі як святця,
А Йосип, Наслідник, в страшну завірюху
Узяв там на плечі важкого хреста.

Несе Він хреста на Ісусову Славу,
Щоб вже Божа Воля настала свята.
Щоб і Україна вже мала державу,
Щоб Церква Христова була лиш одна.

Несе Він хреста, як ту царську корону,
Надлюдські зусилля черпає з Небес.
Несе без зітхань, як Христос, аж до гробу,
Щоб Церква і Нарід з неволі воскрес.

Тюлюза, 14 квітня 1974

Слуга Божий Митрополит Андрій Шептицький
Апостол з'єдинення Церков. 1865 - 1944

СЛУГА БОЖИЙ
МИТРОПОЛИТ АНДРІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

(У 100-річницю Його народин)

Прийшов на світ у Прилбичах Шляхетських,
Де Яворів тонує у яворині;
З бояр він роду, знаних всім Шептицьких,
Що п'ять Владик дали вже Україні.

Батьки його були : Іван й Софія —
Не нашого народу і звичаю.
Ім'я його : Роман, Олесь, Марія,
При цісарі посаду обіцяють.

Та молодий Роман плів проти хвилі,
Змагаючись з собою і з батьками.
Хоч спольщений і хрищений в костелі :
Взяв обряд наш, святсі Церкви-Мами.

Це приклад тим, чиї батьки зблудили :
Вернутись знов у рідне лоно роду.
Своє майно, знання, життя, всі сили
Вплести в вінець Українського Народу.

В чернечій рясі, в митрі при престолі
В краю чи десь на засланні в Росії
Муж святости корився Божій Волі,
Ридав слізьми Пророка Єремії :

— Народе мій ! Сини мої і доні !
Брати мої і сестри дорогі !
Покиньте гріх ! Коріться Божій Волі !
В любові всієднайтесь у Христі !

І при Христі гуртуйтеся у Церкві.
Часи грядуть жорстокі і страшні.
Не бійтеся за Правду Божу вмерти,
Кріпите серця, герої молоді !

Ви прагнете свободи і держави,
Та віра в вас ненадто ще міцна.
Прямуйте всі до вічної прослави,
Працюйте, вірте й здайтесь на Христа!

Болів він серцем, цілою душею
Над долею роз'єднаної Церкви.
Світив для всіх він світлою зорею
Й готов був за Правду Божу вмерти.

Він на Петра свій чин опер, на скелю,
Всеціло жив для Церкви і Народу.
Подібний був Біблійному Мойсею, —
Синтезою для Заходу і Сходу.

Двох велетнів, Апостолів Андріїв —
Сам Бог післав слов'янам на спасіння.
Їх славить Львів і Стольний Город Київ,
За Віри Скарб, за чесний труд в терпіннях.

Мине сто літ, тисячоліття пройде,
Не знать, як світ підляже зміні,
Та віримо: ІМ'Я ЙОГО ДОСТОЙНЕ —
Прославиться у Вільній Україні.

Тулюза, 29. липня 1965

Верховний Архієп. і кардинал Йосип Сліпий в Тулузі. Пан інж. Сергій Пашенко вітає Його хлібом і сіллю в обителі оо. Францісканів в липні 1970 р. коло кардинала о. Василь Прийма та о. Домінік Настоятель оо. Францісканів. На знімці ще бачимо, пана Терешка, п. Дубика, Ганю Франків, дві сестрички: Ганю і Олю Микич, паню Анну Гриценко і п. Осатюк.

ВЕРХОВНИЙ КНЯЗЬ ЦЕРКВИ
ПРИХОДИТЬ МІЖ НАС

*Велетневі Християнської Русі-України, Ісповідникові
Віри Христової, Верховному Архиепископові
і Кардиналові Йосипові Сліпому, Синівський Привіт
та Побажання на Передоднях Його Відвідин Українців
у Франції*

Верховний Князь Церкви приходять між нас,
Як батько між рідні діти.
Вогонь Його серця любови не згас,
Його не згасили ні бурі ні час,
Бо в серці Дідів Заповіти.

Владика народу гнобила тюрма,
В сибірських снігах дні і ночі,
Та мужньо він станув на пр'ю проти зла —
За правду, за віру, за людські права,
Хоч смерть зазірала у очі.

Верховний Князь Церкви, як скеля твердий —
Стоїть серед нас, височіє.
Владика наш добрий, Кир Йосип Сліпий,
Сповідник Він Віри — Христових Ідей —
Над тьмою злоби все зоріє.

Зорій нам, Владико, промінням ярким,
З Собору Святої Софії !
Хай Божа Премудрість вогнем присвятим
Надхне жаром Віри і наш Вифлеєм,
І тьму ту, невірства, розвіє !

Щоб вчули скитальці, усі овечки,
Верховного Пастиря слово :
— Брати мої, сестри і доні й сини !
Скінчилась неволя, здійснилися сни,
Вставайте ! Вертаймось до дому !

Вітайте, Верховний, в чужій стороні,
Єдняйте Нове Покоління,
Тим духом народу, що стогне в ярмі,
Промінням Ідеї, що світить у тьмі,
Геройством чеснот і терпінням !

Судилось Вам стати на грані світів;
Між західньо-східним табором.
Терпіти страхіття неволі років,
Порушить сумлінням друзів й ворогів
І стати лицарства правзором !

Ви слава народів, що вірять в Христа,
Ви муж Проведінням надхнений.
По вінця налиті любов'ю серця —
Вітає Вас кличе Українська Сім'я —
Ви наш Патріярх Богом даний !

Гряде Патріярх-Прочанин між свій люд,
Навчати нас й духом скріпити.
Париж нам з'єднати, Ліон і Страсбург,
Очолювать Прощі в Ліз'е і у Люрд
За нарід свій Бога молити.

Тулуза, 18 червня 1970

ЧЕСТЬ, СЛАВА І ПОДЯКА НА БЛАГОВІСНИК
ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА ВІЗАНТІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКОГО (ГРЕКО-РУСЬКОГО) ОБРЯДУ

Рік 6-й, книга 4-та, видана 1970 р. в Кастельгандольфо біля Риму. Ця книга є Пропам'ятний Альбом живучости і розвитку Укр. Католичеської Церкви в розсіянні, очоленої Верховним Архиепископом Митрополитом Кардиналом Йосипом Сліпим.

Верховний наш Архиерею,
Наш Пастирю овець, ягнят.
Дух Ваш царить понад землею —
Із Риму аж до рідних хат !

Вся Ваша слава нас манила,
Як тая квітка на весні :
Чи то у городі Данила,
Чи то в Сибірі у тюрмі.

Та Ваша праця кожен днину,
У винограднику Христа,
Боронить нашу Україну,
Як щит Ваш правди проти зла.

І Світла постать Кардинала
У поїздках по всіх краях :
В розсіянні нас всіх з'єднала,
А ворогам нагнала страх.

Вінцем всіх трудів і моління,
До Архипастирських надбань
Ще Архитвір : Свята Софія —
Міць духа, волі й процвітань.

Пропам'ятний Альбом — є Книга
і Благівісник Ваших дій,
А нас усіх то міць і сила
І струм нових надхнень і мрій.

І пройде рік один і другий,
Минуть ще не одні віки.
Унукам лищатся заслуги :
Уміння Вашої руки
Вести до вічної мети.

У день Опікуна Святого —
В день Божої Родини;
Прохаю я у Пана Бога
Вам довгих літ і сили !

Тулюза, 8. січня, у празник св. Йосипа
Патрона Католицької Церкви та Іменника Блаженні-
шого Верховного Архієпископа Кардинал Йосипа
Сліпого у Ватикані.

ПРИВІТ І ПОЗДОРОВЛЕННЯ
БЛАЖЕННІШОМУ ВЕРХОВНОМУ
АРХІЄПІСКОПОВІ МИТРОПОЛИТОВІ
І КАРДИНАЛОВІ ЙОСИПОВІ VII

з нагоди 10-ліття звільнення з советських концтаборів

Десять літ орел на волі
Вільно скрізь літає —
В світі волі, щастя й долі
Кращої шукає.

Не собі, а всім орлятам,
Не з чужого роду, —
Українським соколятам,
Рідному народу.

Облетів він світ широкий,
Заморські країни.
Передав привіт глибокий
Дітям України.

Хтож цей орел невідомий ?
З котрої країни ?
Це ж Владика Йосип сьомий —
Ісповідник Віри.

Жар в очах, у серці рана
Й стигми скрізь незримі.
Заходами папи Йвана —
Кардинал наш в Римі.

Творить, молиться, працює
Й всюди на сторожі.
В нашій Церкві мир будує,
Царство Духа Боже.

Будьте завжди Ви на волі,
Наш Архиерею !
Сяйте всім нам у недолі
Світлою зорею !

Владно стійте Ви скалою,
Із Карпат гранітом
В боротьбі із Сатаною.
Світочем — над світом !

Тулуза, 10 лютого 1973

†х Блаженство Верховний Арх. Митрополит і Кардинал Кир Йосип Сліпий під час Архиерейської Служби Божої в Люрді в 1970 року.

МУДРЕЦІ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ

Йдуть Зьвіздарі-Мудреці
З Української землі
Із дарами в Вифлеєм,
Де вродився Божий Син.

Перший золота без міри
Ставить з Руси-України,
Злото-Слово про Закон —
Він Владика Ларіон.

Другий це Петро Могила :
Псальмоспиви, пах кадила,
Богослов'я глибину —
Ставить Новому Царю.

Третій повну міру мира
Ставить біля Бога-Сина :
Твердість Віри від людей —
Йосиф Кардинал Сліпий.

Мудреці-Митрополити,
Славою Чеснот повиті,
З Української землі,
Йдуть за сявом зорі.

Йдуть вони туди століття :
Крізь татарське лихоліття,
Нинішні жорстокі дні —
Духа Велетні, борці.

Мудреці близькі й далекі
Ставлять дари для Владики.
Їх веде туди зоря
І любов до їх Творця.

Манить їх свята Софія,
Ріднить спільна їх Ідея,

Світить світлая зоря
І мудроців глибина.

Мудреці в добрі, чи в горю,
Твердо вірять в кращу долю
І надією живуть —
К сонцю прокладають путь.

Кличе їх Христос-Месія,
В них живе свята Ідея,
Певність Віри в своє Я,
Мужність й святість їх життя.

Золото, кадило й миро
Мудреців трьох з'єднало
Коло Господа Христа —
Неба і землі Царя.

Тулюза, 12.XII.1970

ДВА ЧИНИ ЛИСТОПАДА

(1971 р. в Римі та Пропам'ятного 1918 р. у Львові)

На деревах жовтіло листя,
Його осінній вітер рвав.
У княжім Львові, славнім місті
Наш рідний прапор повівав.

Тризубці золотом горіли
На голубому неба тлі.
Воскресні дзвони гомоніли,
На Святоюрівській Горі.

Устала мати Україна
Усіх знедолених дітей,
І сурма боева гриміла :
— На фронт, до бою хто живий !

Тоді було, немов весною —
Всміхалось сонце, вітер втих;
Лиш небо срібною росою
Вітало левів молодих.

Вітало левів України,
Господарів в своїй землі,
Що дочекали вже хвилини —
Здобути волю в боротьбі.

Одні з них як герої бились
На барикадах і в ровах,
А другі, як Мойсей молились :
У шанцях, в полі і в церквах.

Підносили до неба руки,
Благали помочі з висот.
Терпіли голод, глум і муки
За Правду Божу, за народ.

Терпіли кривди біль й образу
По ті ясні бурхливі дні,
Аж поки трісло все відразу
І понеслись слова терпкі.

А за словами : чини — дії,
Там у Намісника Христа
Верховний Князь наш і Месія
Засуджував всі людські зла.

У дні ті славні листопада,
Надхнений Віри наших днів —
Відновлює Духовну Владу,
Яку вже мали Київ й Львів.

І знов посипались листочки,
Та вже не з дерева — з палат :
Живі друковані рядочки,
До всіх народів, міст і хат.

Що Українській Владики,
Миряни, чини і отці
Створили в Римі Чин великий
Щей Патріярха хочуть всі.

Він вже ним був в серцях між нами,
Наш страдник-Патріярх Сліпий,
В той час, як скутими ногами, —
Верстав неволі шлях важкий.

Не залишив свого Він стада,
Не перестрашився вовків.
Де Церквою трясла загида —
Сам Бог зсилав туди мужів.

Духових вчителів-пророків,
Незламних лицарів-борців,
Що кров'ю карбували кроки
Для всіх племен, усіх світів.

Зійшла зоря нарад Синоду —
В ці славні листопадні дні —
Зоря Вкраїнського Народу
І дух Вкраїнської душі.

А за зорею рожевіє
Схід сонечка із даліни.
Маршують сповнені надії —
Вкраїни-Матері сини.

Їх гріє іскра Прометея —
Вогонь принесений з небес.
І світить їм свята ідея,
Щоб знову листопад воскрес !

Веде всіх Ісповідник Віри,
Носій Він Духа, багатир.
Вперед, сини, рушайте сміло!
За Справедливість і за Мир!

Тулюза, листопад 1971

ЩИРОСЕРДЕЧНИЙ ПРИВІТ І ПОЗДОРОВЛЕННЯ
ДЛЯ ЇХ БЛАЖЕНСТВА
ВЕРХОВНОГО АРХИЄПІСКОПА
КАРДИНАЛА КИР ЙОСИПА СЛІПОГО
З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА

Проминають роки священничі
Повні праць й молитовних горінь,
А поготів на престолах владичім:
На ступнях, що ведуть у вишнь —

Від землі — ген до Божого Трону,
Де Творець і Владика світів
Трима жезл і Владичу корону
Для духовних святців і мужів.

Між геройськими тими мужами
Йде борець — Ісповідник-Єрей
Й несе Митру тяжку з колючками —
Блаженніший Кир Йосип Сліпий.

Син землі золотого Поділля,
Священства — Золотий Ювілей
Запечатав Він кров'ю, терпінням
Й став зразком християнських Ідей.

Хто збагне, хто змалює розкаже
Про пів віку духовних робіт?
Наш Верховний Владико і Княже,
Шлем Тобі Полум'яний Привіт!

Тулюза, 1 листопада 1966

ПАПА ІВАН ХХІІІ

В пошані папі, що мав велике любляче серце

Словами й ділом великан,
Собору Він ініціатор.
Муж віри, святости Титан,
Великий Архирей Іван
Пішов в Засвіт як тріумфатор.

На всіх очах Його дітей
Ніс хрест страшних агоній,
Журбою сповнивсь день ясний
В червневий вечір жалібний,
Як Він згас на Петровім троні.

Він був як батько для дітей :
Любив, був добрий, щирий.
Знав ключ до людських сердець дверей,
Учитель-Пастир всіх людей
І всім народам милий.

Любов'ю горе лікував,
Творив діла любови,
Любов'ю ворогів еднав.
Собі ягнят й овець придбав,
Бо дав любов Христові.

Апостол миру на землі
Вселюдські ідеали
Підніс в належній доброті,
Щоб всі знедолені в ярмі
На ліпшу долю ждали.

Вмирав душ людських володар
І римський дзвін в тривозі
Тужив, зак урядово Ватикан
Послав ту вістку на екран,
Що Папа вмер у Бозі.

Спочив по праці Папа Йван
Лишив світ у жалобі,
Що мов бурхливий океан
Штурмує Церкву й Ватикан
І папське серце в гробі.

В пошані голови схилим,
Вкраніці на чужині :
За Папу Господа молим,
До нього дух наш піднесім —
Він друг був Україні.

Я бачив Папу раз в житті
В Петровому соборі,
Як плив в стотисячній юрбі —
В тіярі, руки, мов веселки дві,
Креслили хрест в просторі.

Сьогодні бачив папу в сні,
По півночі над ранком,
Мов білий голуб в далині
Летів, спинився при мені
Й вдивлявся в мою він рану.

Збудившись, чуюся здоров.
Мій сон мов казка-чудо.
Де ж дівся Папа ? Він пішов —
Любови білу хоругов
Поніс між хворі люди.

Тулюза (клініка), 27.6.1963

ДІЯДЕМНИЙ ЮВІЛЕЙ
ВЛАДИКИ КИР ІВАНА БУЧКА

*На 80-літний Ювілей народження
Кир Івана Бучка, Ап. Візитатора у Зах. Європі*

Прошуміла весна Буйнокрила,
Пройшло літо святе повне плоду,
Гряде осінь дощами плаксива,
Йй на зустріч йде Пастир народу.

Йде Він, Архиепископ скитальців,
Кир Іван, наш Владика і Тато,
Що змагавсь за добро Українців
Весь свій вік непохитно й завзято.

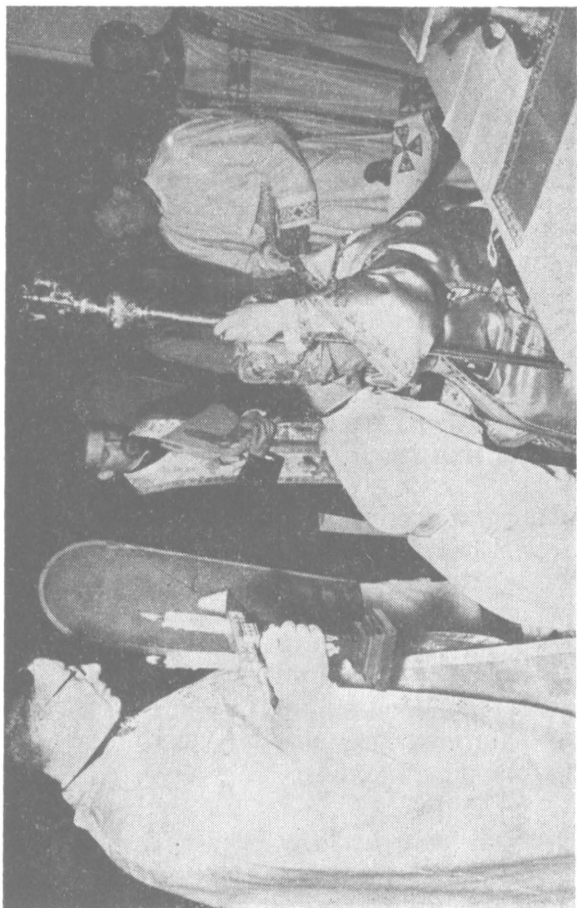
Пряде Пані вже нитку шовкову,
Шие ризи, дарунок Владиці,
Що блага Пресвятую Покрову,
Щоб відкрила нам серця скарбниці.

Дай Україні мужів слова й дії,
Пошли Церкві святців Боголюбних,
Спомагай нас, Пречиста Маріє!
Наш народ на шляхах велилюдних.

Розцвітають серця, як лелії,
Українські серця скрізь по світі.
І Владика наш теж молодіє,
Забува про важкі лихоліття.

Ювілей золотий повний труду —
Діядемний вінець шани й слави
Для Владики, що жив вже для люду —
Сто літ, Боже, дай жити між нами!

Тулюза, 1 жовтня 1971

Ап. Візитатор Преосв. Архiep. Кир Іван Бучко висвячує нових священиків у Кулямборгу в Голляндії в 1950 року.
Ліворуч від глядача стоїть із запаленими свічками — о. Мітраг Олександр Малиновський, о. проф. д-р Михайло Василик та о. Дякон В. Прийма.

ОТЕЦЬ СКИТАЛЬЧОЇ СІМ'Ї

*Замість квітів на могилу
сл. п. нашому Дорогому Владиці Кир Іванові Бучкові,
Архипастиреві Скитальців*

Князь Церкви й нашого народу —
Архієпископ Кир Іван,
Пішов по вічну нагороду,
А нам лишив Він щирий жаль.

Отець скитальчої родини —
Скрізь сіяв Божу Благодать,
У душах діток України
Лишив удрячності печать.

Владика знали в Україні
По рідних селах і містах,
А полюбили в тій хвилині,
Як світом тряс воєнний страх.

Він знав чим серце накіпіло
Його пригноблених дітей.
« Чи любите Пречисту Діву ? » —
Усе запитував людей.

« Чи ви ще вірите у Бога —
Ісуса Господа Христа,
В якому міць і перемога,
Спасіння, щастя і життя ? »

« Чи любите ви рідну Церкву
І Рідний Край наш до загину,
Та чи готові ви на жертву
За Божу Правду й Україну ? »

« Ми любимо Пречисту Діву
І вірим в Божого Христа ! —
Гукнув народ відважно, сміло. —
За Правду віддамо життя ! »

« О, спомагай нас ! » — всі співали, —
А сльози капали з очиць.
Христові вірність присягали,
Любов Христові — без границь.

Тоді знаком хреста святого
Владика люд благословив,
А нині сам пішов до Бога,
Якому все життя служив.

Погасли ясні, світлі очі,
Душа пішла на Божий Суд.
Скорботна вістка серед ночі
Полинула між Божий люд.

« Вже Кир Івана більш немає
Тут між живими на землі.
Умер і в Небі спочиває
Отець скитальчої сім'ї ».

Франція, 3 жовтня 1974

ПРЕДВІЧНИЙ БОГ НАМ ОБ'ЯВИТИСЬ ЗАХОТІВ

Предвічний Бог Отець і Син
І Дух Святий з Небес-Вишин,
Бог Вседержитель всіх світів,
Нам об'явитись захотів.
Щоб звали ми Його Творцем,
Предвічним Господом Отцем,
Любили всім своїм еством,
Кріпились ми Його добром.

Щоб рятувати людський рід,
Вседобрий Бог зійшов на світ,
Він народився у свій час —
Ісус Христос Спаситель наш.
У Вифлеємі лиш один,
Вродився з Діви Божий Син.
Правдивий Бог і чоловік,
Що взяв на себе людський гріх.

Великий Бог Отець і Син
Й Великий Дух Святий Один—
У безконечній доброті
За нас умер Він на хресті.
За нас Спаситель там умер,
Над світом руки розпростер,
Щоб пригорнути всіх людей
До зраних Його грудей.

Предобрий Бог Отець і Син.
Й предобрий Дух Святий — Один.
Втішитель наших Він сердець :
Бог Дух, Бог Син і Бог Отець.
Бог в Трійці Пресвятій один,
Зійшов на землю із вешин.
На себе людське тіло взяв,
Любов нам вічну показав.

Щоб люди йшли Його слідом,
Боролися зо злом-гріхом,
Любилися на всій землі,
Як Бог у Трійці Пресвятій.
Тоді настане в світі мир —
І буде Пастир лиш один.
А нас молитися просив,
Щоб кожний небо заслужив.

Ангулем, 11 жовтня 1975

БОЖА МАТИ

Божа Мати, Ти все
Рятувала людей.
Пригорни ж Ти мене
До солодких грудей.

Ти ростила Христа
Від малесеньких літ.
Нині, Діво свята,
Обніми цілий світ.

Твої доні й сини
Часто блудять в житті.
Ненько наша, прийди,
Поможи нам в біді!

Божа Мати свята,
Найдобріша з усіх,
Попроси Ти Христа,
Щоб простив мені гріх.

Хочу жити таким,
Щоб вже більш не грішить.
Стать у вірі міцним, —
Благодійником жити.

Мати Божа, прийди
Із небесних висот,
Божим духом надхни
Український народ.

В День Твогого Різдва, —
Ясна Зоре світів,
Покажи нам Христа —
Сонце Правди віків.

Тулюза, 21 вересня 1975
Празник Пресвятої Богородиці

СРІБНЕ ПРОМІЖЖЯ ДУШПАСТИРСЬКОЇ ПРАЦІ
МІЖ ДВОМА ЮВІЛЕЙНИМИ СВЯТИМИ РОКАМИ
1950—1975

*Українським священикам в їх двадцятьп'ятьлітній
ювілей єрейських свячень*

Був Ювілейний Рік Великий,
Тисячу Дев'ятсот П'ятьдесятий.
Руки святителя Владики,
А з ними всі Небесні Лики
В Бога благали Благодатей —

В день свячення новоєрея,
Друга самого Христа-Бога.
В той день Пречистая Марія —
Священиків Свята Надія —
Була з Христом коло Престола.

Щиросердечно там молилась
Серцем пречистим і душею.
Пекло тремтіло в ту хвилину,
Небо священика свяtilo
Промінем ласки над землею.

« Ти Друг мій ! » — Кликав Син Марії.
« Ти Син мій ! » — Звала Божа Мати.
Священику ! Ти цвіт надії !
Весь світ тобою молодіє,
Ти владу маєш, люд спасати !

Так Срібний Ювілей минає,
Рік священства вже двадцять п'ятий.
Священик руки простягає,
В Ісуса помочі благає
Й ласкавих Божих Благодатей :

Церкві воюючій Христовій,
Церкві в чистилищі терплячій.

Світ гіршний кличе до Обнови,
Всю силу черпає з Любови,
Що в Вірі криється гарчій.

Вірить він твердо в перемогу
Божої Правди в Рідній Церкві.
Кличе Пречисту на підмогу,
В щоденній службі Пану Богу —
В Безкровній Найсвятішій Жертві.

Тулюза, 1975

ПАТРІАРШЕ ПОСЛАННЯ
БЛАЖЕННІШОГО ЙОСИПА

*з нагоди всеукраїнської прощі Святого Ювілейного
1975 року*

« Народе Мій! Собою стань!
Чоло до неба піднеси,
Жорстокій долі в очі глянь,
Крокуй відважно до Мети! » —

Так кличе, просить рідний люд
Наш Український Патріарх:
Чужих позбутися облуд —
І міжусобиць на Верхах.

« Народе Мій! Собою будь!
Не поклоняйся чужим богам.
Випростуй руки, ноги й груди,
Свою ти доля сам рішай! »

« В Помісній Церкві й у Христі
Кріпись, молися і працєю,
На Скелі, на Святім Петрі, —
Храм Божий вічності будуй! »

(Фрагмент Послання) УПБ, Рим, 20 вересня 1975

ЗАЛІЗНИЙ КІНЬ

(Потяг)

Повний віри я сідаю
На залізного коня,
В чужині ним скрізь буваю
Серед ночі й серед дня.

Дзвонить кінь той підківками
По залізному шляху,
Думи ж линуть разом з нами
У шаленому бігу.

Думи про братів-українців —
Що доручені мені :
Щоб не втратить, поодинці,
Їх в далекій чужині.

Тілом я знеміг, хворію,
Болів серця вже не збуть.
Наший Боже ! Дай надію
В рідну хату повернуть !

Блага всі везу з собою,
Скарб мій Віра і Любов.
Гей, туди ж, залізний коню, —
Де козацький дух і кров !

Франція, 1963

РОЗДІЛ III
ЛАВРОВІ ВІНЦІ

ЛАВРОВІ ВІНЦІ

Пшенично-Лаврові й з Калини вінці,
Вони не зів'януть ніколи.
Ростуть вони буйно в моїй вітчині :
Там в лісі густому, в ярах на селі,
У місті, в степу чи на полі.

Чи ж може зникнуть пшеничне стебло
В м'якім чорноземі родючім ?
Чи висушить сонце Дніпрове русло,
Дубові листочки зібрати в судно
Й сховати десь в морі кипучім ?

Лаврово-пшеничні вінці золоті,
Немов королівські корони.
Ввижаються в мріях, їх бачу у сні
В далекій незнаній чужій стороні, —
Зелені вінці калинові.

Творець-Бог їх сів, як світ цей творив,
У нас по горбках і долині,
Щоб там зеленіли весною до жнив,
Вогнем багряніли, як сніг посріблив —
Красу на червоній калині.

Про молодість, щастя, про радісні дні,
Про святість і славу, про юні пісні.
Дуби де розлогі, кремезні-міцні.
Про волю, що хочу своїй вітчині —
Всю правду вам скажуть лаврові вінці.

Франція, 30 липня 1958

ПШЕНИЧНИЙ ВІНЕЦЬ

Пшеничний вінець щирозлотний
Горів наче сонце прекрасне,
Злат-колос важкий намолотний
Шептав наче серденько власне.

Сплели його руки дівочі
В кінці плодovитої ниви,
Як вечір всміхався до ночі,
Як вчасно жнива закінчили.

Спліталася ніжно пшениця,
Лягав колосок к колосочку,
Як та молодесенька жниця
Вбирала свою голівовоньку.

Її у вінку провозжали
У хорі пісень гомінкому
Й Батькам той вінець дарували,
Привівши її аж додому.

Франція, 30 липня 1958

ВІНЦІ СМУТКУ І СЛАВИ

Вінці смутку і слави,
З живих квітів вінці :
Вогні кров'ю й сльозами,
Розцвілись під хрестами
Скрізь по нашій землі.

Скрізь по нашій Україні
Сила славних могил.
Мов листків на калині,
Мов квіток на долині
Повних міці і сил.

В них спочили герої,
Що боролись як льви.
Із любови палкої
До землі дорогої
Тут на віки лягли.

З тих могил б'є надія
Про безсмертне буття.
Що здійсниться та мрія —
Квітка Віри, лелія, —
Про щасливе життя.

Вінці смутку і слави —
На лицарських гробах,
Живі свідки між нами,
Запашними квітками —
Нам пригадують шлях.

Шлях борців і героїв,
Оборонців від зла,
Що змагались до волі —
На Вітчизни престолі
Дали в жертву життя.

Франція, 24 серпня 1958

ТЕРЕБОВЛЯ

(Старо-Княжа столиця Золотого Поділля)

Хто з нас, сестри, браття,
Діти України,
Люди волі й слави,
Внуки козаків,
Снив про ЄВШАН-ЗІЛЛЯ,
З рідного Поділля —
Княжої Держави
Ростиславичів,

Що вінцями слави
Герб свій захищали
В тяжкій боротьбі.
Вороги дрижали,
Бож то панували
Люди чести й сили,
Наші Владарі.

Володар хоробрий
Був у Перемишлі,
Василько молодший
Посів Теревовль —
Столицю Поділля,
Що в запахах зілля
До нині співає
Пісні про любов.

Про любов до Бога, —
Спасителя Світу,
Пречистої Діви,
До рідних осель.
З того Євшан-Зілля
Розросло коріння
На всі покоління
Козацьких дітей.

Пісні про могутні
Народні повстання,
До волі змагання
Великих борців;
Яким Теребовля
Ідею вщепила,
Вірою кріпила,
Вкраїні дарила
Владик і творців.

Над Гнізною в полі
Зростали герої.
В степах Пантелихи
Дзвеніли мечі :
Про Княжу Державу,
Козацьку Булаву,
Розносили славу
Лицарі нові.

Орлом сизокрилим
Ця слава літає,
Весь світ сповіщає —
Грімка-голосна
Про князів галицьких,
Старшин Мрозовицьких,
Героїв стрілецьких,
Лицарів УПА.

Про ту Морозиху,
Що гірко ридала,
Сина виглядала
З походу-війни.
А та Морозиха —
Ненька Україна,
Що в горю мужніла
І ждала весни.

Весни, сонця, волі
На рідному полі.

В кайданах неволі
Співала пісень
Новим поколінням.
Жертвою, молінням,
Святим Євшан-Зіллям
Поїла дітей,

Що правди шукали,
Кайдани ламали,
Свій край визволяли
З чужого ярма.
Надхнула любов'ю
Міт про Теробовлю,
Де потом і кров'ю
Зрошена земля.

Кріпись, Скорбна Мати !
Буде Бог вітати
І Благословляти
Наш край золотий !
Росте нова слава,
Нам Церквою дана.
В чині Кардинала —
Кир Йосип Сліпий.

Під час лиха-горя,
Осяяв народ.
Він встав в Ім'я Боже,
Тремти ж, зло вороже,
Бо дух переможе,
Дух Правди з висот !

Слава Теробовлі !
Столиці Поділля,
На всі покоління,
Поклін з чужини !
Цвіти, Пантелихо !
Поборемо лихо !
Всміхнись, Морозихо !
Воскреснуть сини !

Оживе Ідея,
Дітей твоїх мрія,
Воскресить в народі
Лицарську Добу.
Глянь, мамо! Ідемо!
У вірі ростемо,
В поході несемо
Надію нову!

Упіст-Оунівець,
Стрілець-Петлюривець,
Козак-Морозенко
І Князь Василько:
Голосять нам славу,
Про рідну державу,
Коли в Україні
Царило добро.

**
*

Кругом Теробовлі,
Що зрошена кров'ю,
Жили свої люди,
Врагів не було.

Тулюза, 1965

НЕ У ВІЛЬНІЙ УКРАЇНІ

*(Пам'ятник Тараса Шевченка
в Буенос-Айрес у Аргентині)*

Не у вільній Україні
І не в рідній стороні,
А в далекій чужині —
В Буенос-Айрес, в Аргентині —
Світять вільности вогні.

Прометейськими вогнями
Зогрівають земляків;
Кобзаревими словами,
Чином й славними ділами
Збільшують число друзів.

І згуртовують в чужині
Український моноліт.
Через гори й море сине
Рідним людям в Україні
Шляють Шевченківський привіт.

Всюди Пам'ятники-Трони,
Бадьорять усіх серця.
Будять, як воскресні дзвони,
Линуть скрізь немов з амбони —
Все живі його слова.

Із пророчими словами —
По майданах сіл і міст,
Калиновими кущами,
Волелюбними кличами
Розцвітають на весь ріст.

Пам'ятник у Вашингтоні,
Вінніпегу і в Тулюзі —
Свідки Правди золотої,
Символи святої волі,
Духа і надхнення в музи.

Пам'ятник у Аргентині —
Тяг живучости душі
Української Ідеї —
Від старих часів до нині.
Він маяк нам на путті.

Скрізь горять свободи зорі
Української землі,
У Європі і за морем,
Й кличуть через ріки й гори
К ОБІТОВАНІЙ ЗЕМЛІ !

Тулюза, 19.11.1071

ШЕВЧЕНКО ЙДЕ ЗЕМЛЕЮ

*(З нагоди 160-літнього Ювілею Народни
Тараса Шевченка)*

Шевченко йде землею,
Несе свої слова,
Його святу ідею
Крізь села і міста.

Він діє в Україні,
На засланні в снігах,
І в тюрмах його мрії
Катам наводять страх.

Верстає геній світом —
Слова свої несе,
Що вчора було мітом —
Тепер стає живе.

Ще вчора — мрія-пісня,
Тепер мета свята.
Святиться слово віще
Безсмертного співця.

Життя його не вмерло —
У світі гомонить.
Ступає геній твердо
Дорогою століть.

Бо геній не вмирає,
Пророк він волі днів,
Його життя палає
З небесних нам вогнів.

І звідти він картає
Перевертнів своїх,
Що Бог їх покарає
За зраду й вічний гріх.

Що з матері здирають
Сорочку ворогам,
Свій нарід розпинають
На радість всім катам.

Пророк крокує світом,
Його всі чують хід.
Гримить він « ЗАПОВІТОМ »
Гука : « Кайдани рвіть ! »

Тарас посіяв слово
Між нарід на землі,
Глядім ми тую мову,
Як ока в голові.

Шевченко кличе грізно,
Ідім і ми за ним,
І прапор волі міцно
Несімо до вершин !

То сонце волі блисне,
Ясні настануть дні,
І воля нам воскресне
На звільненій землі.

Шевченко йде землею,
Духовий скарб несе.
Духовий меч-ідею
І слово, що не мре !

Галія, 1 березня 1974

ДУБИ І КИПАРИСИ

*(Пам'яті мученикам і борцям за Віру в Бога
та Волю України)*

Страшную вістку між пальми й кипариси —
Дуби з Карпат звістили про тюрму,
Про кривду, гніт, про гострії мечі і списи,
І Волі міт, священну боротьбу.

Тверді дуби — борці за Україну,
З-під знамена Тризуба і Хреста.
В очах вогні, а у серцях зболілих
Визвольний стяг несуть в своїх руках.

Стяг Велетнів Мазепи і Петлюри.
Лицарський меч Усусів і УПА.
Софії міць і гарт Святого Юра,
Любов до Батьківщини й Віру у Христа.

Міцні дуби, то є Сліпі й Липківські
В рядах борців без ліку і числа.
Хорунжі всі Морози й Караванські,
Встають, як льви за правду проти зла.

Невгнутий дуб, це ти, мій друже, брате !
В чужих краях, на засланні, в тюрмі.
Ти, що глядиш гнізда, своєї хати,
Тремтиш за край й народ, що у ярмі.

Стоять дуби і гинуть, та не гнуться.
З їх жолудів ростуть нові гаї.
Нові борці до Сонця-Волі пнуться,
Йх сильний шум вже будить всі краї.

Гудуть дуби, хоч ворог їддю дише,
Вже з пальмами затіяв діалог.
Ще сатана брехнею світ колише,
Та Правди Бог веде до перемог.

Золота Рівієра, 8 червня 1972

КАРПАТСЬКИЙ ДЗВІН

Той Карпатський дзвін надії
З бронзи та із сталі,
Бив він людям щонеділі,
Гув в далекі далі.

Дзвін скликав народ на збори
І в храм на молитву.
Бив на сполох, доли й гори
Сповіщав про битву.

За померлими дзвін плакав,
Грав він на весілля.
Все про волю гув-балакав
Й з мертвих воскресіння.

— Смертю смерть Бог переміг !
Бам ! Бам-м Вірте люди !
Дзвін карпатський завжди дзвенів, —
Україна буде !

Так пишалась Верховина,
У добрі кохалась,
Поки вража злая сила
Ворогів наслала.

Ясні гори посумніли,
Де були Упісти.
І забрали ті дзвони
Лихі атеїсти.

Лиш наш цей ще дзвін свободи,
Тут із з-за границі,
Будить вільнії народи
Сильним серцем з криці.

Як розбудить на Маківці
Славних Усусусів,
Та розгонить, як ті вівці
Орди до улусів.

І віками дзвін надії —
Символ воскресіння —
Буде грати в Україні
Вільним поколінням !

Галія, 9 березня 1972

СИНЬООКІЙ УКРАЇНІ У ТЕРНОВОМУ ВІНКУ

*Привіт і поздоровлення у 50-ть літний ювілей
з нагоди проголошення самостійности і соборности*

Із-за синіх гір високих,
З-поза лісу, піль і рік —
Україні синьоокій
Вітром буйним шлем привіт.

Добру вістку посилаєм
Для усіх батьків й братів,
А Тобі, наш любий Краю,
Серця найщиріший спів.

Чуеш ? ! Лицарі на зміну —
Будять Правду вікову,
Синьоока Україно,
У терновому вінку.

Стань же, Ненько, й помолися
За своїх усіх дітей,
В панцер Віри приберися —
Скінчиться неволі день.

Глянь як там з усіх-усюдів,
У далекій чужині,
Сходяться вкраїнські люди,
Щоб з'єднатись в боротьбі :

За Твої Права, за Славу,
За наш вільний Волі Храм —
Нашу вільную Державу,
Що тепер страждає там.

Тужно ждем ми за кордоном
На Воскресний Світлий день,
Як ударить серце дзвоном —
Звільнених Твоїх дітей.

І з'єднаємось з Тобою,
Наше Сонце серед зізд,
Ніби ті пташки весною,
Повернувшись до гнізд.

З-поза синіх гір високих
Гадка лине там орлом,
Де колись ми перші кроки
Тупали своїм селом.

Над селом веселка мріла,
Цвів там соняшник і мак,
Хмара дощиком росила,
Сонце золотило шлях.

22 січня 1968

УКРАЇНСЬКА ПОВСТАНСЬКА АРМІЯ

(З нагоди Тридцятиліття)

Як змагались дві потуги
У найтяжчій боротьбі :
Била їх УПА усюди,
Без чужої допомоги,
На прабатьківській землі.

В молоху війни, в горнилі,
Спалахом в палких серцях,
Не пусті слова, не мрії —
Чином кріпнули Ідеї
І до волі клали шлях.

Україна з тюрм вставала —
Волі спрагнена душа —
Вікові кайдани рвала,
Сурма боева скликала
Лицарів під стяг УПА.

По розгромі гітлеризму,
В крові наша вся земля
Під терором комунізму —
Жде на армію залізну
В ювілейний день УПА.

Армію лицарів дії —
На всіх правилах УПА,
Що допоможе Україні
Збудувати на руїні —
Наше вільнее життя.

Вільне для душі і тіла,
Без неволі, тюрм, кайдан.
І минуться злії діла,
Що їх Москва накоїла,
Здійснюючи пекла плян.

Жовтень, 1972

КОЗАЦЬКА РІДНЯ НА ЧУЖИНІ

Не у ріднії стронці,
Лиш в далекій чужині
Коротають українці
У тяжкій роботі дні.

В рідний край, там в Україну,
Їм доріженьки нема.
Серце болем накіпіло,
Без рідненького кубла.

Гірко батько й мати тужать,
У Сибірі у снігах.
Внук в червонім війську служить,
Син блукає десь в світах.

Просять щастя, просять долі
Українці в чужині,
Бо Вкраїна у неволі,
В їхній хаті москалі.

І чим далі — плач й печалі,
Що літа так пробіжать.
Боже ! Дай нам меч зі сталі
Вражі пута розрубать !

**
*

У чужій сторонці,
У далекім краю,
Наші українці
Хліб там заробляють.

Ранше батько й мати
Козаками звались,
Доні біля хати,
Цвітом розцвітались.

Дай же, нашій Боже,
Донькам виростати
Й хлопцям українцям
Рушники подати.

Хай в чужому світі
Наша вся родина
Розквітне, як в літі
Рідная калина.

Щоб козацька слава
В світі не марніла
І щоб рідна мова
Весь час гомоніла.

Поможи ж наш, Творче,
І Святая Мати,

Линути найскорше
Нам усім до хати.

До краю, до хати —
Вільно і щасливо,
Віку доживати
Ворогам на диво.

Як сім'я козацька
В семеро прибуде,
Богові й Україні
Вірною вже буде.

Сан Севрен (Шарант) 17.4.1959
В гостинній хаті Ілька та Розалії Козак

В О Л Я

Краса Волі-Долі
Надію в нас родить.
Надія нам серце
Завзяттям бадьорить,
До зір ясно-красних
В нас духа підводить;
До величі Волі,
Що з неба походить;
До сонця надії,
Що досвідком сходить
Й усім верховодить.

Любов до України
Нам променем сяє.
Бажання свободи,
До бою взиває.
Встає лицар-велет,
Що в тьмі там дримає.
Ворожу навалу —

Мов порох змітає
Народ героїчний,
Що Волі бажає,
Про край свій він дбає.

Бо Воля це сила,
Що ломить кайдани,
Це ангельські труби,
Що темряви будять.
Мов зіронька ясна,
Що сяє над нами,
Як усміх дитини
У рідної мами.
Це совість народу
Живуча віками,
Мов сонце без плями.

Франція, 9.XII.1958

КАШТАНИ

Каштани зелені
Біленько цвіли,
До хати моєї
Думки принесли.

Пташки щебетали
В каштановій тині,
Мені ж пригадали,
Що я в Україні.

Але подув вітер,
Приніс град кругленький
І збив із каштанів
Один цвіт біленький.

Завмер там на віттях
Пташок голосочок,
Заплакав за квіттям
Каштанів листочок.

Так плакала ненька
Гіркими сльозами,
Коли розпрощалась
З своїми синками.

Всміхнулося сонце,
Затих буйний вітер,
Пахтять в моїй хаті
Каштанові квіти.

Каштанову квітку
До уст прикладаю,
До рідного дому
Рідні посилаю.

« Матусю рідненька,
Вам пише дитина,
А квітка біленька —
Цілунок від сина ».

Франція, 1961

РОЗПРОСТРІМ СВОЇ МИ КРИЛА

Розпрострім свої ми крила,
Українці в чужині,
Щоб нам слава вже розвилась,
Як троянда на весні.

Рідну пісню, рідну мову,
Нашу віру й обичай —
Не дамо топтати нікому,
Їх несім крізь кожний край !

Межи вільні в світі люди,
Цвіт козацької землі;
Запалім ми світло всюди,
На прославу вітчизні.

Нумо ж, братя, до роботи,
Тут у всіх чужих краях,
І під стягом синьо-золотим
Зближуймо до волі шлях.

Рідну пісню, рідну мову,
Нашу віру й обичай,
Не дамо топтати нікому,
Їх несім у кожний край !

УПІСТ-НОВІТНІЙ КОЗАК ІДЕАЛІСТ

(У 25-річчя Створення УПА)

Соколині очі в того козака,
Львине серце в грудях, ангельська душа.
Він свого народу націоналіст,
Для людей, для Бога він ідеаліст.

Хоч хмар він черкає орлиним крилом,
Голубкою тужить за вільним степом.
За правду, за волю спішить у похід,
Готовий умерти за рідний нарід.

Правда і свобода, воля золота, —
Сняться козакові у ночі й щодня.
Працювать на благо рідної землі —
Він готов до смерти в рідній стороні.

Лицар в Україні ворога боров,
Жертвував за волю гарячую кров...
Слава Україні! Слава Козакам!
Що свободи прапора — дали вони нам!

Скривавлений Прапор в завзятих боях,
До сонечка Волі, показує шлях.
Цей Прапор сьогодні тримає Упіст:
Новий лицар слави, — Він Ідеаліст!

Франція, 1967

22 СІЧНЯ В СТОЛИЦІ УКРАЇНИ — 1918-1919 Року

Там у Києві в Столиці
Гомін скрізь гуде,
Сльози радості в зіницях,
Щастя рожами на лицях
Сяє і цвіте.

Хоч морозом січень дише,
Сніговиця дме,
Волю вітром він колише
Та Універсала пише
Про життя нове.

Чуй, Український мій Народе !
І про долю дбай !
Нині став ти син свободи,
Правда й воля сонцем сходить
Славно на весь край !

Нині там козацька слава
Нищить скрізь Москву.
Вільна Україна стала
І воскресла вже Держава
Із неволі й сну.

Гимн співають вже мільйони
Повними грудьми.
Урочисто дзвонять дзвони,
Всюди наші там прапори
Мають між людьми.

Грімко бурею громада
В Києві шумить :
— Хай в нас буде рідна влада !..
Хай живе Центральна Рада ! —
Не пора служити

Москалеві, чи ляхові
В путах у ярмі !

Славу Києву і Львову!
Вільним бути козакові
На своїй землі!

Вічно дітям України,
Наших всіх земель:
В щасті жить для Батьківщини!
Прапор Волі на вершини
Винести святий!

В Правді жить в своїй Державі —
Бог так нам звелів.
Хай Тризуб ясніє в славі!
Хай в добрі, у спільній лаві
Київ йде і Львів!

Франція, 17 жовтня 1958

ТРАВЕНЬ 1938 РОКУ

(Смерть Євгена Коновальця)

Травень.
Дощик накрапав:
— Весно зелененька
Й дощику, прощай.
На дорогу впав:
— Україно ненько, —
Стиха Він шептав.
Нації обранець —
Лицар Коновалець
В чужині вмирав.

Київ — Роттердам,
Стяги Січовії,
УВО, ОУН, рідний край
Й вороги всі злії.

Війни, слава, боротьба
На фронтах, в запіллі,
ПУН-у перший голова
Й збуджувач ідеї
Визвольної боротьби;
Провідник-Ізбранець,
Речник волі золотий
Наший Коновалець.

Травень,
Дощик цяпотить,
Всюди гарно й мило —
Серце ж перестало жить,
Що свій край любило.
Тіло вмерло, а душа
Близком заясніла.
Смерть полковника страшна
Кличе всіх до діла.
Смерть Великого борця
Силу воскресила,
До державного життя
Духа оживила.

Травень.
В росах маків квіт
Кров'ю червоніє,
Кріпне український рід
В Вірі і Надії.
Цей посіяв, той пожне,
Хто вже вмер — воскресне,
Коновальців Дух живе —
Сонце наше ясне.

Травень 1958

СЕРПЕНЬ СЛАВИ 1919 РОКУ

То не грім у час бурі грімучий
Поразив ворогів України,
То Дух Одности, поклик могучий,
Волі стяг підіймав на вершини.

Братній клич повний віри й завзяття
Задзвенів наче дзвін на дзвіниці :
— Через Київ на Львів йдемо, браття !
Гей в похід, хто живе, до Столиці !

Гей в похід, українці, за славу !
Хай засяє нам ждана Воля !
Дружно в бій за Соборну Державу —
Від Карпат аж до синього моря !

— Разом в бій ! — наказ видав рішучий
Петрушевич всім лицарям знову.
І гримить всюди поклик могучий :
— Через Київ дорога до Львова !

Через Київ на Львів в Ім'я Боже,
В ім'я волі народу свого.
Наш Давид в боротьбі переможе
Сатану Голіята страшного.

Маршували полки на Столицю,
Розцвітали серця жаром віри.
Буйний вітер гарячу пшеницю
Колихав на ланах України.

Серпень той не женців з косарями
Згуртував на широких Поділлі,
Він стрільців об'єднав з козаками,
Він їх вів до звитяжної цілі.

Світлий Чин. Полководці народу :
Петрушевич й Петлюра, мов з криці,
Разом зір спрямували до сходу,
Разом військо вели до Столиці.

Зашуміли військові знамена,
Стрільці б'ють ворогів по дорозі,
А кіннота мов буря шалена
Б'є-гарцює в ворожій обози.

« Через Київ дорога до Львова ! »
Й Єдність зброї всім серце кріпила,
Дух зростав, як « Залізна Острога »
З Гайдамаками ворога била.

Дух зростав і відчув те Тарнавський —
Генерал і начальник « Булави ».
Зріє час змити сором полтавський,
Конотоп повторити у славі.

— Слава ! Слава ! — гриміли гармати.
Грали скрізь скоростріли й рушниці.
— Слава ! Бий ! — й ворог став утікати,
Війська наші прийшли до Столиці.

І тридцятого серпня в Злат-Город
Війська наші потужно вступали,
А москаль — віковичний наш ворог,
І його яничари втікали.

Там тридцятого серпня в Столиці
Нашу Армію славно вітали —
Сяла зброя в вояцькій правиці,
Дзвони Волі в Софії заграли.

Слава ж тим козакам з-над Славути,
З-над Дніпра — Старовинного Діда !
Їх ніяк нам не можна забути
І їх смілого славного діла.

Вічна Слава Братам Галичанам,
Бойовим Командирам й Старшинам,
Всім Стрільцям, Козакам, Партизанам,
Слава подвигам творчим і чинам !

Франція, 25 червня 1958

В ЛИСТОПАДНИЙ ДЕНЬ — 1918 РОКУ

Мерехтіли зорі з неба,
Спалахнули в небесах.
Гей, чиї ж бо то знамена
Піднеслися наче птах ? !

Гей, гей, підківками брень,
Підківками, шабельками,
Україна встала в славі
В Листопадний День.

Чути всюди : — Воля близько !
Хоч ще княжий город спить —
Українське славне військо
Перемогами гримить.

Гей, гей ! Ворогів б'ють впень.
В вільнім городі у Львові
Святоюрські дзвонять дзвони
В Листопадний День.

Позліталися хоробрі
Сизокрилії орли.
Ворогів у княжім Львові
Тиснуть дужими грудьми.

Гей, гей, воля для людей !
Воля блиска сто вогнями,

Бойовими скрізь піснями
В Листопадний День.

З підземелля вийшли леви —
Шістсот літ були в скалі.
Владно сурмили сталеві
Сурми волі голосні.

Гей, гей, а остроги дзень!
То ж Стрільці маршують браві,
Лине рідна пісня слави
В Листопадний День.

Замість сорому-неволі
І ворожого ярма —
Сонце Волі золотої
Засвітило в Граді Льва.

Гей, гей, в кожного з очей
Сльози радості росою
Всюди капають по полю
В Листопадний День.

Усміхнулась, мов царівна,
Україна чарівна,
В колі вільних націй рівна —
Наша Матінка свята.

— Гей, гей! — чути із грудей, —
Й оживає рідна сила,
Як за Лева, за Данила,
В Листопадний День.

Франція, 29.XI.1959

Полковник Вітовський Дмитро (1887-1919)
Голова Військового Комітету, що 1.XI.1918 року зробив
переворот проти Австр.-Польського панування у Львові.
Згодом держ. секретар Військ. Справ. ЗУНР. Загинув
під час катастрофи з літаком під Ратібором (шлеск)

ЛИСТОПАДОВИЙ ЗРИВ 1918 РОКУ

Як відлітали журавлі
В ту осінь золотаву;
Тоді герої молоді —
Будили Волю в боротьбі,
Боролись за Державу.

Із міста Львова йшов наказ :
« Вкраїнські Громадяни !
Минув вже нам терпіння час,
На захист Волі станьмо враз,
Хай світлий день настане ! »

Столиці голос наче грім
Лунав по Україні.
Так стало любо, мило всім,
Як Гімн наш рідний заgrimів
А прапор злotosиній —

Всміхавсь на Волі, лопотів,
Блистів, як пташки крила.
Над ним Свят-Юрський дзвін гудів,
Про воскресіння гомонів
У городі Данила.

Усе в країні ожило,
Й спішило до походу.
Бо ворог знов затіяв зло,
Гострив ненависти жало —
Чинив він спротив й шкоду.

Хвала відважним лицарям
Держави молодї !
Вони лишили приклад нам,
Як визволятись із кайдан,
Від гніту і неволі.

Згадаймо, друзі молоді,
Чин славний Листопада,
Як грали сурми боеві,
На нашій стоптаній землі —
Своя твориласьь Влада.

Повернуться ще журавлі
Веселою весною.
А ми в далекій чужині —
Привіт пошлім своїй рідні,
Всім тим, що вмерли з болю.

Згадаймо їх в святих піснях,
Наслідуймо у чині.
Їх вчинки житимуть в віках
Й освітять нам до Волі шлях —
На благо Україні !

Лімож, 26 вересня 1973

ЧОРТКІВСЬКА ОФЕНЗИВА

(У 45-ліття)

Хто човнам повелів проти хвилі плисти
У мент бурі, проти вітру і тучі ?
Хто УГА так зумів в контратаку вести,
Прапори бойові іще раз піднести,
І нести їх в бої ті рішучі ?

Петрушевич для нас — був Вожд і Диктатор,
Що вже майже забутий у нинішні дні.
Захисник своїх рідних, українських, земель,
Президент і Трибун, Дипломат і Оратор,
Співтворець У-ЕН-ЕР в своїй рідній землі.

Це він водив барку по збуренім морю,
Накреслював пляни, з нічого творив
Державну будову. Не в щасті, а в горю
Україну Соборну у серці, мов зорю,
Мов сонце гаряче надхненно носив.

Навколо УГА — скрізь кривавії маки,
Як блискали їхні багнети й шаблі,
А як обернулись — втікали поляки —
Від контрофензиви, страшної атаки —
А з ними французи на нашій землі.

Ще й нині з Марсеї, Бордо, Ангулему
Француз-комбатант, як нап'ється вина,
Плете теревені про « МІСІЮ МИРУ »,
Бравурну чортківську клене офензиву,
Де славою вкрилась лицарська УГА.

Там кров українці за волю пролили.
Ляхів ген за Львів з-під Чорткова громили
Надхнуті завзяттям герої УГА.
То Греків вів наші ті збройні всі сили
Туди, де нам волі світила зоря.

Пір Чортковом славним стрілець, чи старшина
Грудьми, без набоїв, рішали цей бій,
Знамена військові шуміли, як крила,
І знов піднялася Червона Калина —
Війська України здали іспит свій.

Всміхнулась, зраділа заплакана Мати
Стрільців пригортала до вільних грудей.
Сини мої рідні ! Тверді, як Карпати,
Хай віра кріпить вас і дух боевий !

Вітайте хоробрі ! Сини мої добрі !
Орли Усусуси ! Соколи УГА !
Хай стяги, як зорі, прикрасять всі гори,
Зелені Карпати, — ген до Чорногори !
Хай слава про Вас іде в світ голосна !

Бордо, 31 липня 1963

ПОЛКОВНИК ДМИТРО ВІТОВСЬКИЙ

(В 40-ліття Листопадового Зриву)

Надхненно умів формувати
Він душі вояцькі тверді,
Стрілецькі рої муштрувати,
До творчого чину підняти —
На службу Вітчизні своїй.

І знав Він Ідею вціпити
В серця однодумців братів,
Щоб ворога всюди розбити,
Державу Українську створити,
Без бою забрати наш Львів.

Із сотника став Він міністром,
Бож воїном завжди Він був.
У Львові, як вітер над містом,
Піднявсь золотим падолистом
І Волі Він прапор заткнув.

Всіх сил докладав для держави,
Боровсь за України добро,
І згинув в лету у заграві,
Як жертва Української Справи —
Полковник Вітовськи Дмитро.

Франція, 2 жовтня 1958

ТАРАС ЧУПРИНКА

Він вірив в творчу силу-міць
Свого живучого народу,
Що вимете всіх зайдів пріч,
Впаде неволя наче ніч
На сонечку зі сходу.

Нераз у бункері в землі,
Ховаючись від ката,
При сяйві місяця, зорі
Він слав все відділи нові
На порятунок брата.

Усе життя, свій хист, талант
Віддав Він Україні.
Його боїться окупант,
Він Волі й Правди наш гігант —
Живий в безсмертнім чині.

Франція, березень 1968

БАНДЕРА СТЕПАН

(Будівничий Української Держави)

Клич свободи по всім світі лунає,
Зріє час вже, рине вільностей ера.
З-під Полтави Дух Мазепи взиває :
« Гей, братове ! Провідник Ваш Бандера ! »

Брязком криці ім'я його дзвеніло
В глибі душ молодого народу.
Сто громами непокірно гриміло,
Підіймало борців за свободу.

Клич до волі по Європі лунає,
Зріє час вже, рине новітня ера.
З-над Дніпра, із Парижу гукає
Дух Петлюри : « Провідник Ваш Бандера ! »

Кат тремтить з яничарами в спілці,
Мов осика в яру над водою.
Він дрижить, бо нові Петлюрівці
Піднялись до рішального бою.

Зов свободи, ген з Сибіру лунає,
Зріє час вже, рине вільностей ера.
З Роттердаму Дух Євгена взиває :
« Лицарі ! Провідник Ваш Бандера ! »

Бандерівці — це ж нові Мазепинці,
Пульс життя й динамічного чину;
Це ж Упісти, Рицарі-Оунівці,
Що стоять на стійках до загину.

Зов свободи в Україні ширяє,
Дозріва Самостійности ера.
З Білогорщі Дух Чупринки взиває :
« Невмірущі ! Наш прапор — Бандера ! »

Свіжий гріб виріс сумно в Мюнхені,
Скритовбивник сховався в партері.
Згас вогонь, що світив Україні
В палкім серці Степана Бандери.

Згас вогонь, щоб в засвіті горіти :
Блиском зір, шумом вітру в етері,
Україну волі сонцем огріти
Ідеалом Мазепинця Бандери.

Не ридай так, Вкраїно-Рахиле,
За синами, що їх Ірод вбиває.
Як Христос, Ти воскреснеш з могили,
Сяйвом сонця, Твоя Правда засяє !

Встань же, Друже ! Сизий Орле-Бандеро !
Встань, наш Брате ! Непохитний Герою !
Хай Твій Дух розжене атмосферу,
Що труїть, закриває нам волю !

Ти наш взір, що блистиш в ореолі
Сяйвом слави оборонця свободи !
Ти герой, багатир в Пантеоні
Всіх закутих, Волі ждучих народів !

Гін до Волі в наших душах палає,
Наша Ціль — Українська Держава !
Дух Героїв, Дух Бандери взиває :
« Мій Народе ! Я Твій Прапор і Слава ! »

Франція, жовтень 1960

НАЦІОНАЛІСТ

Націоналісте-скало !
Твердогрудий граніте,
Палкий динаміте.
Ти вибрав велике добро :
Зогріти холодного серця нутро,
З неволі піднести чоло
І вільним орлом полетіти.

Ти Нації збройне крило,
Мов атомні гармати,
Ти сила духа, брате !
Ти слух Її, зір у вікно :
Що буде, що є, що було.
Та щоб нам знищить усе зло —
То треба в Бога сил благати.

Націоналісте ! Скало !
Твердогрудий граніте,
Палкий динаміте !
Ти вибрав високе добро :
Зогріти холодного серця нутро,
До сонця піднести чоло
І вільним орлом полетіти !

Франція, 9 липня 1958

П Е Ч А Л Ь

Не рідну землю засіває
Козак, щоб мати хліб.
Хоч смуток серце розриває,
Коли свої поля згадає,
Свій рідний край і рід.

О, край мій ! Козацька доле !
Україно дорога !
Степи мої, поля діброви,
Брати і сестри чорноброві !
Де ви ? Нема... нема...

Ви там у злиднях, в самотині,
О, доле ! О, печаль...
У полі вкляк, немов в святині,
Післав привіт своїй родині —
Душі і серця жаль.

Він чує, мов у ту хвилину
Його хтось зве : « Мій сину !
Моя возлюблена дитино,
Воскресне Ненька Україна
В щасливою годину ! »

О, Земле ! Ти рідна мати,
Надію нам подай
Там в Україні стати,
Своє там поле ізорати
І позабути всю печаль.

Шанрант, 10.XII.1958

ЧЕРВЕНЬ 1941 РОКУ

Проголошення відновлення Української Самостійної Держави в Княжому Львові

Гейби за княжо-древніх днів,
Владою рідною зрадів
Славний наш город княжий Львів :
Наче б на світ він народився
У прапори ввесь прикрасився
Всім він про волю гомонів.

В лютій війні, в її горнилі,
В нашій преславній Україні
Мент Самостійности настав.
Провід ОУН — підпільна сила
Акт нам державний сповістила —
Нас всіх до воленьки він звав.

Здійснювалися наші мрії,
Світлі сподівані надії,
Близько було нам буття :
Для України зріла Ера,
А Провідник Степан Бандера
Кликав до творчого життя.

Вийшли підпільники з підпілля,
Рідний наводять лад-правління,
Правний наш власник-хазяїн.
Із ярем встала Україна,
Відновлена, відмолоділа
Серед пожарів і руїн.

Акт червневий скрізь потужно
Бив червоних й німців мужно.
Хоч ізнов почався гніт —
Вбивства, тюрми і могили —
Сильна ж віра в власні сили
Всіх єднала в моноліт.

Юний цвіт й краса народу,
Чули щастя і свободу.
Наші хлопці молоді
Здобували всюди зброю,
З завзяттям ішли до бою
За їх правду на землі.

З уст до уст, із хат до хати —
Вісті мчать, нові-крилаті.
Мов той дзвін гуде земля —
З Святоюрського Престола,
З славного старого Львова,
До найменшого села :

« Україно, край наш рідний !
Нарід наш стає вже вільний,
Суверенний молодий !
Він відновлює Державу
Сміло, велично на славу,
З Богом творить світ новий ! »

Україна : Львів-Перемишляни, червень 1941

ПІСНЯ ПРО ТАРАСА ЧУПРИНКУ

В темнім борі дві дороги,
Йдуть обидві в темний яр.
Довго їх топтали ноги
Наших славних партизан.

На високій полонині,
Тайна стежка серед скель :
Ходить нею не віднині,
Друг-підпільник до людей.

Наче олень від збігає
З гір Карпат аж по Кавказ.
Смілим соколом літає
До столиці по наказ.

Рідна Мати-Україна,
Мати лицарів-орлів,
Кличе до святого діла,
Рідних всіх своїх синів.

Витоптана стежка тайна,
Що веде у Чорний Ліс;
Ходить нею вже від давна —
Наш новітній Кривоніс.

По широкій Україні,
Грає сурма бойова,
А під стягом злotosинім,
Виступає в бій УПА.

На чолі Тарас Чупринка,
Легендарний генерал.
Він безсмертний у всіх вчинках,
Наш Шухевич — Друг Роман.

Він веде хоробрих воїв,
Двісті тисяч партизан,

Славних лицарів-героїв,
Щоб поставить Волі Храм.

Клич його, як грім лунає :
— Всім народам і братам !
Встань хто в серці Віру має !
Смерть всім лютим ворогам !

На просторах України,
Зі страху дріжав там кат,
Як почув, що вилетіли
Смілії орли з Карпат.

Нині світ Чупринку знає,
Як начальника УПА.
І його люд пам'ятає —
Як незламного борця,

Що боровся за свободу,
Впав внерівному бою :
За життя свого народу
Й волю рідного краю.

Славно вмер на ріднім полі
За своїх братів й сестер.
В ранах згас, йдучи до волі,
Духом Він же не помер.

Дух Чупринки вічно ходить,
Бадьорить серця людей;
Свіжих лицарів він родить,
Ворога б'є в ніч і в день.

Дух героя там не гине,
В славній лицарській землі.
З-за могили він прилине,
Щоб прискорить волі дні.

Чужина, 1955

НЕ ЗГАС ВОГОНЬ

Не згас вогонь до вільності і слави,
В серцях дітей козацької землі;
Ані любов до рідної держави,
Що ворог злий пригашує в крові.

Не згас вогонь, Прапредків Заповіту :
« Іду на ви ! Готуйтеся до війни ! »
Свободи дух, а не неволі й гніту,
Все зве народ до волі й боротьби.

Не згас вогонь, він лиш не став палати.
Під попелом жарка, пекуча грань.
Йдуть ковалі вогонь той роздувати.
Йдуть лицарі кувати зброю-сталь.

Де ж сила та, щоб грань ту загасити,
Що іскриться в серцях живих людей ?
Де сила та, щоб Правду Божу вбити —
Любови жар українських всіх дітей ?

Вогонь не згас, він буде все горіти.
Вогонь приніс нам добрий Прометей.
Він буде завжди нам світити й гріти,
І всіх карать безбожних, злих людей.

Вогонь не згас, бо віра і надія
Цвітуть в серцях палким любови квітом.
А вічная, святих борців, Ідея —
Шевченковим рокоче ЗАПОВІТОМ.

Не згас вогонь Христової науки
Під знаменем Тризуба і Хреста.
Хоч Сатана й жене борців на муки —
Звитяжить Хрест, і здійсниться мета.

Горить вогонь у грудях емігрантів —
Любов до всього рідного в краю.

Не спинять їх погрози окупантів —
Святий вогонь їм світить на шляху.

Гей, ковалі свого народу долі!
Роздмухаймо в горнилі серця грань!
Гей, ви, друзі! Здмухнім ярмо неволі!
Хто волі друг, за Правду й волю встань!

Ісус Христос для нас надія й сила:
Він вірою у нас в серцях горить.
Мов кущ вогню із тих пустель Хорива —
В скорботні дні народ благословить.

Тулюза, 20 липня 1965

АВТОРОВІ « ГОЛУБИХ ДАЛІВ »

Ігореві Калинєнкові

Гей, зраділо і забилося
Серце раптом звеселилося,
Як почуло Ваший спів.
З тої « Голубої Далі »,
Мов чудовії хоралі,
Звеселили весь мій дім.

Хай бринить по Україні
Гомонить в « Далечі Синій »,
Мов Жар-птиця та дзвінка
На червоній там калині —
В дорогій нам Батьківщині,
Наша пісня гомінка.

Муза Ваша чарівна,
Дум високих досягла,
Тиха, ніжна і свята.
І слова її шовкові,
Мов весною у діброві
В рясті білому трава.

Хай воно летить світами,
Аж до рідної нам Мами —
У калинові гаї.
« Ку-ку ! Ку-ку ! » — там закує,
Аж Матусенка почує —
Сина рідного пісні.

Ті пісні — душі надхненні,
Мов проміння ті вогненні,
Вицвіт досвіду років.
Голос серця понадземний,
Лік цілющий і спасенний
Для сестер і для братів.

З тої « Голубої далі »
Ваші думи і печалі,
Калиненко, ніжні
На далекій чужині,
Йдуть й до рідної землі,
Бо Україні рідні.

Ваш друг, Микола Галичко

Тулюза, 8 липня 1959

ПАЛОМНИЦТВО З ЗЕМЛІ НА МІСЯЦЬ

(Першим людям, що ходили по місяці)

В липневі теплі дні і ночі —
На місяць ми звертали очі,
Де злинув перший чоловік,
Що не злякався труду-лету,
З землі злетів він на планету,
Із місяця прислав привіт.

Там тріумфатори великі
Заткнули прапор свій на віки.
Амстронґ, Олдрін і Коллінс —
Нові герої з казки-міту —
Вернулись гейби з того світу
У возі без коня й коліс.

Ось образ душ і відблиск Бога,
Жадоба знань і перемога
Удохотворених ідей :
Пізнати Всесвіт, Ціль-Причину,
Поставить атом і машину
На благо і добро людей.

25 липня 1969

РОЗДІЛ IV
НА ТЕПЛОМУ ПІВДНІ

« Я Є НЕПОРОЧНЕ ЗАЧАТТЯ СВЯТЕ » —

Чисте, як осяйне Сонце золоте.

Щаслив, хто на прощу
До Люрду іде,
Він квітку найкращу
Пречистій несе.

Та найщасливіший
З щасливців усіх
І Богу миліший —
Хто кинув свій гріх.

На Прославу Люрдської Пані Нашої Небесної Неньки
і Лікарки Душевних та Тілесних Недуг, Непорочно-
Зачатої Пречистої Диви Марії в Люрді — Франція.

2-го липня 1970 року Блаженніший Верховний Архископ Митрополит і Кардинал Кир Йосип Сліпий, відправив Архирейську Службу Божу в Люрді : на знімку бачимо ліворуч від Кардинала сидить Преосв. Кир Августин Горняк з Англії, коло нього два свічконосці. На право від Кардинала сидить Преосв. Кир Володимир Маланчук Ап. Екзарх з Франції, о. Міграт Михайло Василук — Ген. Вікарій, о. Василь Прийма і о. Іван Лужецький.

ЛЮРДСЬКА ВОДА

Вода у Люрді — людям всім здоров'я,
Як-чудо-лік для тіла і душі.

О, Діво, Ти чеснот і ласки повна,
Хоч краплю ласк до серця влий мені !

Покрова Ти, від пекла охорона,
Ти лікарка для хворих і калік.
Твоя любов мій щит і оборона,
Зішли мені спасіння : чудо-лік.

Вода у Люрді з джерела в печері —
Вливає міць в смиренні всі серця.
Святая Жертва з Тайної Вечері —
Чудесний лік до вічного життя.

Вода у Люрді з чистої криниці —
Так щедро б'є з гранітної скали.
Свята рука Пречистої Дівиці —
Любов і радість сіє між людьми.

МОЛИТВА ДУШІ І СЕРЦЯ

(На потіху і розраду всім хворим, терплячим, що
страждають серцем і душею)

Серце зболіле своє складаю,
Ненько Небесна, в Твої долоні.
Бога і Сина Твого благаю,
Хай царить в серці, наче б на троні.

В Духа Святого — Душі опори,
Що проникає все сотворіння,
В Нього благаю я допомоги :
Дай мені, Боже, чисте сумління !

Дай мені, Боже, Тебе любити
Думкою взнеслою в ділі і слові.
В горю всім ближнім добро чинити
І залишитись в Твоїй любові.

Що там дочасні хворіння тіла,
Долі удари, терпіння, сльози,
Як усеціло душа посіла —
Скарби духові — Тебе, мій Боже !

Все із довір'ям я прибігаю —
Під Твою милість, Мамо Христова.
Ласки Твоєї молю благаю,
Щоб душа в серці була здорова.

Душу і серце я поручаю —
Ненько Небесна, Твоїй опіці.
Бога і Сина Твого благаю :
Дай мені, Боже, в немочах міці !

Появи Прес. Богородиці в Люрді убогій дівчині Бернадеті Субіру почались — 11 лютого 1858 року. Всіх появ було 18. Остання поява була 16 липня 1858 року. Авторитетом Св. Церкви стверджено, що Об'явлення є правдиві та гідні релігійного культу. Слава Люрду росте і процвітає, Масаб'ельська Грота, по нашому : « СТАРИЙ КАМІНЬ », стали тронем Преч. Діви Марії. З-під гранітної скелі нерукотвореного ТРОНУ — Пречистої безперобійно б'є жива, лікувальна вода. Там ніколи не втихає молитва. Там біля Гроти-Печери горить ясне полум'я свічок, як символ живої Віри у Господа Бога-Творця Вселенної. Біля Масаб'ельської Гроти-Печери діються надзвичайні чуда по нинішні дні. Люрд, це промінь раннього сонця, сповитий чарівною згадкою пережитих вражін, душевних актів і потрясаючих моментів. Там в одному моменті сліпі прозрівають, каліки ходять, спаралізовані залишають свої візочки, розкаяні грішники, як Блудні сини, повертаються до свого Отця, що на них жде в

небі. Люрд це гордість християнського світу, це оаза, пристановище серед пустині безбожників, це школа святости. Люрд сповитий ВЕСЕЛКОЮ МИРУ. Над Люрдом сяє Зоря Високих Піренеїв — Мати Божа — Пречиста Діва Марія, Цариця України — ВОЛОДАРКА ЗЕМЛІ І НЕБА.

Люрд-Тулюза : Серпень 1973

ДІВА В ЗОЛОТІЙ КОРОНІ

Діва чиста — Божа Мати,
Повна ласк і благодаті,
Вибрала для себе Люрд.
Там з'являлась Бернадеті,
Там щодня в осяйній гроті —
Молиться за Божий люд.

Там з'являлася Пречиста,
Потекла там вода чиста —
Ласки Божої печать.
Тую воду п'ють як ліки,
В ній купаються каліки,
Славлять Божу благодать.

Раз сказала Божа Мати
Бернадеті коло гроти :
« Дай знать людям і отцям,
Щоб на чотках тут молились,
Процесійно тут сходились —
Збудували в Люрді Храм.

Звеселила світ Марія,
Освітила всім надії —
Для всіх хворих й для калік.
Моляться там всі народи,
Дух Господній на них сходить —
Віри дар і Ласки лік.

Нині в люрдській огорожі,
У вінку лілей і рожі,
В тіні гір й високих скель —
Діва в золотій короні.
Там Її сини і доні
На молитві ніч і день.

Всі благаймо Чисту Діву :
Царство Боже, щоб дозріло
Між народами землі.
Щоб Її вже молитвами
Божа сила була з нами —
Там у нашій стороні.

— Мамо ! Молилось щиренько,
Поможи нам, добра Ненько,
Визволи від ворогів;
Дай, щоб знов в Твоїй Державі
Сяли в честі і у славі
Київ, Ужгород і Львів.

Франція, Рвоят, 9.Х.1974

Преосв. Кир Августин Горняк з Англії відвідав укр. Оселю «Почаїв» в Люрді. Праворуч від Владики Всеч. о. Декан Павло Когут, ліворуч юнак з хлібом і сіллю, о. Василь Прийма та сусід укр. Оселі в Люрді п. Волод. Кебало.

ЛЮРД
ТА
УКРАЇНЬСЬКА ВІДПУСТОВО-ВАКАЦІЙНА ОСЕЛЯ
« ПОЧАЇВ » *Імені Св. Андрія Первоз.*

І знамення велике видно було на небі — жінка, одягнена в сонце, і місяць під стопами її, а на голові її вінець із дванадцяти зірок. (Одкровення Ів. 12-1)

І розлютився дракон на жінку і пішов воювати проти решток її нащадків, що зберігають заповіді Бога і мають свідчення Ісуса Христа. (Одкр. 12-17)

ПОЧАЇВ

Хитає тулубом стоязикої змій,
як Божа гора гуде-двиготить ночами,
припадає вітер до кам'яної стопи*),
гнівню гуркає у замуrowані вуха прочанам.

Розтворилася паща — безголоса ніч,
позіхає злом, аж ворущаються сонні круки.
Терпеливо слухає надломаний дзвін,
чи не йде Мати Божа рятувати від турків.

**
*

В Піренеях є дорога —
В'ється до високих гір.
Людський дух там чує Бога —
Бачить Божий архитвір.

*) « Кам'яна стопа » : Заглиблення в камені, яке традиція вважає слідом Божої Матері. Одна з почаївських святинь. (Валентин Мороз : Осінь-Літо 1970 року).

Сяе зірка там чудова,
Найясніша серед зір :
Діва чиста й прехороша —
Королева синіх гір.

Місяць під Її ногами,
Сонце Діву одягло.
Зір дванадцять там яскравих
Увінчали Їй чоло.

То Марія наша Мати
Й Мати Господа Христа.
Повна ласки й благодаті —
Із Небес до нас зійшла.

Божий люд благословляє,
Розливає скрізь любов.
Грішний світ наминає,
Всіх бере під свій покров.

В « Ляк де Люрд » *) вода є синя,
За водою Пуейферре.
Українська там оселя
В стіп зеленої гори.

Ліс кругом й зелені гори,
У садках ускрізь хати.
Вище гір ясніють зорі
Коло Люрдської Скали.

В тій Скалі чудова Грота :
Повна чуд й великих див.
Братя, станьмо до роботи,
Щоб « Почаїв » в Люрді цвів !

Щоб став домом для моління,
Місцем зустрічі братів.
Міццю Віри і Надхніння
Українців всіх країв.

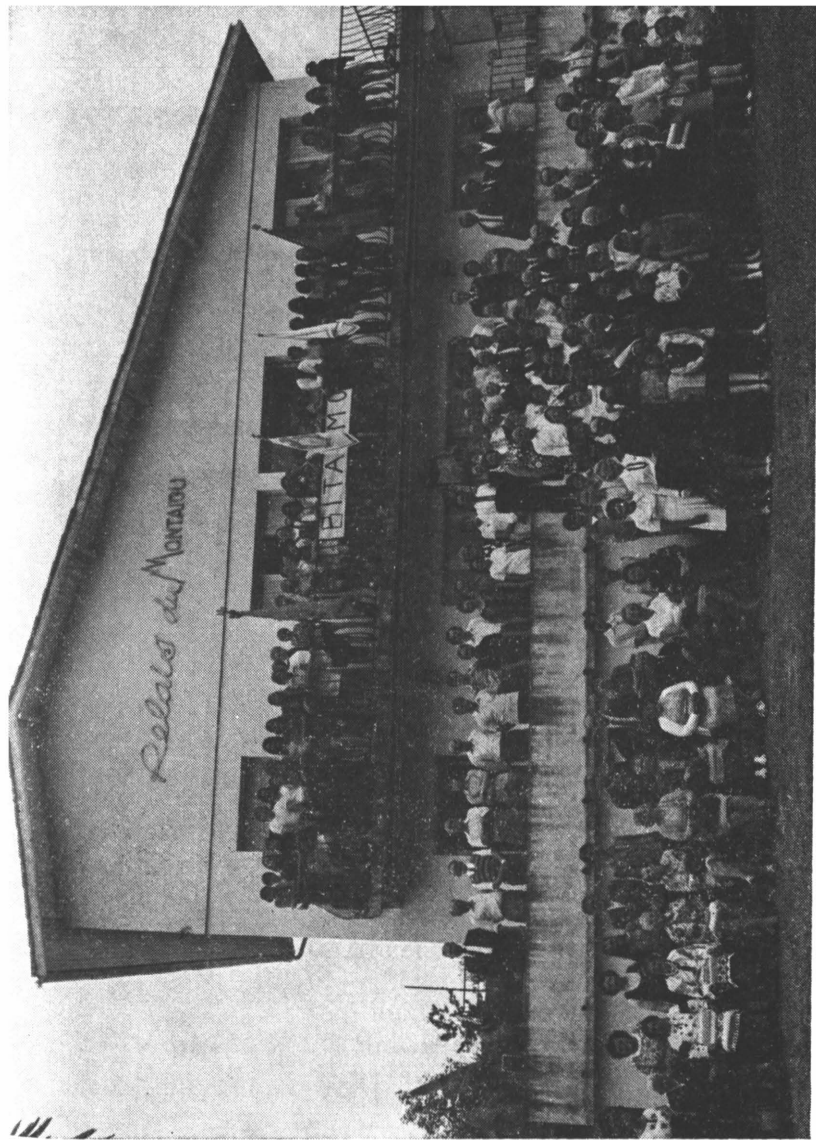
Помолімсь, щоб Божа Мати,
Що в Почаєві була,
Вже прийшла до нас до хати,
Всім нам ласку подала.

Людський дух шукає Бога,
Лине гадка ген до зір.
В Бозі наша перемога,
Тройці Пресвятій поклін.

Божій Матінці пошана,
Щира дяка і любов,
Щоб Вона нас всіх з'єднала
Під Христову корогов !

Люрд, 18 січня 1975
Навечері Богоявлення Господнього

*) Люрдське озеро, що лежить між горами на дорозі, що веде з Люрду до Пуейферре—Понтак — до міста По. В Пуейферре є наша Українська Оселя «ПОЧАЇВ». Із центру Люрду до Люрдського озера частенько їде автобус, як він з головної дороги скручує на ліво до «Ляк де Люрд» треба висісти та й піти прямо дорогою (7 хвилин) через зелений гай, там на закруті, з горбочка, побачите прекрасну панораму: тут красується Оселя «ПОЧАЇВ» а вище, на горбочку, церква та монастир сестер в Пуейферре — коло Люрду.

Українська Відпустково-вакаційна Оселя « Почайв » в Л'юрді імені св. Андрія Первознанного 1973 року.

НА СОНЯШНІМ ПІВДНІ

На соняшнім півдні,
Шампань де іскриться,
Потоками летється
Вабливий нектар.
Там музика й пісня
Бадьора несеться,
І мило сміється
Там сонце з-за хмар.

На світлому півдні
Вино дозріває
І кожного ранку
Краси набуває.
Там басків країна,
Як цвіт процвітає,
Смагляву еспанку
Француз там вітає :

— Добридень, гарненька !
— Мій пане, вітайте !
— Дай Боже здоров'я !
Й минає скорбота
За спільним столом :
— Вас просим — сідайте,
Хай буде братерство
І рівність й свобода !

На теплому півдні,
Де вина шумують,
Мов море хвилюють,
Іскрять — золоті.
Бездомний п'яниця
У полі ночує —
Вино теж смакує
В солодкому сні.

На милому півдні
Наш брат « притерпає »,
Бо довго звикає
До склянки вина.
« Погана країна, —
Не раз він гадає, —
В селі тут немає
Ніде й молока ».

На вільному півдні,
Де пальма буяє,
Кругом розцвітає
Галузка куща.
Там квітка свободи,
Мов сонечко сяє,
Й до всіх промовляє
Нескута душа.

На Божому півдні
Є Царство Дівиці —
Марії-Цариці —
На люрдській скалі.
Дала нам навіки
Небесні там ліки —
Зоря Піренеїв,
Владарка землі.

На гарному півдні,
Зелена природа,
Чудова погода
Усіх веселить.
Уздовж на рів'єрі
У синьому морі
Купаються зорі —
Життя там кипить.

На всім же тім півдні
Весь час ростуть рожі,
Пахтять цвіт мімози,

Немов на весні.
Цвітуть скрізь чудові
Кущі там лаврові,
Сади мігдалеві
В зимовій порі.

Там квіти й вазонки
Вином підливають
Рослин окропляють
Сульфатом й вапном.
Як свято родинне
Там люди справляють —
Весь світ заливають
Червоним вином.

На теплому півдні,
Шампань де іскриться,
Потоками ллється
Нектар-алькоголь —
Там пісня легенька
Усюди несеться
Й пала, як огонь.

Франція, грудень 1960

Свято св. княгині Ольги в Бордо 1955 року. Українці з Бордо і з Ангулему.

НА ТЕПЛОМУ ПІВДНІ ФРАНЦІЇ

На теплому півдні,
Шампань де іскриться,
Потоками леться
Вино-алькоголь —
Там музика-пісня
Бадьоро несеться
Й пала, мов огонь.

На вільному півдні,
Де пальма буяє,
Кругом процвітає
Наука свята —
Там квітка свободи,
Мов сонечко сяє
Й до всіх промовляє
Нескута душа.

ФРАНЦІЇ

(Моїй нерідній батьківщині)

Вином і вільністю текуча,
Країно рідна і чужа!
Добром й культурою квітуча,
Ти, мов троянда та пахуча,
Країно славна й чарівна!

Вітай преславна і щаслива,
Республіко твоїх людей!
Плекай культуру й волю,
Впливай на людську долю,
Веди їх до святих ідей.

Люблю братерство і свободу,
В твоїх скрізь селах і містах,
Синь неба, моря й чар-природу,
Життя французького народу
Й приймний усміх на устах.

Твій дух, що в згоді скрізь маршує
З співучим серцем про любов.
Твій розум, що усім пульсує,
Твою теж руку, що керує
І вина збудуючі кров.

Ти край Святої Жанни Д'Арки,
Наполеона і де Голля.
Ти славна чудом Володарки,
Що з Неба шле тобі всі ласки,
Де в сяйві сонця сяє воля.

Привіт тобі від того роду,
Що рену Анну дав тобі.
Від українського народу,
Що теж за правду і свободу
Стоїть в нерівній боротьбі.

Стоїть, як мур-граніт на грані
Всіх східніх й західніх ідей.
Не так, як ти, шановна пані,
Любуєшся при океані
На срібних пляжах ніч і день.

Країно радістю кипуча,
Ти, Франціє все молода !
П'янкими винами текуча
Пильнуй, щоб ще сваволі туча
Не розсадила волі дна.

Вітай, преславна і щаслива,
Республіко твоїх людей !
Плекай культуру й волю,
Впливай на людську долю,
Веди їх до святих ідей !

Франція, 23. лютого 1961

Іх Екцеленція Павло Рішо Кардинал з Бордо промовляє до українців на посвяченні укр. Прапора. Коло кардинала о. Василь Прийма, п. Степан Надієський, дяк та п. Бовк Теодор з Шаранту як церковний староста.

КУРОРТ У МАЛЬОВНИЧІЙ ОВЕРНІ

Глянь, на схилах вулканічних
Зацвіли сади.
З ляви й рухів динамічних
Виросли доми.

Дивом все ти дивуєшся,
Що за гарний світ?
Синіх гір ти питаєшся,
Скільки тисяч літ?

Тут було колись лютують
Ріки вогняні,
А тепер із них будують
Селища нові.

В тім підгір'ї мальовничім
Схований був лік.
Там курорт тепер величний —
Слава на весь світ.

Тисячами йдуть народи
В гори золоті,
Де дзюрчать цілющі води
Глибоко з землі.

Згасла вулканічна сила,
Міцно вже дріма.
Час зв'язав її тут крила,
Щоб вже не ревла.

Ніби кров із жил титана —
Мінерал-вода
Все кривавить, мов та рана,
Що не має дна.

П'ю ту воду з різних солей,
Лік для всіх людей,

Щоб позбутись серця болів
Із моїх грудей.

П'ю смакую я той трунок
Наче жовту їдь,
Щедрий лік землі дарунок —
Сірку, сіль і мідь.

В цій воді усецілющій
Я купаюсь теж,
Ласки ж всі Усемогучий —
Дасть мені з Небес.

До мого дасть організму —
Хай більш не болить,
Наче міць оту залізму,
Що в землі дзвенить.

Слава вам, цілющі гори,
Купелі-живці,
Не сумуйте, друзі хворі,
Будемо живі !

— Будьте завжди ви здорові ! —
Каже все мені
Слівний лікар з Пій де Дому —
Месіє Молі.

— Кожне літо приїзджайте
В наш прекрасний край.
Ви про нас не забувайте —
Боже помагай !..

Рвоят-Шамаліє, коло Клермон-Феррану, 28.9.1960

ОКРУГА ТУЛЮЗ *)

Колиско вільностей Тулюзо,
Душі й мого ти серця музо,
Столице Півдня гомінка!
Твоя сіяла всюди слава
За Салієжа Кардинала **) —
Теж друга нашого, святця.

Ростеш, Тулюзо, багатієш,
Щорік за краще завтра мрієш,
Цвітеш в духовій царині.
Підносиш славу ти культури,
Мов ті нові підхмарні мури,
Що височіють в даліні.

Красуне півдня чорнобрива,
Посестро Києва і Львова —
Зелена й вічно молода.
Люблю твою хорошу вроду,
Гостинність, чемність і свободу —
Всі скарби людського добра.

Тут серед винних піль в Тулюзі,
Гайок калин й дубів у лузі —
По-рідному ще гомонять :
Паськи, Кебали і Гриценки,
Ольшевські, Бахір і Пащенки,
Стяг Церкви нашої держать.

*) Округа Тулюз : Об'єднує 15 Укр. Релігійно-Національних Осередків, тут проявляється організоване укр. життя. До Округи Тулюз належать такі мсцевини : Ангулем, Ажен, Фімель, Бордо, Періге, Лімож, Родез, Кармо, Тулюза, Люрд, Саматан, Нім, Клермонт-Ферран, Сан-Елюа,де-Мін, Монтлюсон.

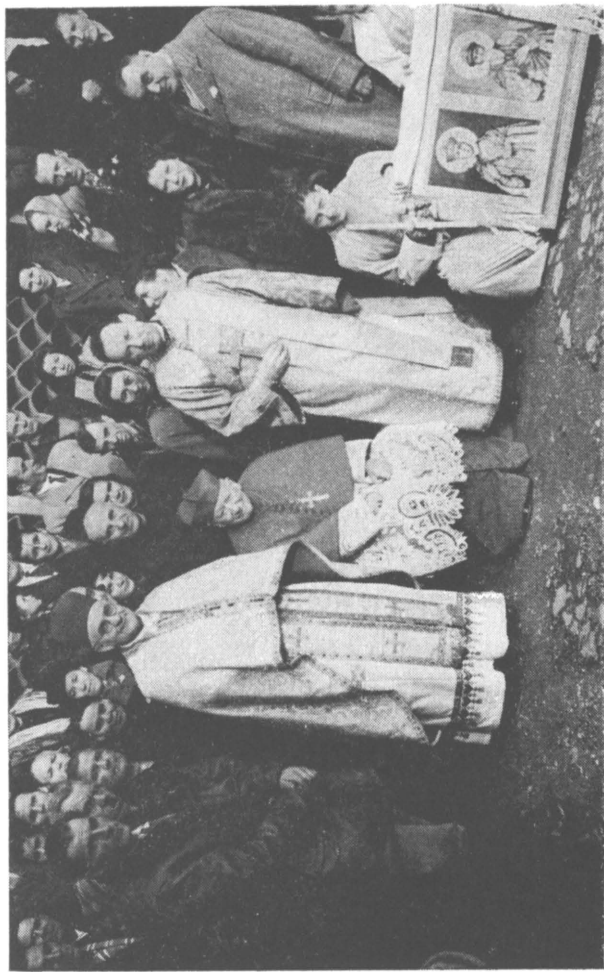
**) Кардинал Салієж був великим приятелем українців, часто брав участь в українських Богослуженнях. Він поблагословив в Тулюзі в 1955 році Велику Пропам'ятну таблицю з нагоди 1000-ліття Хрищення св. Ольги, Київської Княгині.

Горішні, Будки й Делятинські;
З Бордо, Лімож, Нім і Клермонт,
Від Люрду аж до Ангулему —
Тулюзьку творять всі родину,
З хрестом й тризубом йдуть на фронт.

Тулюза, 1960

Пан інж. Сергій Пащенко, заслужений укр. дипломат, довголітний Голова Укр. Громадської Опіки в Тулюзі. Був він всіми люблений не лиш українцями, але також французами та другими національностями на Півдні Франції. Знімка зроблена, 1970 року. Помер, 1. жовтня 1970 року.

Їх Емініція Кардинал Тулози Маврикій Салієж, взяв участь в укр. святі з нагоди 1000-літнього Ювілею 1000-ліття християнства на Україні. Праворуч від Кардинала Всесв. о. Маврикій Ван Де Малє ген. Вікарій; на ліво о. В. Прийма, коло него свічконосець п. Тарас Горішний і Борис Ольшевський. Позаду обоє панство Пащенки.

Два щирі друзі-побратими :
Пан Інж. Сергій Пащенко, та всеч. о.
Василь Прийма. Черговий раз спішать
до посадника Тулюзи, до Мерії, щоб
остаточно дістати дозвіл на здвигнення
Пам'ятника Тарасові Шевченкові в
Картіє Мірай в Тулюзі : 1969 р.

РЕФЕРЕНДУМ

*(Всенародне голосування за і проти нової конституції
в Франції)*

« Но-нон-нон ! » — « Вуй-вуй ! » —
Летючками завітчали,
Галасливо закричали :
« Нон ! » — « Вуй-вуй ! — голосуй ».

« Так-так-так ! » — « Ні-ні-ні ! » —
Скрізь по Франції гриміло,
Наче в пасіці шуміло,
В передвиборчії дні.

« Геть фашизм ! Ні, ні — де Голля !
Хай живе братерство й воля ! » —
Репетує комуніст,
А за ним соціяліст.

« Всі за Францію здорову,
За республіки свободу,
За твердий наш ріст », —
Кличе деголліст.

І ось вибори настали,
Прапори залопотали —
Розцвіли, як цвіт —
Слали всім привіт.

Та всі тії їхні крики,
Вперте « нон », як « нет » Громики
Люто заревло
Й впало все на дно.

Люд рішуче : « Так, хай буде !
Хай де Голль веде усюди
Нації судно
І трима стерно ».

Референдум теж йшов справно.
Величаво і преславно —
Повний творчих дій,
Прагнень і надій.

Нарід голос свій рішучий
Всім відразу дав відчути
Вуличній юрбі,
В так рішальні дні.

Без війни і без прокляття,
Повний творчости й завзяття
Переміг де Голль,
Генерал-герой.

Сміле « так » всіх деголлістів
Збило « ні » прокомуністів,
Здивувало світ.
« Так ! » — це дух-граніт.

Франція, 2. вересня 1958

ГЕНЕРАЛ ШАРЛЬ ДЕ ГОЛЛЬ

(Муж Віри, Чину, Тривалого Миру-Спокою)

Христова Віра й сильна воля,
Хоробре серце й світлий ум
Надхнули душу Шарль де Голля —
Не дати його народ на глум.

Вся Франція в крові, Париж в неволі,
Війська французькі биті в прах,
Та ще лунає голос десь де Голля —
У світі вільнім, як волі птах :

— Брати французи, до свободи !
Не тратьмо віри в волі день !
Із нами вільні всі народи —
Всі проти ворога людей !

« Нову Європу » Гітлер вже будує :
Геть від Атлантики аж до Урал.

Президент Франції генерал Шарль де Голль, був віруючим, практикуючим християнином, щонеділі приступав до св. Причастя. У Христі шукає помочі, поради та розв'язки усіх пекучо наболілих справ.

Умер нагло 10.XI.1970 р. напередодні свого Ювілею — 80-ліття, трудолюбимого життя. У своїм заповіді, ще 1952 році, просив похоронити його скромно по-християнськи, як звичайного парохіянина свого села. Без галасливого шуму, без військових парад. Однак просив про святі молитви та про Святі Служби Божі за його душу. На похоронах було : 80 суверенів, голів держав з усіх п'яťох Континентів Земної Кулі. Всі вони були присутні в Парижі у Катедрі Нотре-Дам, на заупокійній св. Службі Божій, яку відслужив Кардинал Франц Марті. Багато державних мужів в цей день також приступали до св. Причастя. У першому ряді стояли Голови Держав з якими колись Франція воювала, були представники Голови Держав заприязнені з Францією. Були там його вірні друзі-приятелі, були також противники. Свята Безкровна Жертва, що правила за спокій душі великого сина Французької землі всіх об'єднала в Храмі. Смерть де Голля зворушила увесь широкий світ. Автор.

Гестапо тюрми й табори готує,
Сліпе від крові й фюрера похвал.

Страшних п'ять років нищівних боїв —
Розбито німців на всіх фронтах.
Маршує славно Генерал з полів,
Який не знає, що таке є страх.

Знак перемоги хрест раменний —
То прапор де Голля — «Круа де Льорен » *)
Підняв французів у похід спасенний,
Прогнав нацистів знову за Райн.

Великий муж-організатор,
Відважний воїн і християнин.
Політик, Президент і Реформатор —
Він Францію знов рухнув до вершин.

Здобувши волю для народу,
Великодушний воїн і владар,
Усім французам дав свободу,
Як батько дітям їх належний дар.

Бував він гостем в всіх країнах —
Поборник Волі й Суверен.
Відвідав Київ, що був в руїнах,
Святу Софію й Бористен.

Дав добрий приклад всім він людям,
Своєї Віри не скривав.
Моливсь в неділю і у будень,
Христа прилюдно шанував.

Ідуть паломники до гробу :
Де спочива раб Божий Шарль.
Сто суверенів з всього гльобу —
Всі склали Франції свій жаль.

*) Круа де Льорен, Хрест лотарінгський.

Великий був він в чинах й слові,
Ще більшим після смерти став.
Був вірним Церкві і Христові,
Добра всім націям бажав.

Шанує світ людину чину,
Якого хрест благословить.
Ідуть там маси під могилу —
Де муж держави тихо спить.

Тулуза, 12. листопада 1970

ПРИВІТ ВЛАДИЦІ
КИР ВОЛОДИМИРОВІ МАЛАНЧУКОВІ ЧНІ
ЕКЗАРХОВІ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ У ФРАНЦІЇ

Веселу пісню задзвенімо,
Хай лине громом в дальний світ!
Подяку Богу принесімо,
Вкраїні вірність присягнімо,
Владиці шлім усі привіт!

Бо вістку добру і велику
Нам принесла нова весна,
Що зим холодних щезло лихо —
Екзарха маємо, Владику,
Як дар Петрового Стола.

Ми в Франції тут живемо,
Де ще не вмер козацький рід,
Свого Владику приймемо
І всі за ним ми підемо
На зустріч труднощам вперед.

Преосв. Кир Володимир Маланчук

Гладка чи зрита стежка буде,
Куди наш Пастир буде йти,
Він там нас всіх покличе всюди :
« Скитальці ! Де ви, рідні люди ? !
Ходім до спільної мети ! »

« Мойсеєм йтиму напереді
Туди до зоряних осель —
По суші і воді й по льоді,
Щоб там Христос в духовім виді
Був завжди з нами — ніч і день ».

Надії пісню заспіваймо,
Хай чує й знає світ цілий !
Свій Прапор Правди розгортаймо,
Кир Володимира вітаймо :
— Вітай, наш Князю дорогий !

Мов діти батька Вас вітаєм,
Прийміть, Владико, наш привіт.
На Вас надію покладаєм,
За Вас Спасителя благаєм,
Для Вас бажаєм — многих літ.

Франція, 19. березня 1961

ВІРА У МИЛІСТЬ БОГА

О, Боже ! Іскру Ти святу
Надхни до серця-рани
Братам, що в рідному краю
Стоять в завзятому бою,
Неволі рвуть кайдани.

Нам, Верхотворче, в чужині,
Як тим плавцям на морі,
Надхни не іскру, а вогні
Пали у серці і душі,
Нехай горять, як зорі :

Любов'ю до своїх святинь,
Сестер, братів і друга,
Надією на світлий день,
Міцною вірою в людей
У Правду й милість Бога.

Франція, 2. лютого 1959

І К О Н О С Т А С

До Храму Божого вступаєш
В Парижі, славній стороні.
З Творцем ти зустрічі шукаєш
Й спокою серцю і душі.

Клякаєш низько на коліна
І щиро мовиш : « О Т Ч Е Н А Ш »
Та чуєш, як надземна сила
Твій зір веде в Іконостас.

Неначе каже вам святиня :
« Старовкраїнсько-грецький стиль ».
Рівноапостольна княгиня
І князь христитель наш святий

Говорять нам про нашу славу,
Старих віків, тисячоліть.
Про нашу церкву й про державу,
Що вславилася на весь світ.

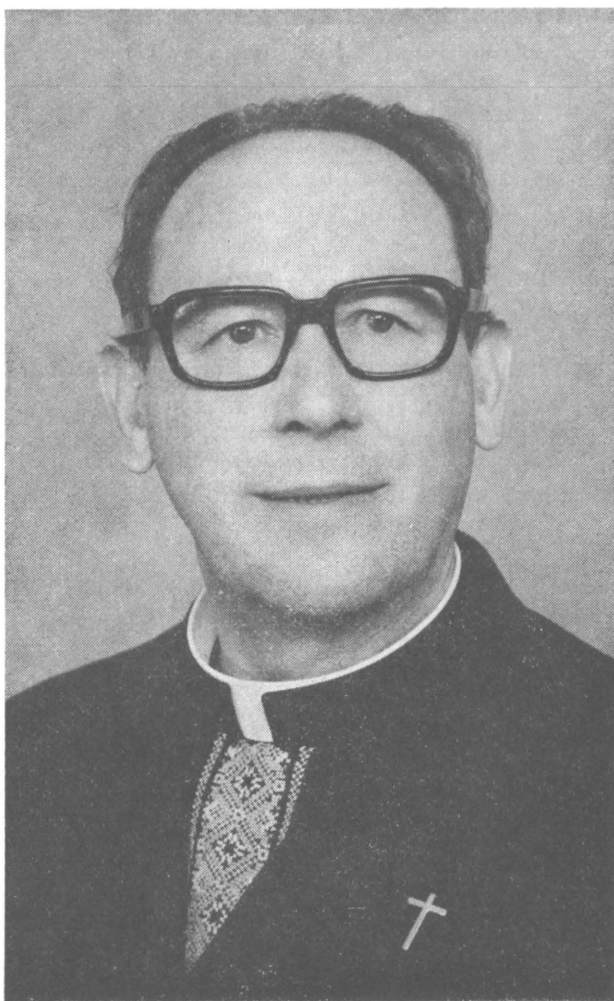
А Царській Святі Ворота,
Ікони Господа Христа.
І Мати Божа в сляві злата
Нас зве до ДЖЕРЕЛА ЖИТТЯ —

Що сховане в Святім Кивоті,
Під видом Хліба і Вина;
В Дарохранильніці, у злоті,
Дари небесного життя.

У центрі всіх святих — Спаситель,
Ісус Христос, Господь наш Спас.
І Дух Святий, наш утішитель,
Благословля Іконостас.

Отож цінім свою святиню,
У нинішній бурхливий час.
Даваймо щиру милостиню
На вічний свій Іконостас.

Париж, 15. листопада 1971
Сквер Тараса Шевченка — Бульвар Ст. Жермен ч. 186

Всч. о. Василь Прийма
Довголітній Душпастир для Укр. в Південно-Західній Франції. Мешкає то в Тулузі, то в Люрді. Відвідує Укр. Родини розсіяні в 30-департаментях. Знімка зроблена: 1970 року, у 20-ліття свого Священства.

НАЙКРАЩИЙ ТИТУЛ — « ОТЕЦЬ »

(Українському Священникові-Скитальцеві в Альбом)

Яким привітом привітати
Тебе, Панотче дорогий?
По крові і в Христі, мій брате,
Не ждеш ти вдяки ні заплати,
Ні блиску слави від людей.

Тебе я бачу в чистім полі,
Як йдеш з наплечником важким.
Раз на ровері, раз в вагоні,
В чужій теж церкві при престолі,
В устах із словом запальним.

Твоє життя — тяжкі дороги,
Безпереривна жертва й труд
Для ближніх, Церкви і для Бога.
Вітчизни долею тривоги
Тобі спочинку не дають.

Ти син українського народу,
Дбайливий Пастирю овець!
Ти в буряні дні йдеш, в негоду,
Учителю свого народу,
Бо люд свій любиш без границь.

Не раз без сотика в кишені,
В чужому місті чи селі:
Самітний Ти, немов в пустині,
Годинами глядиш в святині —
Чи прийдуть земляки Твої.

Чи мати приведе за руку
Синка маленького й дочку,
Бабуся влюблену в внуку —
На цю Божественну науку
У ріднім обряді, святу.

Чи скаже : « Дітоньки молімся
Разом з душпастирем своїм.
Святою вірою крипімся
І Богові всі поклонімся,
Щоб поблагословив наш дім ! »

Та чи оцінять Українці,
Турботи ревнії Твої :
Розбиті тричі оунівці
І всі неутральні, що мов вівці
Безслідно гинуть в чужині.

Чи зрозуміють всі лукаві
Христову Заповідь Нову :
Католики і Православні,
Що час забути сварки давні
І мати Віру лиш одну.

Ти ж друг самого Бога-Сина,
Творцеві вірний, як скала.
Із серцем Самаритянина
Для всіх : старий він чи дитина,
Щоб душ придбати для Христа.

Сіячу злотої пшениці
У душах людських і серцях !
Твої чесноти твердші криці,
Під крилами Небес Цариці,
До Неба вказують всім шлях.

Туди, де сяє Божа Слава,
Де вічне щастя і краса,
Христове Царство і Держава,
Творця де воля вселаскава
Готує вічне нам життя.

Цих кілька слів, ти, Рідний Брате !
Всечесний Отче Дорогий !
Прийми собі замість заплати :

Щоб дух Твій в Ласці Благодати
До Бога підймав людей !

Ти син українського Народу
О, добрий Пастирю овець !
Ти йдеш у спеку чи в негоду —
Апостол й друг свого народу,
З найкращим титулом : « ОТЕЦЬ ».

Тулюза, березень 1963

Душпастир Південної Франції
спішить до поїзду. Під правою
пахою похідні вишивані Ікони, в
руці течка з книжками, під дру-
гою пахою Укр. Прапор, в руці
велика валіза з ризами та літур-
гічними книгами. Роки 1955-1959.

В О К З А Л

На вокзалі залізничнім
В будень чи в неділю
Тії плачуть, інші скачуть,
Наче на весіллі.
Плаче мати і цілує
Сина в голівоньку,
Плаче теж сестра — прощає
Брата на війноньку.
А ось мила чорнобрива
Скаче, немов в танку,
Веселенька-щасливенька,
З півночі до ранку,
З подругами молодими,
Поїзда чекає;
Ось він їде... зупинився...
Птахом вилітає
Довгожданий милий,
Молодець щасливий.
« Бонжур амі ! » — « Бонжур шері ! »
У руках цвіт-зілля —
Їдем на весілля.
І поїхали із Богом,
В доброю годину.
Глянь ! Он там, вітаючи
Любою дівчину,
Вояк виструнчився, лицар
У новім мундирі
І червоному береті,
Хрест, зірки і шнури
Прикрасили за відвагу
Лицарській груди.
Де ж наш лицар заслужився ?
В Д'ен-Б'ен-фу, Тунісі ?
« Бонжур Жанет ! » — « Бонжур Мішель ! »
Мов дві пташки в стрісі
Щиро-любо воркотали,
Дякували Богу,

Що щасливо благословив
Вояка в дорогу.
Бо життя парашутиста
Зрадливе, мінливе :
Нині соколом літає,
Взавтра, може, згине.
Там на п'ятому пероні
Зносять із вагону
Санітари інваліда,
Бідного сірому.
Перебиті ноги, руки,
Тіло скрізь побите,
Хто розкаже, які муки
Мусів пережити
Вуглекоп цей нещасливий,
Сам він, як той палець.
Вмре він — навіть пес не гавкне,
Згине так скиталець.
Враз сигнали всі озвались,
Люди з сиджень позривались,
Насторожившись все.
Голосник заповідає :
— Той вже потяг прибуває,
Що до Люрду зараз йде !..
— Потяг йде до Люрду !..
Люрду !.. Люрду !.. —
Пронеслося всюди.
З прапорами і вузлами
Скрізь спішать там люди.
Ось і потяг, а там всюди —
В кожному вагоні —
Тісно, глітно, мов у вулику
Жвавих бджіл у полі.
Тут французи та англійці,
Німці та флямандці,
Аж з Америки, й між ними
Наші українці.
І сміх і галас, плач і мольби
З вагонів скрізь лунають,

Між здоровими і хворі
До Люрду поспішають.
Щоб там дістати ласки, чуда
Від Люрдської Святої Пані :
— Санкта Марія, Матер Деї !.. —
Там линуть з уст благання.
— Аве ! Аве ! Аве Марія !..
І помах рук знайомим.
— Аве ! Аве ! — Пливе моління
Над шпоришем шовковим.
— Аве ! Аве ! — І стало тихо
У станції у ту хвилину.
В душі і радість, жаль і лихо
Чергуються без впину :
« Чи вийде хто мене зустріти ?
З приїздом привітати
І душу радістю ogrіти,
У серце радості наляти ? »
І я поглянув : коло мене,
На станції у цім краю,
Людей, людей : як зір на небі
І як дерев в густім гаю.
А я саміський, одинокий
Блужду серед чужої гущі,
Як той здоровий дуб високий
У нашій Краснопущі.
Ніхто не вийшов привітати,
Ніхто й не попрощає,
Ніхто, ніхто. Даремно ждати
В чужім, далекім краю.

Ніхто ? Чи ж справді я самітній ?
О, ні ! Є в мене друзі :
Промінчик сонечка привітний,
Барвисті квіти в лузі.
Земля широка тут зі мною
Річки, високі гори,
Блакитне небо наді мною
Й повітряні простори.

Чого ж тобі ще більше треба,
Душе моя щаслива?
Крил дужих Віри — мчать до неба,
А серцю ласки миру.
Крил дужих Віри і Надії
Прийти із-за кордону
У рідний край, здійснити мрії
У Львові близько дому.
Там вийде хтось мене стрічати,
Ласкаво привітає.
І любо буде біля хати
Мені там в ріднім краю.
Я знаю: Батька не побачу.
А Матір? Лиш Бог те знає,
Чи серед горя і плачу
Того ще дочекає?

Дядьки повернуться з Колими,
Брати і друзі із Сибіру.
На волі будемо щасливі
Ми всі, що мали Віру —
До творчих сил народу,
Любов до Бога й брата,
Надію на свободу
І гнів на супостата.
Надію на Покрову,
Що тих благословляє —
До праці, в рідний край, додому —
Хто в серці Віру має!

Станція в Ажен, 22. липня 1958

ТУЛЮЗА

Біля горів Піренеїв,
Над Гароною рікою,
Славний город не від нині —
Заявляє Україні
Дружбу братньою рукою.

Город цей усім відомий,
А ім'я його Тулюз.
В шаті пишно-пурпоровій,
Сан Сернен там храм чудовий
Повний чару, мрій і муз.

Серед зеленого моря, —
Виноградних піль й садів,
У дні радості чи горя,
Все Тулюз там серед поля
Сяє в шумі літаків.

Ось зайшла в Тулюзі зміна.
Серце в ній козацьке б'є.
Вулиця тут — Україна
Простягла орлині крила
У Фаурет-Картіє.

Перша вулиця єдина
У французькому краю —
Пана Паценка Дитина,
Замість донечки чи сина —
Бог Господь зіслав йому.

Від сьогоднішньої днини,
В цей грізний, жорстокий час;
Тим ім'ям його Дитини —
Вулицею України —
Тут гордиться кожний з нас.

Гарно теж її христили.
Гості там зійшлись й куми;
І Владику попросили,
Щоб її благословили —
Церквою на всі віки.

Пащенкові честь і слава !
За всю працю для людей.
Як для гетьмана пошана,
На весь південь отамана,
Батька люблячих дітей !

Над Гароною рікою,
Сяє в далі Пік Міді.
Там ходою все твердою,
Спільно, лавою одною, —
Йдуть України Лицарі !

Тулюза, 28.6.1967

ХОДИТЬ СЛАВА ПО ТУЛЮЗІ

Ходить слава по Тулюзі,
В синьожовтому вінку.
Там співають юні друзі
Пісню радості грімку.

Вся Тулюза вуха щулить :
— Ой, що ж бо то за пісні ?
Дзвін церковний всіх там будить
Й чути молитви святі.

З того радість нам велика,
Незабутній є цей час :
З нами молиться Владика
За Україну і за нас.

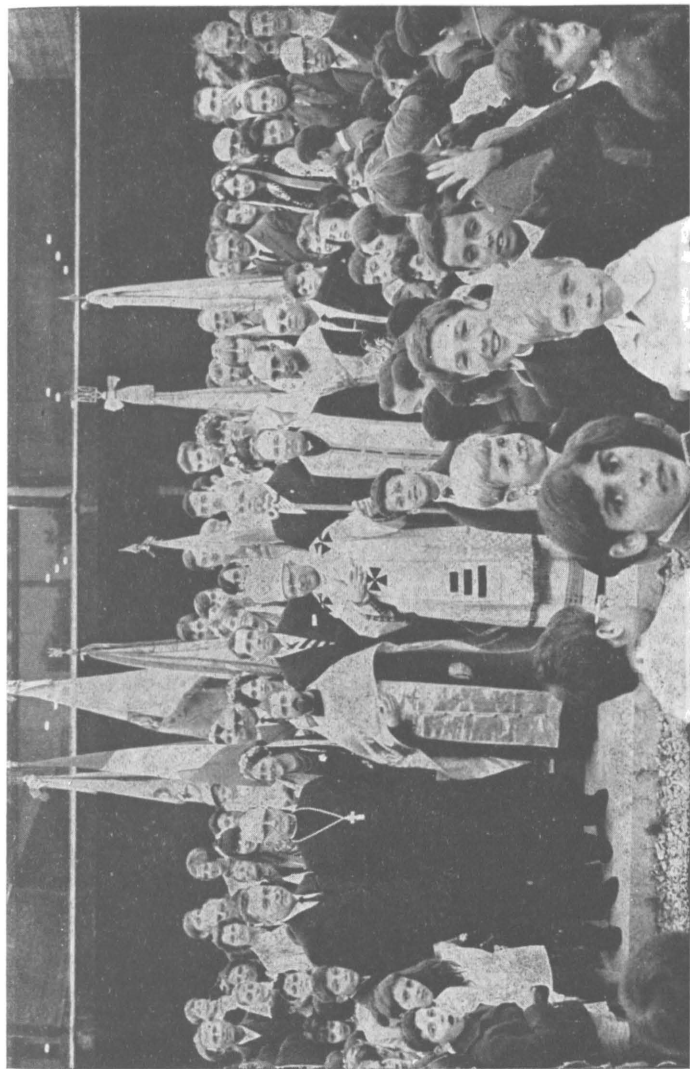
Дзвонять авта по Тулюзі,
В нінішній святковий день,
Мов козацькі коні в лузі
Стременами : дзень-дзелень.

Тут на вулиці України —
З'їзд її дочок й синів :
Чар червоної калини,
Цвіт поділля, пах степів.

Ходить слава по Тулюзі,
У барвінковім вінку.
Честь вам, дяка, любі друзі,
За любов таку палку !

За ту вірність Україні, —
Слава і подяка Вам !
В історичній цій хвилині,
Шлем привіт ми Батьківщині,
Рідним сестрам і братам !

Тулюза, 22 жовтня 1967
З нагоди відкриття Вулиці « України » в Тулюзі

Святочне відкриття « Вулиці України в Тулузі » 1968 року. На знімку наш Владика Кир Володимир Маланчук в оточенні Укр. священників та вірних після Сл. Божої.

Пам'ятник Тарасові Шевченкові в Тулозі — Картіє Мірай —
Площа Бельфонтен. Відкриття відбулося 5. вересня 1971 р.

ПІСНЮ ПРО ПАНА ІНЖЕНЕРА СЕРГІЯ ПАЩЕНКА

(З нагоди 65-літнього ювілею)

Щебетали пташки в темнім лузі,
Тріпотіли легенькими крильми.
Там зібрались брати в Град-Тулюзі.
Заспівали могутніми грудьми :

— Слава ! Слава ! Орлові степовому !
Що примчав з-над Дніпра за Дунай !
Тричі слава, Пащенко дорогому,
Що любив й боронив рідний край !

Він покинув свою Україну,
Хоч літами ще був молодий.
« Вернись, вернись, коли не загину,
В рідний Київ у наш золотий ».

Не вернувся з далекого Риму,
Україну взяли вороги.
Наш Петлюра в Парижі загинув,
В рідну землю закрито шляхи.

Сорок років по світі блукає,
В чужині він справля ювілей,
Інженер, що усяк його знає,
Пан Отаман, Орел степовий !

— Слава ! Слава ! Орлові степовому !
Що примчав з-над Дніпра за Дунай !
Тричі слава Пащенко дорогому !
Що любив, боронив рідний край !..

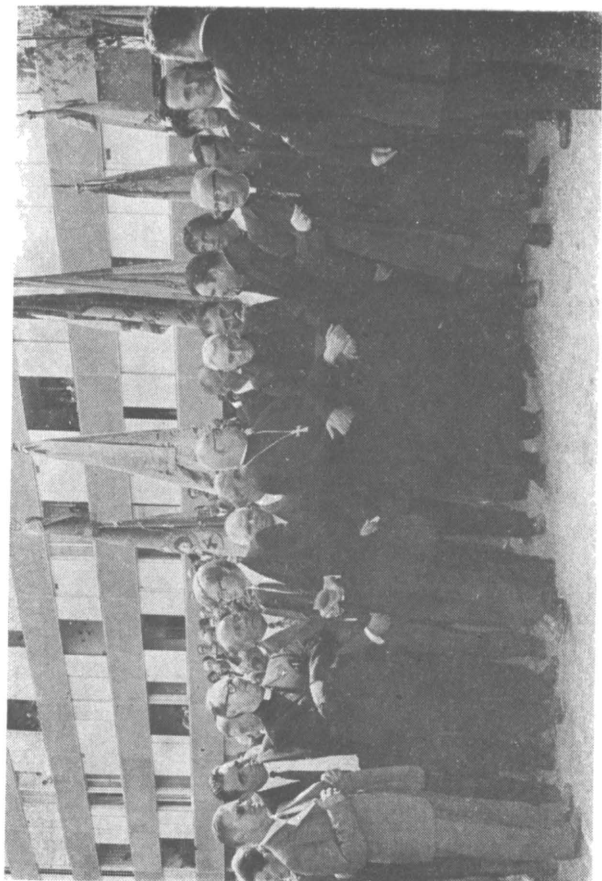
Заспіваймо Пащенкові, друзі,
Ми : « На многая й благая літа ! »
Хай в зеленому лузі, в Тулюзі,
Лине слава Його голосна.

— Слава ! Слава ! Орлові степовому !
Що примчав з-над Дніпра за Дунай !
Тричі слава Пащенкові дорогому
Що так щиро кохав він свій край !

Тулюза, 27 вересня 1959

Гості з Канади на святі Т. Шевченка в Тулозі. Промовляє д-р
Росоха, праворуч п. Корчак, зліну, лворуч пані Башук з Канади
та п. В. Ковальчук з Клермон-Ферран.

Крутом пам'ятника Т. Шевченка в Тульозі 5.9.1971 р. у перших рядах бачимо ліворуч від глядачів : пані Віра Драгвінська, п. С. Надівський, п. Олекса Дубик, о. В. Прийма, п. Сімон, аступник Мера Тулюзи, п. проф. А. Чорний, п. І. Терешко, п. Йосипшин, о. Попель, монс. Шансу п. д-р Митрович, о. П. Когут, Преосв. Кир В. Маланчук, п. Косик і п. Ковальчук (обернений плечима бо наводить порядок).

ПАМ'ЯТНИК ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В ТУЛЮЗІ
— ФРАНЦІЯ —

I

Білим мармуром в Тулюзі,
В Мірай-Бельфонтен,
Вріс наш велет там у лузі —
Муж благословен.

То Тарас Шевченко-Геній —
Кріпкий мов граніт.
Мостить шлях всій Україні
У широкий світ.

Син Тарас, Вкраїна мати —
Цих два імена
Мають силу оживляти
Зболені серця.

Сяйво сонця весняного —
Душу веселить,
Після снігу зимового —
Всюди цвіт пахтить.

Ждем ми лагідного літа,
Пребагатих жнив.
Молимося Творцеві світу,
Щоб благословив :

Волею усі народи,
Щастям всіх людей,
Що так спраглиї свободи
В нинішній ще день.

За яку боровсь Шевченко
Й Бога все благав,
Як ясного сонця зранку —
Волі виглядав.

І Йому усюди в світі,
З щирої душі,
Пам'ятники на граніті —
Ми будуєм всі.

Дух Його живе між нами,
Бадьорить серця.
Слово йде Його світами,
Генія-борця.

Рвоят, 8 травня 1971

II

Відкриття Пам'ятника Тарасові Шевченкові в Тулюзі

Зеленіють виногради,
Скрізь біліє вишні цвіт.
До Тулюзької Громади
Усміхнувся цілий світ.

У Бельфонтен у Мірай,
В самім « Центрі Культурель »
Про свободу всім співає —
України соловей.

Це Тарас Шевченко, друзі !
Це безсмертний наш Кобзар
В славнім городі Тулюзі,
Душ всіх людських володар.

Над Гароною звів брови —
Пильний погляд в далечінь,
Жаром щирої любови —
Він сяга всіх поколінь :

Мертвих, живих й невроджених,
Всіх по світі земляків,
Міццю його наснажених,
Непримирених борців.

Вічна слава Кобзареві
Української землі!
Людських душ володареві
В Україні й в чужині.

Вічна слава Україні!
Честь Вам, сестри і брати!
Щоб в Тулюзі всі ви нині —
Батькові вінок сплели.

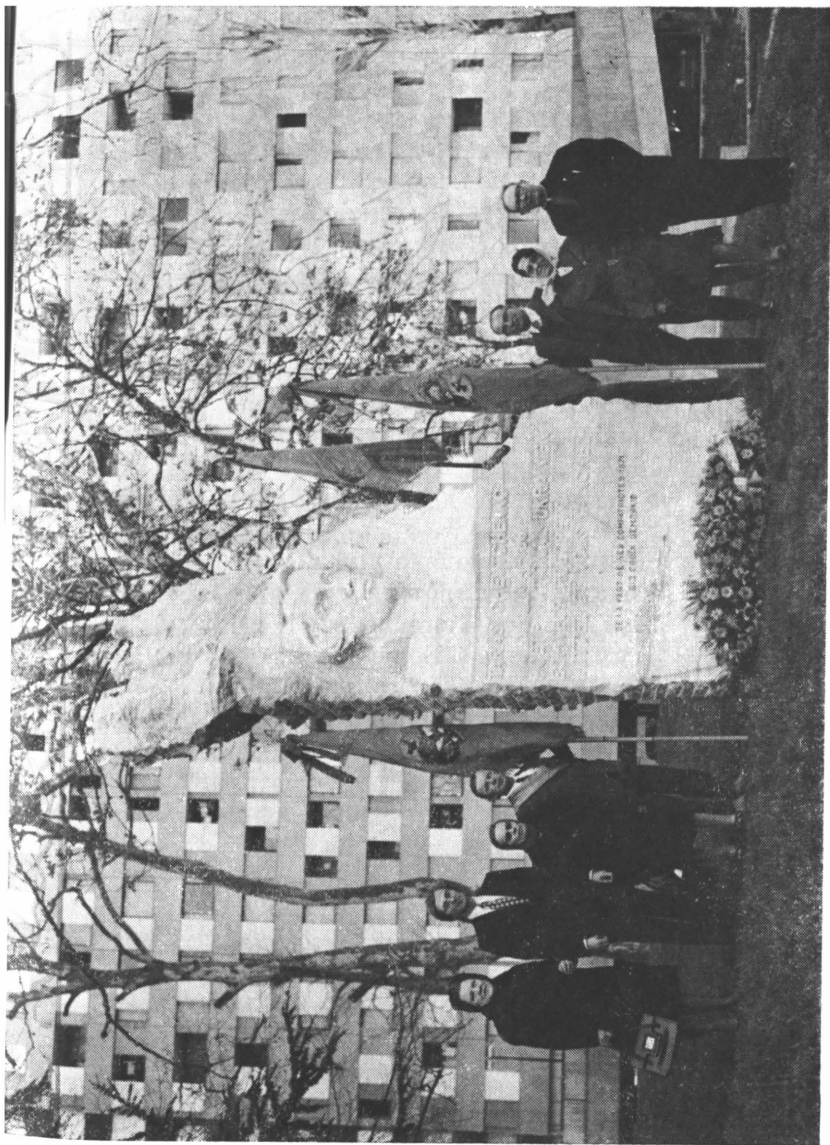
Тулюза, 5 вересня 1971

Відкриття вулиці України в Тулузі. Промовляє п. інж. С. Пашченко, пані Сімон дружина заст. мера держить квіти. Вона горда з того, що с хрестною матір'ю-кумою вулиці України.

Фрагмент Святого відкриття — « Вулиці України в Тулузі » на знімку ліворуч від глядачів : панство Пашенки, інж. Созонгів, о. Попель, п. Префект з Тулузи, молоденькі дівчата з балету « Аркан » о. Василь Прийма та Антін Чорний касієр Укр. Гром. опіки в Тулузі.

Делегация шевченківської святочної академії зложила вінець під пам'ятником найбільшого сина України в березні 1972 року. Ліворуч від глядачів п-і Пащенко, проф. Андрій Чорний, п-і Анна Франків, п. Петро Ольшевський, п. Михайло Гур, п-і Марія Калиновська і о. Василь Прийма.

ОЛЕКСА ГРИЩЕНКО

*Привіт і щиросердечне поздоровлення на діядемний
Ювілей Заслуженого і всіма любленого Мистця Олексі
Грищенка, з нагоди його 90-ліття народження*

Сину сонця і простору,
Різнобарвних піль кольору,
Авторе « Блакитних Днів »,
Послідовнику Шевченка, —
Пане Олексю Грищенко,
Шлю Вам мій привіту спів :

Від високих Піренеїв,
Атлантійських буревіїв —
На Ваш славний Ювілей —
Вашої роботи й чину,
Щоб прославить Україну
Й в чужині її дітей.

Честь Вам і подяка щира,
Теж від України сина,
Хай Вас Бог благословить !
Наш Господь і Божа Мати,
Повна ласки й благодатей,
Щастям, миром обдарить !

Тулуза, 1973

СВ. ТЕРЕНЯ ВІД ДИТЯТИ ІСУСА

(Білесенька Берізка)

З'явилась в лісі деревинка
Струнка білесенька берізка.
Вродилась у батьків дитинка,
Охрищено її — Тереска.

Кругом берізки ліс зелений
Шумів пісні Творцеві-Богу,
Кругом Терески рід Мартенів
Беріг її від світу злого.

Рідненький батенько і сестри
Її плекали наче квітку :
Тримались доброї всі стежки,
Учили Божого Завіту.

Пізнавши вічні правди Божі,
Творця єдиного у Трійці,
Дитя зривало пишні рожі
Для Сина Божого в колиці.

Вбирало хрест — святе Розп'яття
У квіти-рожі без тернини,
Ростило в серці міць-завзяття,
Любов до Божої Дитини.

Коли ж розквітла наче квітка
І серце світ почав манити,
В Кармель сховалася сирітка,
Щоб тільки Богові служити.

У час дозвілля, по роботі,
Йшла в молитовницю Тереня,
Мов свічка сяла при кивоті —
Побожна, вірна монахиня.

— Над все люблю Тебе, Ісусе! —
Шептала вибранка Христова, —
Йдїть геть всі грішніі спокуси!
Я вмерти за Христа готова!

Твоя хай буде воля Боже,
В ділах моїх, в думках, у слові,
Мій дух без Тебе жить не може,
Він прагне вічної любови.

У Небі щастя із Тобою,
Ісусе, близько Твого боку!
Мій Ти Спасителю-Королю!
Візьми мене туди з собою
З землі до Неба цього року!

В святї красі, душі і тіла,
Там до Ісусика Тереса,
Як ангел в Небо полетіла,
Некоронована Принцеса.

То не білесенька береза
Там понад лісом височіє,
То молоденька ще Тереса —
Окраса Церкви й вчених теза,
Як квітка віри і надії.

Лізіє, 24.XI.1967

ОБРАЗ СВ. ТЕРЕНІ

Свята Тереня від дитятка Ісуса

Образ святої Терені
Ми бачили всі;
В хаті, в церковній святині
В надземній красі.

В глибі серця чистенького,
В чеснотах душі —
Для Ісуса маленького —
На Кармель горі.

Як царівна завітчана
Рожевим вінцем,
З Божим Сином повінчана —
Небесним Царем.

Хрест Спасителя вбирає
В квітки запашні.
До серденька пригортає
Христа на хресті.

— Боже мій! Ти вмер з любови
За наш грішний рід.
Не жалів життя ні крові,
Щоб спасти весь світ!

Спасе у вінку терневім,
У терпінні мук.
Квіти ці прийми чудові
Із моїх Ти Рук!

Бачу в невинній дитині,
В ангельській красі:
Образ милої Терені,
З чистим серцем монахині —
На Кармель горі.

Тулюза, 14 січня 1972

БІЛА — ЛІЛЕЯ

*Китиця духових рож для Св. Терені, від дитятка Ісуса
в Лізіє*

То не білая лілея
І не квітка в полі,
То святая там Тереня
З Божої всім Волі —

Серденьком з людьми ділилась,
Богові служила,
Терпеливо всім корилась
Й небо заслужила.

**
*

Всі Ви, браття й сестри милі !
Й Ви, Отці Духовні !
Всі, хто прийде до Терені —
Жару Віри повні.

Жару Віри і любови
До Ісуса-Бога.
Вчіться послуху й покори
В Господа малого.

Вчіться жертви і терпіння
В Божої Терені :
Діл, молитви і спасіння —
Для душі своєї.

Жийте з Богом в світі білім,
В мирі і любові.
Добрим словом, чесним ділом
Догодять Христові !

І слідом Сестри Терені
Йдіть ви до Дитяти;

Всі ви будете щасливі
Й ласкою багаті.

Сестри, ви мої з Кармелю !
Браття в Сині-Бозі !
Пригадайте ви Тереню
В бідах і тривозі.

Дасть Вона нам щастя дрібку
У скрутну хвилину,
І надію : рожу-квітку
В вічність нам щасливу.

Монтаржі, 25.XI.1967

В ГОСТЯХ У СВ. ТЕРЕНІ

*Священики Укр. Кат. Екзархату у Франції в гостях
у св. Терені від Дитятка Ісуса в Лізіє на духовних
вправах*

Злата осінь в Кальвадосі —
У містечку Лізіє;
Мерзнуть квіти злotosині,
Їдуть гості до Терені
Серце їм від щастя б'є.

Поглядає сонце там згори :
— Що за гості ті ? Які дари
До Кармелю принесли
Східні ці Отці Духовні,
Що серця їх жару повні
Віри, подиву й любови ?
До Кармелю, де Тереня
Славнозвісна не від нині —
Перла святости й краси.

У величній там святині,
Коло Вівтаря Терені,
В золоті листопадні дні —
Всі молилися назміну
Українці за Вкраїну —
Й Царство Боже на землі.

Злата осінь в Кальвадосі,
Листя з дерева летить.
Дух Терені на сторожі
Роздає духові рожі —
Хто до Неї загостить.

Лізіє, 22.XI.1967

ДИВА-РИЦАР

(Свята Жанна Д'Арк Орлеанська)

Діва-рицар в світлій зброї
Із мечем там на коні,
В бій веде хоробрі вої,
А в очах святі вогні.

Жанна д'Арк конем там грає,
Волі прапор розгортає,
На рішучий кличе бій.
Сміло блискавкою скаче
Там, де бій кипить гарячий,
Визволяє нарід свій.

І її всі звеличали,
Визволителькою звали
Франції і короля.
« Відьмою », — англійці кляли
Й діву зрадою піймали,
Так, як Юда взяв Христа.

Суд ганьби і вирок смерти
Присудив невинній вмерти
Спаленням її в огні.
Ось так, мов та свічка згасла
Діва-рицар, зірка ясна,
Цвіт французької землі.

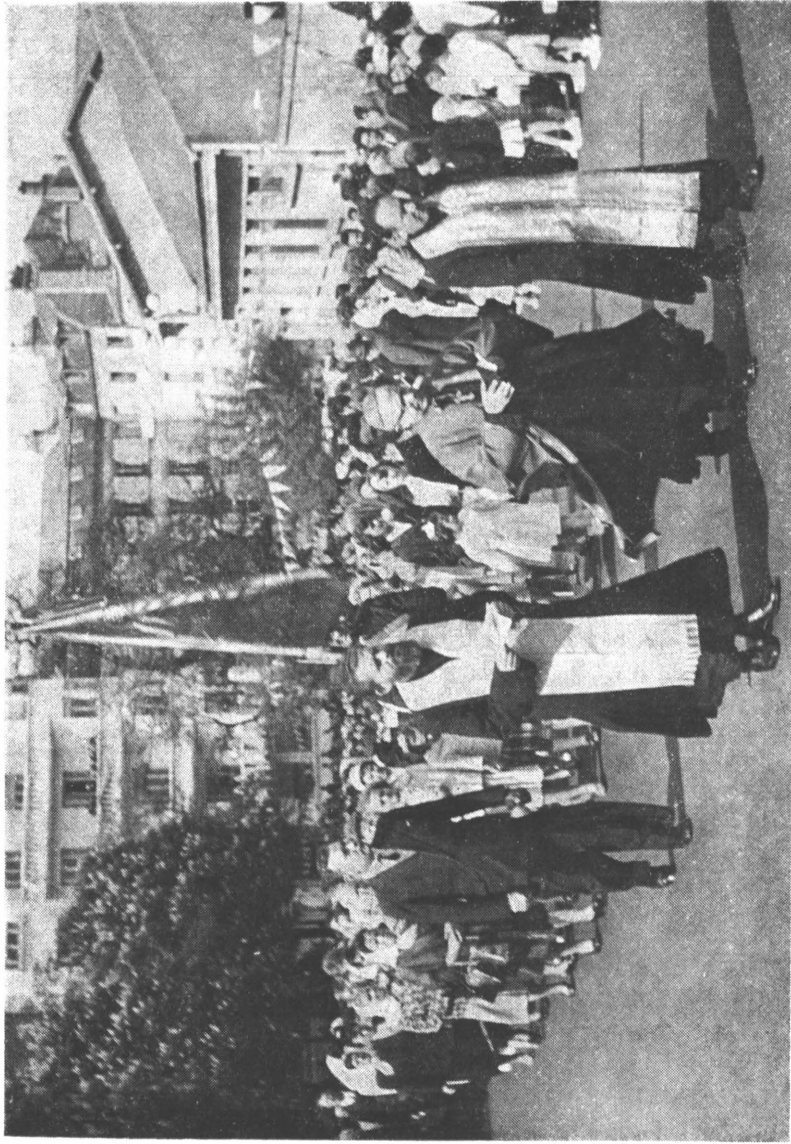
Більш як п'ять віків минуло,
Жанни людство не забуло
В ріднім і чужих краях.
В Церкві є вона святою,
У народі все живою,
Вічним прапором в боях.

Винесена на престолі —
Нині Діва в ореолі
Слави й святости в Церквах,
На коні у повній зброї
На статуї й на іконі
По всіх селах і містах.

О Дивице Орлеанська,
Скромна доню ти селянська,
Гасла ще твої живуть!
Ти є завжди Божим чудом,
Всіх надхни своїм ти духом,
Тих, що Правди й Волі ждуть.

Ясна Діво на іконі!
Смолоскипе на кострі!
Силу дай Святої зброї
Україні в боротьбі!

Франція, 8. травня 1958

Вулиця міста Клермон-Феррану. У місяці травні відбувається процесійний похід ріжних національностей: на знімці бачимо українську групу із голубо-золотим прапором, що його несе п. Іван Попов з Рійому. На чолі групи йде наш Владика Преосв. Кир Володимир Маланчук, по лівому боці о. В. Прийма, по правому о. Мітраг М. Василик, п. Володимир Ковальчук, та кількадесятя наших вірних з Обієр, Пон-де-Шаго, Рійом, Клермонту, Сан

ЛІОН

Я вперш побачив Рону
З гори, поміж садами,
Пливучу до Ліону
Веселими полями.

Ген-ген біжить швиденько
Її могутня хвиля
У море далеченько,
Мов стрічка сіросиня.

Ліон. І думка мила
Пливе, як риба в Роні :
« Так тут посла Данила
Купали руські коні ».

В Ліонському Соборі,
У Катедральнім Храмі,
В старім глибокім морі,
Дивлюсь я за слідами.

Владик-Архиереїв
Із Руси-України,
Що єдністю ідеї
Вселенської горіли.

Владика Акерович
Тут закликав Європу,
Щоб Русі йшла на поміч —
Прогнать татар до Сходу.

— Колони величаві
Із каменя твердого,
Скажіть у котрій лаві
Є слід Владики мого ? !

Собором тут молились
Всі рівні Слуги Божі,

З Європою здружились —
Русь-галицькі вельможі.

Далеко простяглася
Там стрічка сіросиня,
Грайливо розійшлася
Могутня Рони хвиля.

Ліон, 3. липня 1959

СТУДЕНТСЬКА КУЛЬТУРНА РЕВОЛЮЦІЯ В ПАРИЖІ

Страйк робітників у Франції в місяці травні 1968 р.

Травневе сонце золотило
Французькі села і міста.
Над Сеною людей будило,
Щось їм шептало-говорило,
Про всі страшні події дня.

Париж столичний ясночолій —
Хвала французьких сіл і міст —
До свіжих мод і бунтів скорий,
Бажав : « реформ, а не теорій »
Й руїну й страйки всюди ніс.

Те нас в Клямар *), затурбувало,
Під час святих, Духовних Вправ,
Бо ґрунт під нами захитало,
Як все кругом завирувало,
А страйк життя загальмував.

*) Передмістя Парижу, там від дня 20 травня 1968 р. в самім розгарі страйку і демонстрації відбувались Духовні Вправи Українських священиків із терену цілої Франції.

В Сорбоні **) бунтом клекотіло,
Шумів бурхливо Одеон ***).
На Сен-Жермен ****) щось там горіло,
На бруку Сен-Мішель гриміло,
Аж шиби сипались з вікон.

Страйкує теж студентська молодь.
Анархія рве береги.
Парижем бродить жах і голод,
На барикадах серп і молот —
Червоні й чорні прапори.

Як після бурі, грому й блиску
Приходить тиша серед хвиль,
Так після страйку, бійки й крику —
На радість Франції велику —
Вернувся згоди корабель.

Човни там кожної пори —
Напоготові ніч і день.
Шумлять французькі прапори,
Розписано вже вибори,
Щоб мир зробиги для людей.

Замовкли гасла бунтівничі,
Згас революції вогонь.
— Усі до праці, будівничі! —
Зсилає гасла рятівничі,
Невтомний Президент де Голь.

Париж, 8. червня 1968

**) Університет в Парижі.

***) Театр в Парижі.

****) При Бульвар Сен-Жермен в Парижі знаходиться Храм св Володимира Великого, також тут є приміщення для о. Пароха згаданого храму і канцелярія Апостольського Екзарха Кир Володимира Маланчука.

ВЗІРЦЕВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК
НА ЧУЖИНІ

Теодор Вовк

*Китиця осінніх хризантимів на свіжу Могилу
Незабутнього Друга, Блаженної Пам'яті Теодора Вовка,
Голови Укр. Церковного Брацтва в Ангулемі*

У французькій там долині,
В Ге-Льожі, у Труашені,
Де пливе ріка Шарант.
Коло міста Ангулему,
Не забувши України,
Жив побожний емігрант.

Теодором його звали,
Паном Вовком величали,
Шанували його всі.
Дітям він був добрим татом,
Був у Церкві Старшим Братом —
У недільні Божі дні.

Також жінку Катерину,
Все життя він любив щиро.
Наче пара голубів :
Разом спільно працюючи,
Рідних внуків годуючи,
Доживали Божих днів.

Їх сусіди шанували,
Як побожних їх всі знали —
На папірні в Сен-Мішель.
— Месіє Вольк ! Що чувати ? —
Часто кликали камрати, —
Бонжур ! Сава ? *) Добрий день !

*) Добрий день ! Як себе почувасте ?

Був міцний він й терпеливий,
З усіма людьми згідливий.
Й український патріот.
Сімдесять літ жив він з Богом,
Врешті вибрався в дорогу —
В ждане небо до висот.

Праці муж, простого роду,
Син Українського народу —
Залишив нам Заповіт :
« Милі друзі ! Діти, внуки !
Дав нам Бог до праці руки,
Тож із Богом уперед ! »

Хай же з Богом спочиває,
Воскресіння дожидає —
У небесній висоті.
Спи спокійно Теодоре !
Вже закінчилося горе —
Повне болю на землі !

Спи спокійно у могилі,
Наче в церкві, у святині,
До Страшного Суду Дня !
Хай тобі присниться Биків**),
Сонце, квіти і весна !

Ангулем, Нанкляр (Шарант), грудень 1968
в гостинній хаті п-ва Олексюків

**) Биків : то є родинне село Теодора Вовка, повіт Самбір.

ОВЕРНЬ — ОЧИМА УКРАЇНЦЯ

Б'ють там громи в Пюедедомі,
Гаснуть соняшні вогні.
Буйний вітер повіває,
Чорна хмара наступає,
Крешуть блискавиць мечі.

Оверня Карпатам рівна.
Перла гір, — це Пюедедом.
Горда, гарна та погідна,
Ясночолая царівна —
З снігу й зелені вінком.

Там Нотр-Дам, горян всіх слава,
На поля зсилає дощ.
Для людей вона, як мама,
Овернь це Її держава,
Славна з кожнорічних прощ.

Я люблю отії гори.
Слаблю синьожовтий цвіт;
Той сам прапор ті кольори,
Що століттями говорять
Про Рутенів спільний Рід *).

Шамаліє, 19. травня 1965

*) В місяці травні у столиці Пюедедом в місці Клермон-Феррані відбувається рік-річно проща до церкви Нотр-Дам-де-Порт. Місто прибране квітами, синьожовтими прапорами та зеленню. Містом проходить величава процесія, несуть статую Богородиці. Старинне передання говорить, що Мати Божа врятувала мешканців Оверні від голодової смерти, бо країну навістила посуха, всі молились до Божої Матері, щоб зіслала на землю дощ, всенародня молитва була вислухана.

Л Ю Р Д

Свят-Люрдський дзвін на схилах гір
Співа там гімн Марії.
В щасливу путь тут люди йдуть
До Пристані Надії.

— Аве ! Аве ! — народ гуде. —
Вітай ! О Божа Мати !
А вітер пісню цю несе
До райської палати.

А та палата — це твій круг,
У часі і просторі,
Де чисте серце й творчий дух
Вщерть сповнений любови.

На схилах гір Марійський дзвін
Б'є в серце щирозлоте.
В надземній величі й красі
Запрошує народи всі
Молитися до Гроти.

Люрд, 16. березня 1972

СТО ТУНЕЛІВ

Нотр-Дам-де-Неж (Мати Божа Снігів)

З гір засніжених, високих —
Через гори й пустирі
Шлях залізний поле красе,
Кінь сталевий в сурму грає
На засніженій горі.

З Оверні *) аж до Марселі
В'ється поїзд крізь тунелі,
Наче звинний злющий змії;
По задимленій дорозі
Креше іскри по підлозі
По сталевому-кам'яній.

Сто тунелів до Марселі
Врізались в гранітні скелі.
Поїзд-кінь, сталевий птах;
Стогне, свище, важко дише,
Вершників до сну колише,
Попри річку пише шлях.

Біля гір потік прямує,
На горі свята статуя —
Там Нотр-Дам-де-Неж **) царить.
Хтось любується в пейзажі,
Хтось в душі молитву скаже,
Голову перехрестить.

Для Нотр-Дам співають птахи,
Бджоли й інші комахи,
Там збираючи їх мед.
Подорожні руки вносять,
У Марії ласки просять —
Їхать радісно вперед.

— З Богом! — молиться Дівця.
— З Богом! — хлюпає водиця.
— З Богом! Їдьте крізь верхи! —
Мають квіти голівками.
А всі сосни їх гілками:
— З Богом їдьте до мети!

*) Масив гір в Центральній Франції, зветься: Оверня.

**) Мати Божа снігів.

Після Алес й Тамарісу***),
Після гір, яруг і лісу, —
Простяглась рівнинна путь :
До рів'єри золотої,
До води в ній голубої,
Де їх кораблі вже ждуть.

Сто тунелів до Марсели
Крізь гірські гігантські скелі
Від Клермон-Ферран****) двірця.
Люди працю там уклали,
Аж до моря шлях поклали —
Для залізного коня.

Породож в поїзді « Севеноль »
Тамаріс - Алес - Клермон-Ферран, 22. квітня 1969

РУТЕНУА *)

У Франції, в її землі,
Де Авейрон пливе ріка,
Стоїть столиця на горі —
Рудий Родез в Рутенуа.

***) Французькі промислові міста, тут працюють українські гірники, вони згуртовані біля своєї Української Церкви.

****) Промислове місто в Центральній Франції, тут часто відбуваються українські Богослуження, та релігійно-національні свята.

*) На границі Південної і Центральної Франції, 150 км. від міста Тулузи лежить місто Родез в департаменті — Авейрон. Мешканці цих сторін залюбки звать себе « Рутенуа ». В їх переданнях живе переказ, що їхні предки прийшли зі Сходу. Автор цього вірша завважив рівнож багато спільних рис, що підтверджують цю думку. Наприклад : центральний масив гір носить назву « Л'Овернь ». У Карпатах маємо гору Говерлю. Назва Рутенуа, має подібність в назві латинській : « Рутені ». Ноша селян подібна до ноші наших верховинців. Також прапор Оверні, як наш є синьо-жовтий. Старинна назва цієї країни « Галія » мимоволі пригадує нам українцям назву Західної України : Галичина, та місто Галич, що було столицею Галицьких Князів-Володарів.

Цікавить все мене той рід —
Ота прекрасна сторона,
І шле привіт багато літ
Ім'я землі Рутенуа.

Високих гір і ясних зір
Запитую не раз, не два :
— Звідкіль взялось, тут прийнялось
Ім'я землі Рутенуа ?

З лиця людей, з краси пісень,
Що серце зрушують до дна,
Випитую, вичитую
Ім'я землі Рутенуа.

Спогляну в даль на пишний край :
Ось там Оверня чарівна,
Що стелить тінь ген в далечінь —
Аж до Карпат ген до Дністра.

Невже ж наш рід аж тут забрід
У сиві давнії часи ?
З своїх Карпат утік наш брат
З під тиску вражої руки ?

Саме це « ЕР » бринить тепер
У слові : « Ля Руерг » й « Парді »
Або : « Ну сом Рутенуа »,
Чи щирість серця і душі.

З далеких літ Руерги Рід,
Зберіг свій звичай патуа *),
Своїх дідів, до наших днів —
Доніс цей скарб Рутенуа.

Родез, 1958

*) Місцева говірка — наріччя.

МАЛЬОВНИЧА ОВЕРНЯ

Українська громада в Монлюсоні

*Нарис із поїздки потягом по мальовничій Оверні — з
Клермон-Феррану, через Вольвік, Сан-Елюа
до Монлюсону*

До потягу входжу, дивлюсь у віконце,
— Добридень! — вітає мене ясне сонце.

В фотель я сідаю, неначе в світлиці
У потязі тому, що зроблений з криці.

Мій кінь на колесах, та мчить, як на крилах,
Фільмує в Оверні красу, чуда-дива :

Як люди працюють в полях на просторах,
Як птахи щебечуть в зелених дібровах.

Квітки, дикі рожі, пахнуть серед терня,
Чим вище, тим краща прегарна Оверня.

Ліси, сади, гори синіють в просторі,
Зелені левади хвилюють як море.

В гаях при дорозі — суниці й малини,
А й десь усміхнеться наш кущик калини.

Тоді так на серці щасливо і мило,
Хотів би там бути і жити щасливо.

Так хочеться злізти на кожній зупинці,
Над річкою сісти з ногами в водичі.

Нарвати горішків й ягід із калини
Та ще пригадати весь чар України.

Вже сніг у Бурбулі, а там в Монлюсоні —
Вскрись грають у булі, футбол і у коні.

Мій кінь легко дише, до сну всіх колише.
Усе замовкає й стає скрізь тихіше.

— Монлюсон тут. Монлюсон ! —
Всім колесам в унісон —
Потяг сповістив людей гудком.
А колеса згнали сон штовхком.

Рупори скрізь закричали,
Щоб всі люди висідали —
Потяг далі вже не йде.
Товпиться люд через двері,
А пан Харків на ровері
Зустрічать мене вже жде.

— Пане отче, дайте, я візьму валізу...
Що в ній маєте — залізо,
Що вона така важка ?
— Ні, — кажу, — картки і друки,
І словар ще для науки
Та захристія уся.

Йдем і він мені розповідає :
— Кравцуна уже немає,
Нагло вмер на кордіяк.
А Литвин купила хату,
Кость Мацькович взяв ретрету
Та і лагодить барак.

Пані Панасюк здорова,
Дзись Іван вернувся з Львова,
Хочу й я у рідний двір.
Та ніяк туди дістатись —
Треба громадянство брати,
Щоб не втрапить на Сибір.

Бачте, в нас громада гарна :
Панство Окріяк і Барна,
Дідоскі і Михасі,
Тарабань і Кіш й Гатала —
Честь їм всім, подяка й шана,
Що громаду творять всі.

Поїздка до Монлюсону, 29. вересня 1974

ЗБИРАННЯ ВІНОГРАДУ

(Ванданж)

На французький виноградник
Збіглись українці,
Помагають у ванданжі
Разом й поодинці.

Як закінчилась робота,
Виноград зібрали,
Гей, зібрала всіх охота —
Грімко заспівали.

— Нумо ж, друзі ! Всі до хати
Винозбір там запивати !
Гей ! Скоренько, жінко, мати,
Дайте закусити !

Дай « аперітіф », наш сину,
Відчиняй нам двері,
Славно закінчили днину —
Підемо до вечері !

Й почалася там гостина
В радісну мінуту.
Заспівала вся родина
Пісню не забуту.

Про стрілецькую могилу
Висипану в полі,
Про кохану Україну,
Що терпить в неволі.

Про сусідку, про сирітку,
Ненечку стареньку,
Що свого прощала сина
Рано пораненьку.

Про Вкраїну і незгоду,
Про козацьку славу,
Про свободу для народу
Й рідную державу.

Лине пісня, як птах вільний
З хати вилітає,
Сам господар, там гостинний
Вина наливає.

— На здоров'я! Люди милі!
Пиймо все до краю!
Бо на рідній Україні
Кат не дозволяє.

Пиймо, друзі, й пам'ятаймо —
Хто з якого роду;
Амбасадорами станьмо
Рідного народу.

Не забудьмо в чужім краю
Про Загальну Справу —
Неньці нашій Україні
Здобувать державу.

Той он збіркою зайнявся
На будову Церкви,
Цей на пресфонд, той на школу —
Добровільні жертви.

Тулюза, 8.6.1958

Присвячую Славної Пам'яті Григорієві Ольшевському
в Оргей коло Тулюзи, Південна Франція.

П Л Я Ж А

Над морем

Синь неба і сонце над морем,
Буй-вітер і купіль в піску;
І хвилі очам неозорі —
Шумлять вічну пісню грімку.

Ой, грає там хвилями море,
Ритмічно танцює світами.
Ті хвилі грізні, ніби гори,
На спині несуть океани.

Несуть, принесуть, жбурнуть-кинуть
Об берег, гранітну скалу.
І хвилі розбризкані гинуть
На віки — за хвильку часу.

На чистім там білім піску,
Немов на дивані м'якім,
Мов зілля-трави у ліску
Кишить скрізь від людських голів.

Наскочила хвиля на пляжу
І бризнула всюди піну,
Сто тисяч народу відразу
Збудилось з солодкого сну.

Сміх, галас і крик стоголосий :
— У-у-ух ! А-а-ай ! загуло кілька миль,
Де нарід роздягнений й босий —
Сполохався наскоку хвиль.

Синь неба і сонце над морем,
Повітря і купіль в піску.
Там хвилі очам неозорі
Шумлять вічну пісню грімку.

Золота Рів'єра, 4. лютого 1958

ПІСНЯ УКРАЇНИ

В горах Гасконії

Пісня України,
В горах Гасконії,
Приязні торує шлях :
Славою Роллянда *),
Чарами Бояна —
Всюди линула, як птах.

А молитва щирая,
Богові все милая, —
Божих з'єднує дітей :
Полум'ям гарячим,
З завзяттям козачим —
Щиро лине із грудей.

*) (Пісня про Роллянда). Герой французько-лицарського епосу за часів панування Каролінгів (8-9 століття). Він згинув в боротьбі з маврами-сарацинами на схилах Піренеїв, в сусідстві Гасконії, там відбулась торжественна Укр. Служба Божа в Церкві-Твердині в Сімор (Жер), 3. червня 1962 року. Там є той ріг, як говорить легенда, що ним Роллянд трубив в хвилину смерті.

Пісню тую горами,
Славу скрізь просторами, —
Всюди ми у світ несім.
В Бога милостивого
Нам життя щасливого
Й долі кращої просім.

Пісня України
Кожної години
Нам із'єднує людей.
Полум'ям гарячим,
З завзяттям козачим
Бурею гримить з грудей!

Сімор : червень 1962

Ц И Г А Н И

Там табором цигани стали,
Далеко за селом.
На смітнику між бур'янами
Змістилися рядом.

Вже циган розклада багаття,
В новім тут місці, в чужині,
Циганка сушить вже там шмаття
Таки на сонці, на траві.

Чорненькі жваві циганчата
Плигають в ліс збирать дрівця.
А вдови і жінки й дівчата
Йдуть ворожити до селця.

— Дай білу ручку, добра пані!
Вгадаю доленьку тобі!
І личко жінки щастям сясє,
Що більше не житиме в біді.

— Прекрасна панночко, голубко!
Чому така сумна?
Моя ось карта тобі любко
Навіс вщерть добра.

Ти бачиш це? Струнка, висока
Причарувала, прийняла
Та злая дівка чорноока,
Твого русявого орла.

Та не журись, моя зозулько!
Моя рука тобі щастить,
Лиш сала дай і чорну курку,
Він знов до тебе прилетить.

В циганським таборі весело,
Вода у горщику кипить.
Сестра несе з села вже сало,
Ще й чорну курочку тащить.

Ідїть-но, діти, курку їсти,
Нехай вам доля все щастить.
Учїться, як у світі жити,
І як дурних людей дурить.

В поїзді на дорозі : Тулюза-Бордо, 1960

ВІДГОМІН ТУЧІ

В Пій-де-Домі *) чути громи,
Стріли Перуна страшні
Блискавкою всюди скачуть,
І дощем над нами плачуть
Білі хмари весняні.

З гір високих сніжнобоких
Знявся вітер молодець :
Й тую хмару, як пушину,
Закрутив, немов дівчину
Під час танців молодець.

Сонце красне, тепле ясне,
Сипле з неба срібний жар.
Променями люблю, мило
Кожне серце звеселило,
Споглядаючи з-за хмар.

— Сонечко-здоров'ячко !
Грій мене ! — блага земля.
— Нам світи ! — теж просять люди.
— Нас цілуй ! — шепочуть всюди
Всі ліси, сади й поля.

Діти, птахи і комашки
Линуть всюди по полях.
В травах квіти червоніють,
Теплим сонечком радіють,
Щез з очей негоди страх.

Громи б'ють у Пій-де-Домі
Стріли Перуна страшні :
За десятою горою,
Наче ризою ясною —
Миготять у даліні.

Клермон-Ферран, березень, 1961

*) Назва одного департаменту в Центральній Франції, де часто бувають несподівані буревії. Околиці дуже гарні й нагадують наші Карпати.

ПОЛІТ В ЧАС БУРІ

Проти сонця, вгору-вгору
Там літак летить у хмару...
Блиск : грім вдарив,
Струмом вшкварив,
Мов за кару :
Грізну, чорну —
Синю хмару.

В бурі-тучі грім рокоче,
Плачуть сині неба очі
Не сльозами, а дощами
В низ падучи.

Ясно блиснуло над нами,
Знову гримнуло громами.
Загуділо, загоріло
Сто вогнями.

Пек ! Свят ! Свят !
Страшне вітрило !
Сонце хмарами
Затьмило,

Над землею вихром вило,
Градом било, закурило,
Засвітило, запалило
Й залило усе дощами.

Той літак, як з казки чару,
Проколов ту чорну хмару.
Й між громами і дощами
Плив, як чайка над полями —
Чуть, чуть знати.

Блиснув крилами міцними,
Дужими грудьми своїми
Й злинув вгору у простори —

Понад хмари.
Ледве голе людське око
Вспіло летуна дігнати,
В бурю лету побажати.

Франція, 12 червня 1958

ЯКЩО ХОЧЕШ ОЖЕНИТИСЬ

Якщо хочеш оженетись
Мати добру жінку,
Родом рідним веселитись,
Сватай Українку.

О, мій друже, не лишай же
Дівчиноньки тої,
Що вдягає, зберігає
Українські строї.

Немов ягідка чи квітка
Наші Галі, Олі.
Що пригадає квіт маків
На Вкраїнським полі.

Коло річки, близь городу,
Повно там барвінку :
Не женися із чужою,
Сватай Українку !

Українку, друже, сватай —
Чесну, хоч і бідну,
То у хаті будеш мати —
Україну рідну.

Щастя дай їй коло себе
У чужій сторонці,
Хай розквітне коло тебе,
Як квітка на сонці.

Соловейком хай співає,
Дому доглядає,
Про край рідний — Україну,
Діточок навчає.

Бо як світ собі зав'яжеш
Жінкою чужою,
Будеш ти тут на чужині
Круглим сиротою.

Жінка стане дорікати,
Що ти їй не пара.
Діти стануть щебетати :
« Тато наш нездара ».

Люди будуть насміхатись,
Блудним сином звати,
Українці всі не схочуть
Вас більш зустрічати.

Не дивись на чорні брови
І лице біленьке.
Глянь у душу і у серце —
Чи воно чистеньке ?

Не цурайсь й тоді, мій друже,
Дівчиноньки тої,
Як вона ще прибереться
В українські строї.

Франція, 21. жовтня 1958

РОЗДІЛ V

ЗОЛОТІ СКИБИ

Вступ

Злата осінь в злотім полі,
Золотіє Листопад :
Золоті снопи в стодолі,
Мов ті свічі, а тополі
Окружили злотній сад.

Грайте, струни золотії !
Скиби золотом дзвеніть !
Хай воскреснуть наші мрії,
В нас на злотому Поділлі
Славним гомоном століть !

ЗОЛОТІ СКИБИ

Бачу вас я, злотні скиби,
Сховані в моїй душі.
Бачу високо у небі,
Наче струни чарівні.

Грайте, струни золотії,
Сонні душі розбудіть.
Хай гримлять пісні надії,
Славним гомоном століть !

Йду по діядемнім полі,
Срібна річенька дзвенить.
Ось моя де зірка-волі
В серці пташкою тремтить.

Пташко буйного Поділля !
Музико сріблистих хвиль !
Океане хліба й зілля,
Краю Золотий Ти мій !

Я люблю барвисті луки,
Прагну вас, святі гаї !
Славлю тих, що пробу муки
Зносять у святій землі !

Слава вам, дуби столітні,
В тім Підгір'ї золотім !
Де гримлять пісні привітні,
Наших хлопців-лицарів.

Вічна слава Україні !
Батьківщині : честь, любов !

Вам поклін : Церкви й Святині !
Нам Пречиста всім Покров !

Злотні струни чарівнії,
Грайте в серденьку на дні !
Іскри Віри і Надії —
Спалахніть, як два вогні !

В серці чистому живому,
В лагідній душі, як день,
В світі Божому святому,
Серед праведних людей !

Їх нема тут, забуваю, —
З ворогом вони в бою.
А я тут в чужому краю —
Бога-Господа молю :

— Боже наш ! О, любий Тату !
Божа Матінко свята !
Поверніть нас в рідну хату
І на золоті поля.

Де тремтять блакитні далі
В тій блаженній стороні,
Срібні роси, як кришталі
На гілках, квітках, траві.

Там спочили б мої скроні
На завітчаній горі,
Дивлючись, як карі коні,
Орють ниви золоті.

В злотнім морі шепче колос,
Пахне калиновий гай.
Чуйте !... Вічний дзвонів голос
Кличе нас у Рідний Край !

Франція, 18, грудня 1960

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ !

(Щоденний привіт української родини)

« Слава Ісусу Христу ! » —
« Слава Богу навіки ! »
Привіт мов сонце цей несу,
В далеку іншу сторону,
Як скарб найкращий в світі.

« Слава Ісусу Христу ! » —
Привіт мого народу.
Ним дихаю і ним живу,
Понад життя його люблю —
Як гімн мого народу.

Бувало в рідній хаті,
Коли я був малим :
Дідусь чи батько, мати,
Давай мене навчати —
Вітатись гаслом цим.

У хаті, в церкві, в школі —
Скрізь шапку знять свою.
В селі у місті в полі
Вітать людей поволі :
« СЛАВА ЙСУСУ ХРИСТУ ! »

В цім слові привітання
Надземний чую чар :
Життя мого благаання,
Народу сподівання,
Із неба всім нам дар.

Ісус Христос Спаситель,
Душ людських Володар.
Могутній покровитель,
Від пекла відкупитель,
Усього світу Цар.

Христові Слава в небі !
І Слава на землі !
Щодня, в усій потребі,
Стоїть Він біля тебе,
Як вірний друг в біді.

Велика Слава Богу,
Що людям дав Христа.
Отож спішим в дорогу,
З Христом по перемогу
З початку до кінця.

Славім Христа-Владику,
Він дісність людських мрій,
Щоб нас колись покликав —
На радість превелику
Всіх Божих сотворінь.

— Слава Ісусу Христу !
— Слава Отцю і Сину ! —
Свят Духові прославу шлю,
Святу цим Трійцю визнаю :
Божественну-Єдину.

« Слава Ісусу Христу ! »
« Слава на віки, Брате ! »
Тримай же міцно Віру цю
Люби Батькіщину свою,
Як вчить нас Церква-мати !

« Слава Ісусу Христу ! —
Рожденному із Діви.
В дар серце жертвую Йому,
Свою я душу віддаю —
Спасителю навіки.

— Слава Ісусу Христу ! —
У будні, чи у свято.
Христова Слава з Раю

Несеться в нашім краю —
Із сонцем в кожную хату.

— Слава Ісусу Христу! —
В малих устах дитини.
Привіт цей в серці я несу,
Мов мами рідної сльозу
З батьківської хатини.

« Слава Ісусу Христу! »
В листах сестри і брата.
Мов бачу хату я свою,
Й Різдвяну зірку золоту
На зимових загатах.

— Слава Ісусу Христу! —
В устах у батька й мами.
То подихи старого краю,
Коріння це святого раю
У Божії Державі.

Франція, 6. XII. 1961

БЛАГОСЛОВЕННИЙ КРАЙ

Благословенний край в цім світі,
Він вибраний з-поміж країн,
Що в славнім легендарнім міті
Встає Титаном із руїн.

Благословенний, повний слави
Лицарський нарід в цім краю,
Що проти вражої навали
Боронить волю він свою.

Не раз в боях зривавсь до волі,
Подоланий в ярмі стогнав,
Та не коривсь лукавій долі,
Як фенікс з попелу вставав.

Шляхетним серцем Прометея
Моливсь, трудився і страждав,
Він міць античного Антея
Із матері землі все брав.

Благословенний край і люди :
Борці-герої в цій землі.
Сильніші стали їхні груди
За правду в вічній боротьбі.

Благословенний по всі роди
Цей край і нарід над Дніпром,
Віками спрагнений свободи
В завзятій боротьбі зі злом.

Він меч підняв на бузовіра
За Боже Царство на землі.
Із ним свята Пречиста Діва
І рани Господа святі.

Кріпите серця, терплячі люди !
Ви славні лицарі-орли !
Благословенний був і буде
Ваш край з небесної гори !

Ваш Київ сонечком засяє
На сході в величі й красі,
Святими хвилями заграє
Вода освячена в Дніпрі.

Свята Софія, в сльозі слави,
Прославить Господа Христа,
В новій оновленій державі,
Й її всі села і міста.

Добробут зацарить в народі
В благословеннім цім краю,
Щоб в Божім Раї, на свободі, —
Розцвів калиною в гаю.

Благословенний край чудовий,
Ти, кров'ю свячена земля,
Що вибрав страдний шлях терновий
Слідами Господа Христа.

О, Краю Віри і Надії!
Ти тіло духом переміг
В благословенній Україні,
Щоб стати прикладом для всіх!

Тулюза, 1965

ДІВЧИНА НА ЗАРОБІТКАХ

Ой, стелились рейки у чужу стороньку,
То везли із України милу дівчиноньку.

Їхало дівча десь грошей заробити,
Згодом повернутись, хату відкупити.
Бо старенька ненька бідненько жила.
На податки й докторів хату продала.

Стала там на працю в багатого пана,
У чужинця недовірка, скупого пейза́на *).

У чужій країні немає неділі:
Від роботи бідна мліє, сказати не вміє.
Як згадала Церкву, Святу Службу Божу,
Рідну неньку і оселю, мов весною рожу.

*) Пейзан — хлібороб.

В рідній Україні дівчата щасливі,
А тут гонять до роботи, лають що хвилини.

Ввечері раз мамі там листа писала,
Як на Свята Великодні з праці умнівала.
« Мамо дорогенькі! Сестрички рідненькі!
Не чорнилом, а сльозами лист пишу дрібненький.

Нині, на Великдень, я Вас всіх згадала
Як волами чуже поле цілий день орала.

Правду кажуть люди, а не якусь казку :
« Там лиш добре, де нема нас, а де ми — там важко ».
Всюди гарно й добре, та найкраще вдома :
Наші люди, наша пісня, наша рідна мова.

Поможи ж, наш Боже, договір скінчити,
Повернутись в Україну й по-Божому жити ! »

Франція, 10. липня 1958

НОВОЖЕНЦІ НА СКИТАЛЬЩИНІ

О, дівчинонько ! Серця мріє,
Пахуча квіточко, надіє,
Потіхо серця і душі !
Тебе, як душу я кохаю,
Тобі, голубко, присягаю
Подружжю вірність у житті,
Любов у Тайні Пресвятій,
Лишень тобі одній,
Тобі одній,
Одній !

Козаче мій! Коханий друже!
Люблю тебе, мій любий, дуже!
Ти ж лицар славної УПА.
В двох будемо ми працювати,
Дітей Вкраїні годувати,
Навчати їх добра
І чесного життя.
Ти мій, а я твоя,
Повік твоя,
Твоя.

Франція, 25. 2. 1959,

ЦАРІВНА ПОЛЯ

I

Линула Царівна, мов той птах,
Вся уквітах, сріблі і стрічках.
Між пшеничними ланами
Бігла людськими стежками,
Мов та серна, як стріла
Ї гарна вродою була.
Колоски їй похилились —
Всі рядами, мов молились —
Також коники щосили
Там вітали, здоровили
Співом поля, різним зіллям
Ї теплим соняшним промінням.
— Рви, збирай нас і неси, —
Кличуть квітів голівки, —
На могили всюди там,
Хрест квітчай, неси у храм,
На голівоньку свою
Вдінь корону запашну.

Будеш в нім ти краща всіх,
З голови до білих ніг
Ти, Царівно, піль й дібров;
Очка-зорі, личко — кров,
Янгольська душа свята
Ти, Царівно степова.

Та Царівна знає поля мову,
Любить також шум й діброву,
Знає запах всього цвіту
Й сонечком росу огріту.
Роси — перли самоцвіту —
Краплі з неба, щоб цілити.

Як болять вам очі — мийте ви росою,
Рано там на травах, літньою порою.
Тричі рано до схід сонця,
Як сіріє у віконця.
Ноги в ранах — йдіть у роси,
Скрізь у росах будьте босі.

А як опух, в шлунку болі —
Чай пий з квіточок у полі.
Будеш знову ти здоровим,
Радий будеш чистим полем.
Підеш в гай і у діброву
Слухать пісню ту чудову :

« Гей, гайда, коні ! Гайда в дорогу !
Полюбив хлопець та чорноброву !
Гей, гайда, коні, пастись в ліщину !
Сподобав хлопець красну дівчину !
Дівчина гарна, з доброго дому,
Сам оженюся, не дам нікому ! »

II

Гей, там у лузі, біля діброви,
Де височіють ліси дубові,
Де зеленіють трави шовкові,
Пасе царівна свої корови.

Пасе корови, пісень співає,
Пишний віночок з квіток сплітає.
Як плетеш, серце, плети до пари,
Прийдуть до тебе в гості-боари.
Прийде до тебе лицар-князенко,
Царівно поля, дівчино Стефко.
Милий князенко друг твому серцю,
Царівно поля, дівчино Стефцю.

Царівно поля, лісів, діброви,
Ти моє щастя, Ангел любови !
Ти моя зірка на Божім світі,
Польова квітка блакитна в житі.
Чорнії очі, мов дві зірничі,
Личко, як маки пишні в пшениці.
Уста солодкі, зрілі малини,
Царівно поля ! Серце єдине !

« Ой, гілля гуси, гілля в долину,
Сподобав хлопець ту чорнобриву.
Дівчина чесна, з доброго дому,
Сам оженюся, не дам нікому ! »

**
*

Ой, не так склалось, як сподівались,
Коли любов'ю душі сплітались.
Лицар-князенко в світі блукає,
Царівна далі зілля збирає.
Вінки сплітає й несе до Храму,
Молить Пречисту, мов рідну маму :
— Небесна Ненько ! Діво Маріє !
Болить серденько, нема надії !
Дванадцять років довгих минає,
Як від князенка вістки немає.
Якщо загинув, добра Матусю,
Вставсь перед Богом за його душу !
Якщо здоровий блукає світом,
Здорови, Ненько, його привітом.
Привітом з храму, з діброви, з поля,
Хай все святиться Господня Воля !

Франція, 12, лютого 1958

ПРИВІТ НА БРАТОВЕ ВЕСІЛЛЯ

Піднімайся блиском в гору
І лети далеко й скоро
Понад світом,
Мій мережаний листочку,
Аж у Братове гніздечко
Впадь привітом !

Рідний, дорогий мій брате !
Не з ріднесенької хати
Посилаю в дальний світ,
Сплетений з молитви-зілля,
На Твоє святе весілля
Найщиріший свій привіт !

Не судилось бути з Вами
Ані Батькові ні Мамі
При весільному столі.
Діти всі вже подружились,
Мати з горя похилилась,
Батько вбитий, у землі.

Хай Христос і Божа Ненька,
Вся родина дорогенька :
Мати, Батько, Бабця й Дід
Глянуть на Твоє вінчання
Звите із квіток кохання
З-за могил від роду в рід.

Ганю ! Добрая Сестричко,
Рідних піль переперичко,
За нас всіх ти заспівай !
Та ж Ти там одна-єдина,
З роду Дякових дитина,
Брата нашого вітай !

Привітай Його від Роду,
Рідного села, народу

І від мене здорови !
Хай хоч дух мій буде з Вами,
Хай гримить стома громами
Із чужої сторони !

Я Ваш брат Василь, Микола
Коло Божого Престола
Радуюся щастям всіх !
Я молюсь, щоб Ви щасливі
Ще багато літ прожили
І зазнали всіх потіх —

З Тайни щирого Подружжя :
Хай же жінка любить мужа,
Мужу, й ти жону люби !
До кінця життя земного,
Щоб діток діждались много,
Сто літ жийте без журби !

Тулюза, 19 червня 1960

МЕЖІВ СВІТ ДЛЯ НАС НЕМАЄ

(Братікові Михайлові на скитальщині суццюму)

Межів світ для нас немає,
Духа не замкнуть в ярмо.
Серце серденька шукає,
А як знайде, то вже дбає
І про власнеє гніздо.

Світе дивами сповитий,
Ризо яснозолота !
Спогаде хмарками вкритий,

Океаном мрій залитий,
Де ж ти, доленько моя ?

Крале чарами багата,
В серці ти ворушиш кров !
Хоч взяла від нас ти брата,
Він вже є тобі заплата
За прихильність і любов.

В горах чути бистрі ріки,
По морях свистять вітри.
Ні ! Не вірю, щоб на віки
Розпрощалися на світі
З роду рідного орли.

Світ для нас такий широкий :
Нині тут, а завтра там.
Вік людей — це змаг короткий,
Любощі, як сон солодкий —
Правду закривають нам

Про ясні світи незнані :
Зору, серцю і душі;
Де наш дух, там у державі,
Буде з Богом завжди в славі —
Вічно в правді і добрі.

Франція, 19. 6. 1960

Родина Миколи Галичка. Зліва від глядачів сидять : сестра Анна, братаничі Олесь і Юрчик, братова Христя. Стоять з ліва : Ростислав Пітик (сестрінок), брат Михайло і Володимир Пітик (швагер)

В ЗЕЛЕНИХ СЕЛАХ

В зелених селах ми зростали —
Щасливі, радістю цвіли.
Всі пори року зустрічали,
Немов в раю ми там жили.

Добро нам падало мов з неба,
Де повно радості й сміху.
Скажіть, — чого було нам треба,
Коли жилося без страху?

І молодь наша, наче рожі,
Не знала про розпусти гріх,
Жила любенько в душі Божім,
У сьйві Божих ласк свій вік.

В зелених селах дзвони грали
В гучній мелодії пісень.
Ми цю мелодію сприймали,
В ній променіли в кожній день.

В зелених селах все раділо,
Як сад пухучий на весні;
Як колос золотистий зріло
І все раділо узимі.

Хоча бували сніговії
І лютувала скрізь зима,
Нас гріла зіронька надії —
Вертеп-Народження Христа.

В серцях вогонь горів так ніжно,
В побожних душах всіх людей,
І срібні дзвони грали втішно —
Звіщали людям Божий день.

Бім-бам, дзелень ! Бім-бам, дзелень !
Земля білесенька як пух.

Й ждемо ми тужно цілий день
На коляду, кутю й дідух.

Ми так чекали зірки сходу,
Щоб сісти за пахучий стіл —
Як нині волі для народу,
Як повороту в рідний дім.

О, Свят-Вечірня нічко біла
І Церкво повная людьми!
Де коляда, як грім гриміла
Могутньо дужими грудьми

Тепер в тих селах кат гуляє,
Христа шукає по хатах.
В невинних діток убиває:
Христа і Бога у серцях.

Ісусе! Бого-чоловіче!
Вернись до наших міст і сіл!
Тебе наш край: благає, кличе —
Сядь з нами за почесний стіл.

— Христові Слава! — грають зорі
І янголи на висоті.
Предвічна Правда зло поборе,
Син Божий даний для землі.

В зелених селах вдарять дзвони,
Немов у Божому раю,
Пісні полинуть рідним полем
У нашім вільному краю.

Франція, 1959.

Безбожна влада замкнула церкву, побожні селяни моляться коло дзвіниці, що її бачимо на знімці. Поруч дзвіниці видно місійний хрест. А далі за хрестом є церква, якої на знімці не видно, однак вона є, вона знаходиться у серці автора та його односельчан.
Світлина з рідних земель з 1959 р.

СПОМИН ПРО РОДИННЕ СЕЛО

Згадую я три садочки,
Три гаї і три лісочки
В рідному своїм селі.
Три дуби і три струмочки,
Що дзюрчать з-під Верхдзвінячки,
Як три дзвони золоті.

Там вода тече з каміння,
З-поміж бучини коріння,
З гірки Лисої гори,
Де суниця і малини,
Де пахучий цвіт калини,
Дикі рожі і сади.

Сливи, груші і черешні,
Яблуні й червоні вишні,
Верби, лози й бузина.
Липи сосни і берези
Височіють наче вежі
Навкруги мого села.

У селі хати рядочком —
Всі біленькі над потічком,
Що блищить неначе скло.
Там столітні буки грубі
Розмовляють з вітром в зрубі —
Горді за своє село.

О, село! — про тебе мрію,
В серці грію я надію,
Хоч на ті старі літа,
Ще напитись там водички,
Що пливе з-під Верхдзвінячки —
Свіжа й чиста, як сльоза.

БРАТОВІ МИХАЙЛОВІ

З нагоди Його 50-ліття народження

В буревійних роках революцій,
В час Визвольних Змагань і Боїв;
Після З'їздів, Дебат, Конституцій
Синьозлотий наш стаг лопотів.

Гей зродив отой Прапор всю зміну
У серцях молодих ще борців;
Говорив всім про Вільну Україну,
Про столичний наш Київ та Львів.

Під цим Прапором, Брате мій Миську,
Йшов з наїженим крісом в руках
Там наш батько з австрійського війська
По п'ятьох буревійних роках.

Від тоді Ти почав існувати,
Перший Матері Нашої Син,
Хоч кругом ще ревіли гармати,
Пахла кров скрізь по шанцях і дим.

Ти один, що вродився на волі
В нашій хаті, в родині Дяків;
Ще бої клекотіли на полі,
А на хаті наш стят лопотів.

Хай святий Михаїл Переможець —
Твоє серце наповнить добром,
Щоб Ти був, як козак-запорожець
В боротьбі із зневір'ям і злом.

Таким бачу Тебе, Рідний Брате,
І такому я шлю цей привіт —
Ген за море, до Тебе до хати —
Де козацький вирощуєш рід.

Тулуза. 3. XI. 1969

Делегація під пам'ятником Т. Шевченка в Тулузі-Мірай 1971 року. Стоять з ліва від глядачів : пан Когутяк з Мюнхену, панство Вахір, п-во Дубик, ростик Пітик з Торонга (Канада), о. Василь Прийма, п-ні Анна Пітик, п-ні А. Пащенко, п-во Терешко та п-ні і пан Альос скульптор пам'ятника Т. Шевченка в Тулузі

БІЛА ПТАШКА

(Сестрі Анні та Сестринкові Ростиславові)

Не сон-мрія, ївшан-зілля
І не казка :
То з-за моря прилетіла
Біла пташка.

Ген, з Торонта прилетіла
Із Канади,
До преславної Тулюзи —
До Громади.

То не пташка щебетала,
Любі друзі,
То сестра мене шукала
По Тулюзі.

— Гей, мій братіку рідненький,
Мій соколю !
Тридцять літ тебе шукала
В чужім полі !

Тридцять літ на тебе ждала
В чужім краю.
— Вітай, сестро ! Вітай, рідна —
Нусе-Ганю !

— Не сама ж Ти, біля Тебе
Й мій сестрінок
Ростислав, здоров, синочку,
Мій барвінок.

Сестра ходить з братом й сином
По Тулюзі,
Нам здається, що калина
Цвіла в лузі.

Сестра їде в Люрд молитись
До Печері,
Щоб молитвою відкрити
В Небо двері.

Стоїть сонце на полудні :
Сяє, гріє.
Беться людське серце в грудях
І надії.

Попрощалась сестра з братом —
Сум і горе,
Та й полинула, мов пташка,
Знов за море.

До побачення, сестричко
Й Ростиславе !
Линь додому, біла птичко,
В щасті й славі !

Передай привіт родині
Й всім знайомим.
Легше буде на чужині
Для Миколи .

Тулюза. вересень 1971

НІЧ ПІД ІВАНА КУПАЛА

Перед вечором Купала
Зілля дівчина збирала
І плела вінки.
Серед радості і втіхи —
Замаїли сільські стріхи
Жжаві парубки.

Всі будинки завітчали
Дивиною, лопухами
Й квітами з гаїв.
Буйна зелень, радість, квіти,
Всі радіють : старші й діти
З ігрищ та вогнів.

Зорі зиркають високо,
Блиснули вогні широко —
Полум'я-пожар —
Грають личенька дівочі
Палять душі паробочі
Вносять їх до хмар.

Місяць заслонили хмари,
Через ватри скачуть пари.
І вінці в ріку
Всі дівчата повкидали,
Ворожили й чарували
В жвавому танку.

Святойванівські комашки
Світять, миготять, як пташки
В тьмі тій чарівні.
А хто хоче щастя мати —
Йде квіт-папороть шукати
В дебрі лісові.

Хто той цвіт зірве рукою —
Щастя литиме рікою,

Слава і добро.
Та щоб квітку ту дістати,
Треба цілу ніч не спати,
Щоб там не було.

Бо в ярах нечиста сила —
Густо сіті розстелила :
Злий дух, страхопуд,
Відьма-Яга язиката
І богиня пелехата,
Лісовик і блуд.

Буде Лісовик шуміти,
Страхопуд почне свистіти,
Блуд закрутить світ.
Відьма стане реготати,
А богиня верещати :
— Кидай зараз цвіт !

Кинь же, кинь же — кинь !,
А не кинеш — згинь !
Кинь !, Оглянься !,
Не христися !,
На гнилий пень положися ! —
Трупом там спочинь !

Північ, й ватри всюди гаснуть,
Мама діток спати кличуть —
Всюди ніч глуха.
Ніч під нашого Купала,
До самісінького рана —
Дивом чарівна.

Ще до зірки ранесенько,
Треба вбратись чистесенько
Й стати на горі,
Щоб там сонце оглядати,
Як воно почне купати
Промені в ріці.

На Івана на Купала
Зілля дівчина збирала
В лісі у гаю.
І несла його до хати,
Щоб людей тим лікувати
В кожною пору.

На горищі в холодочку,
Висять квіти на шнурочку,
Всенародній лік :
Кмин, розхідник і рум'янок,
Там коріння й меду жбанок,
Ще й липовий цвіт.

Тулюза. 7. липня 1972

ПОДОРОЖ МАРУСІ - ЕМІГРАНТКИ

Їхав довгий поїзд в далеку дорогу,
Він віз з України сирітку небогу.
Простягнулась довга, незнана дорога,
Молисься сирітка до Господа Бога.
Три дні і три ночі дівча сумувало,
На четверту нічку воно задрімало.
Й сниться тій Марусі : гора там крутая,
Також під горою — зміюка лихая.
Сняться теж сирітці — високі Карпати,
А на них розп'ята її рідна Мати.
Аж на п'яту нічку спинилась в Берліні,
А на шостий місяць, на морі вже синім.
Корабель на морі усюди гойдає,
Дівчині здається, що він потопає.
Кругом понад морем гримлять гурагани,
Дівчині здається, що то голос мами .
Не своєї мами, а « мачухи » злої,
Гордої чужинки зміюки лихої.

Час від часу блисне проміння з-за хмари
Дівчині здається, що усміхи мами.
Сонечко сміється і все промінює,
Дівчині здається, що батько цілує.
Скрізь по всьому морю, вітрець повіває,
Дівчині здається, що милий співає.
За далеким морем, що ще не видати,
Скоро там Івася вже буде стрічати.
Милий там гукає : — Марусенько-рибко !
Жду тебе я, серце; тебе ще не видно.
Вгору піднесуся і буду летіти,
Щоб свою Марусю на морі зустріти.
Там моя Маруся пливе, як лебідка,
А всі люди кажуть : « Вкраїнська то квітка ».

**
*

Далеко від дому, ген за океаном,
Зустрілась Маруся з коханим Іваном.
Зустрівшись, зраділа. Утерла всі сльози.
— Чи справді я вільна? О, Боже мій! Боже!
Як прийде час Волі і наш день розплати,
Ще верне Маруся до рідної хати.
До рідного краю, до любого дому,
Вклонитись низенько отцеві старому.
Отцеві старому і Господу Богу.
Осяй же нас, Боже, на кращу дорогу!

Франція. 12 11. 1960

БАНДЕРІВЦІ

Місяць бачив : москалі
Під селом засіли,
Щоб вловити бандерівця
Й там п'ять днів сиділи.

Як побачив місяць з неба,
То й зайшов за хмару,
Щоб не бачить, як всі села
Спалахнуть пожегом.

Палять села комуністи —
Скрізь горять вже стріхи,
Щоб вловити десь упіста
Банді для потіхи,

Палять села комуністи,
Б'ють людей, катують,
Та озвалися упісти
І з Карпат маршують.

— Тра-та-та-та ! Тра-та-та-та ! —
Скоростріли грають.
Чути : « С-л-а-в-а ! » — й москалі
Стрімголов втікають.

— Слава Богу ! — шепчуть люди. —
Є вже наше військо,
Вже не буде нас вивозить
Дикий москалисько.

Він не буде нас гнобити,
Люто мордувати,
Є в нас зброя, є в нас сила —
Нумо ж воювати !

— Гей, єднаймося, українці,
Всі під стяг Чупринки,

Щоб не дати москалеві
Дихать ні хвилинки!

Хай відчують комуністи,
Що тут наша влада.
Геть з Москвою! Йдім в упісти! —
Крикнула громада.

— Геть з Москвою! І готуймо
Смерть вождеві-кату!
Нумо ж, друзі, побуймо
Нашу рідну хату!

Нашу хату українську —
Нації на славу!
Українську незалежну —
Власну нам державу!

Україна, осінь 1944.

КОЗАЦЬКО-ТАТАРСЬКА ДОЛИНА

Там в долині тій козацькій
Раду радить штаб лицарський.
З всіх районів і повітів
Там зійшлись козацькі діти.
Мов у мами рідненької,
Серед ночі темненької.
Від зорі там до світання
Серед лісу на галявні
Раду мусять закінчити,
Як Вкраїну боронити.

Як народ свій захищати,
Рідну хату збудувати.

Кличка : « Кріс ».
Відклик : « Корона ».
Скрита в лісі охорона
Чуйно стереже на стійці —
То Упісти-Оунівці.

Тиша. — Струнко !
Будь готовий !
Провідник йде повітовий,
Друг « Шах-Смілий », —
Так всі знали.
Лавою на струнко стали.
— В право глянь ! —
Звітують... — Вільно !
— Слава, Друзі !
Честь вам, рідні !

— Слава, Друзі ! Слава вічна !
Декальогу перша стрічка
Душу будить, що дрімала,
Там десь глибоко в серденьку,
В грудях лицарів ще молоденьких.
Їх душа, що ледви тліла,
Гибла у неволі, попеліла,
Нині вже вогнем горіла.
І неслась на крилах вгору
До небесного простору
Понад рідним їхнім краєм,
Що для них є Божим Раєм —
На повздож і скрізь ушир :
Від Карпат в Донбас і Крим,
Де живе рід Святослава,
Квітла влада Ярослава,
Сяла Галицька Корона.
Київська Русь й Русь Червона
Все це нині Україна,

Що так тужить сиротина
Й кличе всіх нас виступати,
Із неволі рятувати.
— Ганьба і сором, друзі, діти,
В запічках в ярмі сидіти.
Й гинуть, як німій тій худобині.
Сміло станьте ви від нині
Й проженіть геть з України
Всіх тих зайдів з батьківщини.
Вчімся ми від Коновальця,
Бити ворога-поганця,
Лютого Вкраїни ката,
Щоб була вже вільна хата.

**
*

Ми лицарі живої крові,
Що динамітом рве окупи.
Ми воїни з вогнем у грудях,
Що вийшли з нетрів простолюддя :
Такі, як Білас, Данилишин,
Що їх Історія запише,
Як приклад нам героїв чину
Любить так Бога й Батьківщину !

— Любить всім Бога й Батьківщину ! —
Могутньо лісом зашуміло
Кругом, як море клекотіло,
А серце рвалось і щеміло,
Бадьорий дух підносив тіло
І все відвагою кипіло.

— Любить все Бога й Батьківщину ! —
Там шепіт зворушив долину. —
Здобудеш Українську Ти Державу !
Здобуду — ... або в славі згину...

А згодом : тихо, тихо стало,
Де сотня лицарів клячало.

Гілля на деревах здрінулось,
Звірі у норах стрепенулись,
Пташки із гнізд повилітали,
Зірки на небі усміхались,
Трава розплакалась росою,
Квітки розвинулись красою.
Потік, що плив — застиг в цій хвилі,
Осяяв місяць три могили :
Татарську, ляцьку і козачу,
Що поховали кров гарячу.
Тут наші предки воювали,
За землю рідну кров пролляли.
В боях за край свій все поклали
І тут на чатах всі остались.

II

— Друзі мої ! Орли, соколи ! —
Говорить друг наш повітовий
Розумний хлопець і військовий,
Син із Підгір'я, з-під Карпатів,
Що дав УПА борців багато. —

Почуйте, Браття ! Діти Волі;
Як з тих могил старезних в полі
Дух славних предків нас картає,
Що наша Ненька пропадає.

Колись ця славна волі квітка —
Рида сьогодні, як сирітка.
Бадьорість духа, міці й сили
З землі черпаймо із могили !

У мент тяжкий, в рішальній хвилі
Зложім Святу Присягу нині,

Мов в парляменті, в цій долині,
На вічну службу Україні!

Ні блиск культури з Царгороду,
Ні темінь Азії зі Сходу,
Ні холод, голод із Півночі,
Яка плює у наші очі.

Ні усміх Півдня-Візантії,
Не вирвуть нам святої мрії :
Здобуть Українську нам Державу.
Розкрити підлоту лукаву
Усіх наїздників-чужинців,
Що « визволяють українців ».

Немов на свята Великодні,
Ми сповідь зложимо сьогодні
Тут перед небом в стіп могили —
Що для України ми зробили.

Рішаймо сміло, мужно браття,
Бо сором, ганьба і прокляття
Нам буде від дітей і роду,
Як в бій не підем за свободу.
Уборотьбі й в тюрмі ми зроду
Свого не зрадимо народу.

Тут, серед лісу у долині,
Клянёмось честю Україні.
Цілуйте землю прабатьківську!
Тримайте вірність оунівську.

Любiть ще краще край наш спільний!
Будуйте Храм свій вільний, рідний!
Чи чуєте? Вже півень піє,
Дивіться : небо вже зоріє.

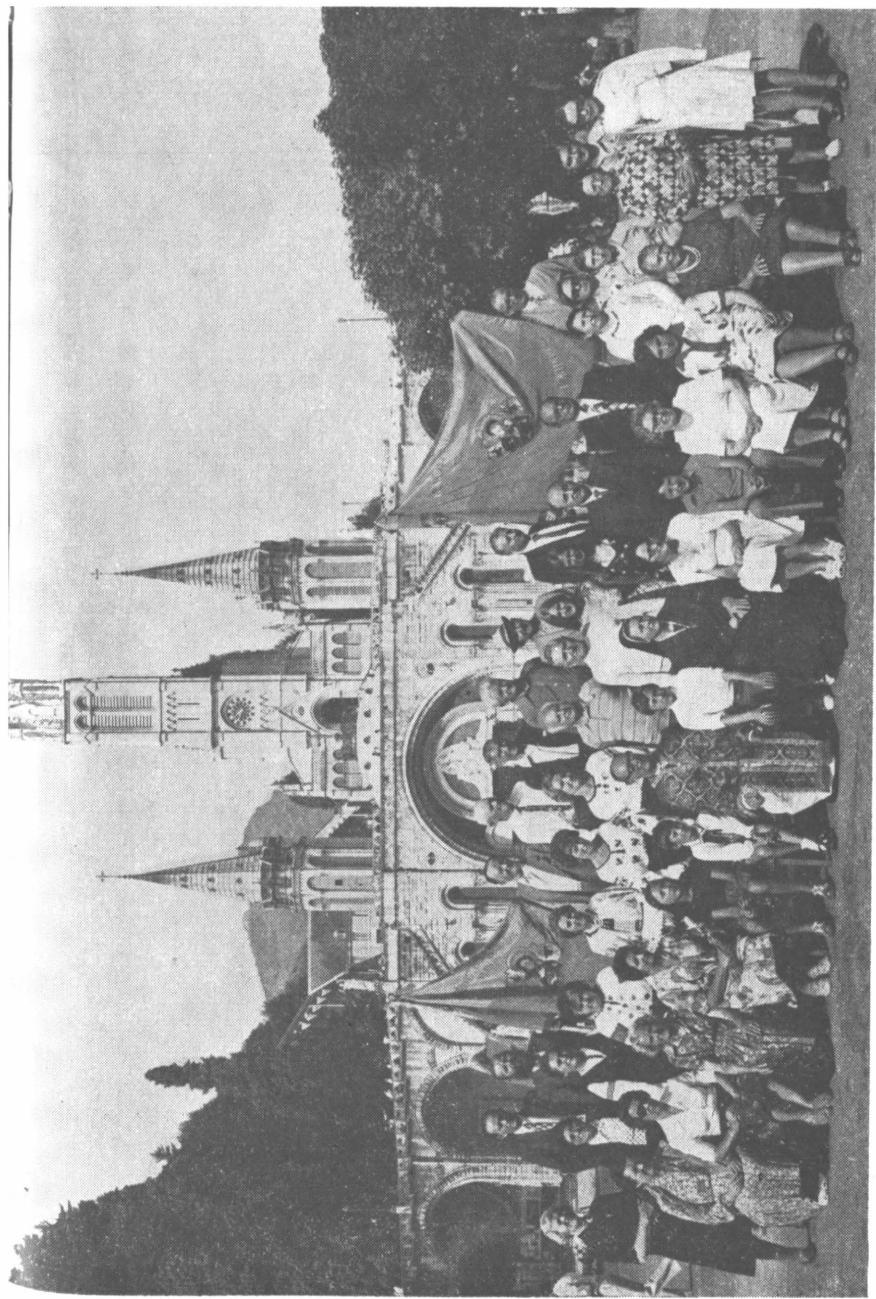
« Козацька мати ніч » минає,
Зірниця срібна померкає :

Пора в дорогу, побратими.
Ніхто не зрадьте: хто і що ми.

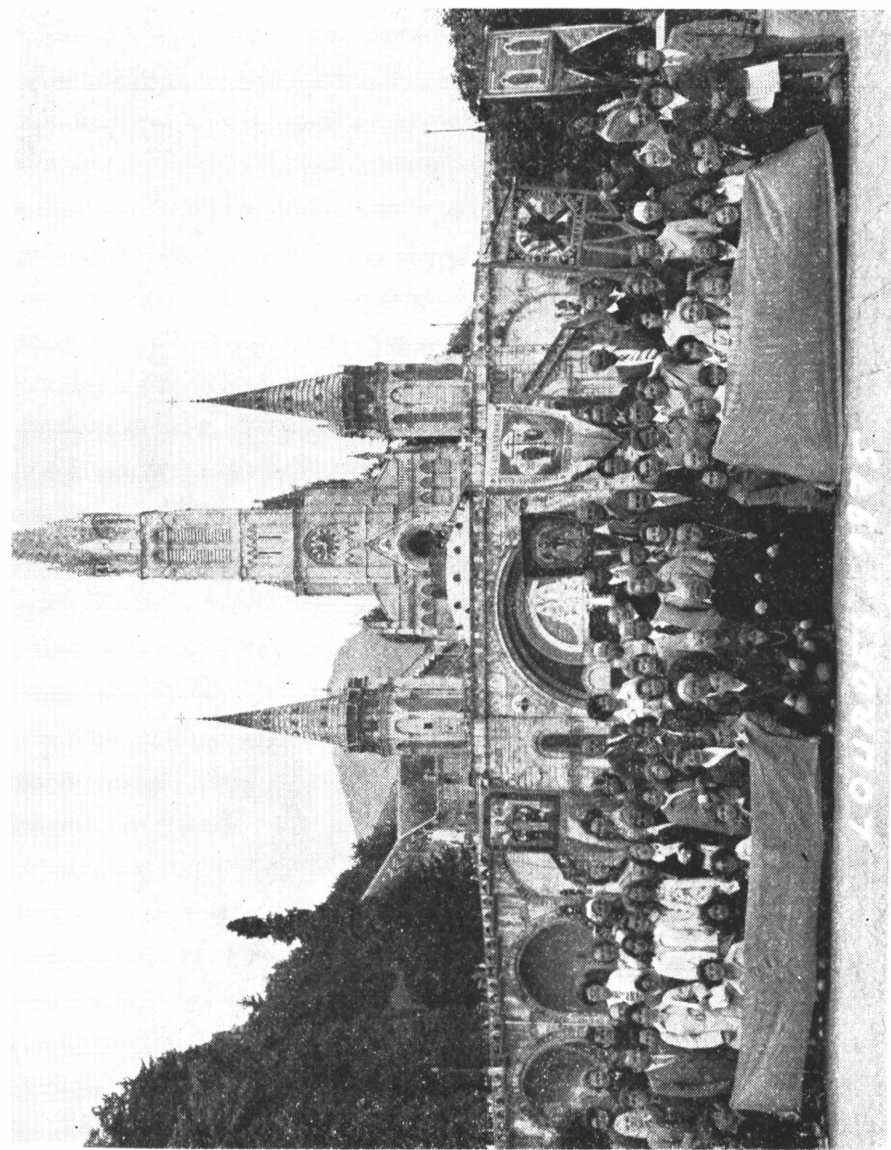
Різниць нема: багач чи бідний
Друзі! Розходимось! Ви вільні!
Що тут були — забудьте ніби,
Хай кожний має свій алібі.

Останнє слово на відході:
— Брати, Україна у неволі!! —
— Ми визволим її! — гукнули.
Пішли, та голос в серці чули:
« Брати, Україна у неволі! »

Україна. Травень 1943

Українські прочани в Люрді, серпень 1975 р. Під проводом о. Василя Приймми

Українські паломники з Чикаго в Лурді, липень 1975. Під проводом Всесв. о. Крилошанина
Маріяна Бутринського

УСМІХ МАМИ

Довершилось мені в світі
Бід різних зазнати.
Попри власне, й чуже горе
До серця ховати.

Тее власне наше горе
Нам радять забути,
Щоб на другому там світі —
Скарб вічний здобити.

Попри лихо, теж радости
Звелів наділити
І мені Бог милосердний,
Щоб ще наповнити
Кволий посуд, Ним спасенний, —
Святим Неба даром.
Мій ум духом просвітити,
Надхнуть серце жаром :
Віри й щирої любови —
Запалить пожегом.

Тож відважно, серце хворе !
За все дякуй Богу !
Той лиш, хто себе поборе —
Має в усім змогу.
Так воно, мій любий брате,
Український мій друже !
Ти, що втік з своєї хати —
Поміж чужі люди.
Біг мов гнаний звір лісами,
Летів, як птах світом.
Все ти стратив. Усміх мами
Лиш сяє привітом.

Франція, серпень 1959

*Китиця жалібних квітів на свіжу Могилу Найдорожчої
Матері Теодозії, що спочила в Бозі : 12.XII.1968 року
в Україні*

Огорнула смутку хмара —
Серце й душу всю мою.
Мучить вістка : « Вмерла Мама »
У рідненькому краю.

Вістка тая, як та рана :
Про смерть тіла й біль душі.
Свічкою згоряла Мама
На очах сім'ї й рідні.

Буде зіркою у нетрах
Згашене її життя ;
У терпіннях і молитвах
Сяти діточкам щодня.

Як двома для нас зірками,
В чорні ночі й сірі дні,
Сяти будуть поміж нами —
Очі Мамаи всеблагі.

Щирі сльози наболілі —
Ринуть із її очей.
І до смертної постелі —
Мама скликає дітей.

— Діточки мої ! Прощайте !
Внуки, доні і сини,
За кордон ви передайте
Ці слова до чужини.

Розставання час надходить,
З смертю бореться життя.

Рідна Мати руку зводить,
Діточок благословля :

— Серцем матірним й словами,
Діти, вас благословлю;
Щастям й довгими літами —
В ріднім і чужім краю...

Голови усім цілую,
Ноги, рученьки, уста.
Всіх прощаю, всім дарую,
Дякую всім без числа.

Ти, Миросю, Гриню, Олю —
Ви від мене не ходіть
І мою останню волю —
В своїм серці бережіть.

Ростикові і Наталі
Зараз телеграми шліть,
А Миколі, Міську й Гані —
Ви мої слова пишіть.

Всі злітайтеся до мене,
Рідні діти, до гнізда,
Мамою благословлені,
Знаком Божого хреста.

Дітоньки мої, любіться,
Жийте в злагоді разом...
Та за мене помоліться...
І заснула вічним сном.

Тіло немічне холоне,
Мовкнуть спрагнені уста,
Плачуть діти, дзвонять дзвони —
Йде на Божий Суд душа.

Гаснуть ясні очі в лобі,
Невмолима смерть гряде.
Тіло похоронять в гробі,
Та душа її живе.

Задля душ Христос родився,
Жертвувався на хресті.
Вмер за всіх, у гріб ложився,
І воскрес Він в третім дні.

Також ми в Христі христились
І надіємсь на Христа.
Із Христом у гріб жились
Й всі воскреснем до життя!

II

Світ покрила чорна хмара
У біленький день.
І на вістку : « вмерла мама » —
Сльози лиш з очей

Покотилися горошком
Рясно на папір.
І молитва за небіжку —
Понеслась до зір.

Свят-Вечірня зірка сяє
В синій даліні,
То матуся промовляє
До серця мені :

— Не сумуй же милий сину —
Сльози обітри
І моли Святу Родину
За мої гріхи.

Серце палахтить, як рана,
Горло стиснув жаль,
Де піду — зі мною мама
Двигає печаль.

Свят-Вечірня зірка сходить —
Бачиться мені :
Між зірками мати ходить
У вечірній млі.

— Добрий вечір, мої зорі,
Доні і сини !
Вже моє скінчилось горе
Завжди на землі.

Кінчилася та дорога,
В цей Різдвяний Час.
То ж прощайте ! Йду до Бога
Й помолюсь за вас.

Всі прощайте ! Йду до тата
І з ним буду все.
Ваші ж сльози, голубята,
Бог вам всім утре.

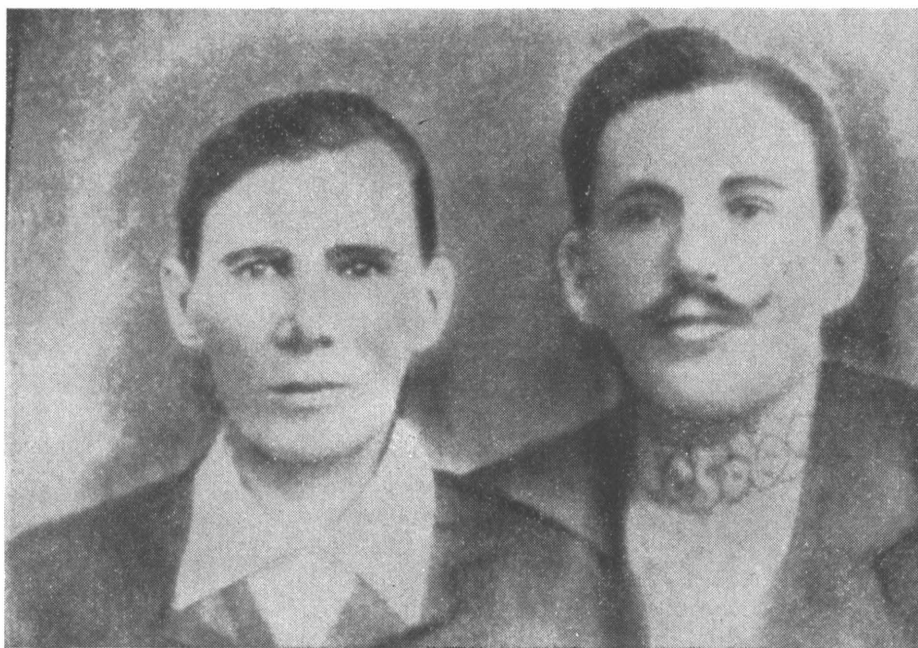
Залягла та чорна хмара
Душу всю мою.
Мучить вістка : « Вмерла мама »
В рідному краю.

Богові весь вік служила,
Праведна душа,
В Бозі вічним сном спочила
До Страшного дня.

То прийми ж Ти, Мамо мила,
Молитви мої —
Хай несуть Тебе, як крила
В вічному житті.

Хай Тобі все сняться діти,
Радна сторона;
Сонце, небо, зорі, квіти,
Де немає зла.

Чужина, 6.1.1969
Навечеріє Різдва Христового

Сл. Пам'яті родичі автора Миколи Галичка

ПОВЕРНЕННЯ З-ЗА КОРДОНУ

1941 РОКУ

Коли вступав я в Рідний Край,
Неначе у Святиню, в Рай.
Найперш прийняв мене там гай,
А буйний ліс шумів : « Вітай ! »

— Вітай ! Ціп-ціп ! — щебечуть птиці,
З травички зиркають суниці,
З кущів малини аж пахтять
І горлиці там воркотять.

Така була моя дорога
Лісами тими аж до Львова.
В тім лісі річечка текла
Срібляста й чиста як сльоза.

Смакую воду ту здорову,
Як птах лечу до свого дому;
Мені на щастя, на весь гай,
Зозуленька кує : « Вітай ! »

Там сонце золоте із неба,
Що не спускало ока з мене,
Промінням ясним черезкрай
Все гріло й кликало : « Вітай ! »

Минаю ліс, дивлюсь долина,
То Богом створена картина :
Стобарвні трави, квіт-розмай
Блистіли росами : « Вітай ! »

Пахуча гречка срібнобіла
У сяйві сонечка кипіла,
Набрала меду повний цвіт —
Вгощає бджоли й людський рід.

Дивлюся в сад, там вишні-кралі,
Красуні вбрані у коралі,
Пучками стиглих ягідок —
Заманюють мене в садок.

Рясні черешні та морелі,
Немов в небесній акварелі,
Там червоніють мов рубін —
Мене запрошують в свій двір.

Іду, маршую, рідним полем.
Куди лиш гляну я навколо,
Як золотий той океан, —
Хвилює скрізь дозрілий лан.

Шумлять жита, дзвенить пшениця,
Пахтить покошена травиця,
По хуторах і на селі
Клепають коси косарі.

Трясеться вже овес кудлатий,
Колишеться ячмінь вусатий,
А поле разом, мов Дунай —
Колосям шелестить : « Вітай ! »

Ридаю з радості на волі,
Дивлюсь : стоїть там хрест на полі
Прикрашений увесь вінцями,
Барвінком, зіллям й прапирцями.

На ньому напис : Тут спочили
Борці за Волю України.
Вони тут голови поклали,
Як всім нам волю добували.

За Україну полягли,
Життя за волю віддали.
Їм вічна слава в нагороду,
Пошана й дяка від народу.

Хай прийме Бог Вас в Другім Світі,
Хоробрі України діти.
Лежить спокійно до Дня Суду,
Діла вже Ваші вічні будуть.

У Бозі спить і нам прощайте,
Всім нам живучим силу дайте
Ваш світлий чин тут завершити —
Боротись за Україну й жити.

Для України і для Бога —
Вам вічна слава. Нам дорога...

« Мій Боже ! — так собі гадаю,
Думками світ перебігаю, —
Чи ж е де в світі кращий рай,
Як наш прекрасний рідний край ? »

Вся медом й молоком текуча.
Земелька чорна і плодюча,
Прегарні й милі люди всі
На зустріч усміх шлють мені.

— Здоров, Миколо ! Як ти, сину ?
Ми думали, що ти загинув
В чужій далекій стороні.
Ми теж тут мали чорні дні.

Односельчани в гості просять,
Цілюють з радости, термосять,
Всі щось питають без кінця —
Героєм став я того дня.

В очах всіх сльози, радість в лицях
І дружній стиск у їх правицях.
Багато рук — сестер й братів —
Несуть мене у рідний дім.

Вже хтось сказав старенькій мамі,
Що саме там молилась в храмі :

— Ідіть, Микола ваш прийшов !
А мати : « Сину ! Ти здоров ? »

І залилась уся сльозами
Та тихо шепче все устами,
Як ще ніколи дотепер :
— О, сину мій, живий, не вмер...

Мій рідний син вернувся додому,
Лиш в хаті сум, нема нікого...
Ти, мабуть, знаєш, сину мій,
Що батька вбив наш ворог злий.

Наш дім стояв осеротілий,
І я, душею ізболілий,
Клякнув на батьківський поріг
І цілував його слід ніг.

Україна, 1941

СТРАХ

В страху великі очі.
Хто знає, що то страх ?
Як серце затріпоче
Сполохане, як птах.

Таємно хтось шепоче
Злим шепотом кругом.
Злий дух, мов гад мигоче
Затроеним жалом.

Якесь там зло незнане
Страшні думки снує,
А почуття погане —
Бичем невидним б'є.

Й не пробуй утікати —
Від себе не втечеш !
Перехрестись, мій брате
Молися : « Отче наш ».

На Божу Волю здайся,
В біді усіх трепет.
З гріхів ти щиро кайся,
Відважно йди вперед.

Бадьорий дух надії
Відваги все надхне.
Усі страхи розвіє
І все лихе мине.

Страхи — мара, то з'ява,
Захитання душі.
Залякана уява
З реальним в боротьбі.

Франція, 2.11.1960

Р Е В М А Т И З М

Понад морем сонце мило
Дно морське згори сушило,
З голубої висоти,
Поки хвилі не приплили
Й дно морське все затопили,
Аж по самі береги.

Так, якась незрима сила,
Сильні хвилі розпустила
У нутрі мого ества.

Ясну думку полонила,
Згодом ринула й залила
Всі думки і почуття.

Чуюсь я тоді, мов п'яний,
Бо противник мій незнаний,
Гей-би камінь на душі.
Особливо в час слотливий,
Цей мій ревматизм злосливий,
Морем гуркає на дні.

Чи не кара — ця хвороба,
Що мене так поборола,
Хрестик придбаний в війну?
Серце нервами страждає,
Мов трансфузію сприймає —
Маю муку ще одну.

Франція, 14. травня 1959

ОСІНЬ

(Сиві голови)

Зріють гарбузи і дині,
Сиві голови в перині,
Лисі голови старечі,
Теплої шукають печі,
Важко хиляться на груди,
Осінь всюди.

В хаті, зовні і в stodолі,
Зрілі колоски на полі,
Молячись Творцеві-Богу,
Гнуться до землі додолу,
Зазирають в дні і в ночі —
Зимі в очі.

Франція, 1970

РОЗДІЛ VI

НА ПРОВЕСНІ ЮНИМ ПРИЯТЕЛЯМ

ДОЩИК І БОРЩИК

Не йди, не йди дощику —
Зварю тобі борщику.
Поставлю ти в кутику —
На липовім прутику.
Той прутик ся вигинає,
Той борщик ся виливає.
Як ся прутик переломить,
Вітер хмари перегонить —
Сонечко буде.

Паде дощ, паде дощ
Людям на потіху.
Гей ти, Юрку, скуби курку
Вший ти пір'ям стріху.

(З народніх співанок)

ПАСТУШКА

— Доню мила,
Де була ти?
Гуси пасла,
Щось запасла?
— Горщик масла.
— Де те масло?
— Киця з'їла.
— Де та киця?

— Влізла в жорна,
— Де ті жорна ?
— Вогонь спалив.
— Де той вогонь ?
— Вода згасила.
— Де та вода ?
— Віл випив.
— Де той віл ?
— Довбня вбила.
— Де та довбня ?
— Баба вкрала.
— Де та баба ?
— Вилізла на граба.
Граб тріщить —
Баба помочі пищить.

(З народніх оповідань)

У К Р А Ї Н А

Котре слово найгарніше,
Окрім Бога найсвятіше,
Окрім батька наймиліше,
Українцям найцінніше ?

Україна — слово миле,
Слово повне чару й сили.
Діточки її вродливі :
Пісня й дума буйнокрилі.

Україна понад нами,
Промінь сонця над степами,
Небо з ясними зірками,
Легіт вітру над полями.

Україна — дзвін Софії,
Спалах волі в буревії,
Україна — квіт надії
В серці, у душі і в мрії.

Україна — львина сила,
Меч Романа, жезл Данила,
Віра в Правду, міць незрима —
Святоюрська, незборима.

Україна — символ Волі :
Ті могили в чистім полі,
Де поховані герої —
Лицарі душі святої.

Україна — княжа слава,
Вільних козаків держава,
Визвольних повстань заграва,
Рана наших душ кривава.

Не узавтра, а ще нині !
Присягнімо Україні :
За Її святі Ідеї,
Жить й боротися для Неї.

Лімож, 29 вересня

НА ПРОВЕСНІ ЮНИМ ПРИЯТЕЛЯМ

Наш Боже ! Віру ТИ Святу
Надхни до серця-рани
Братам, що в Рідному Краю
Стоять в завязаному бою,
Неволі рвуть кайдани.

А нам же, Боже, в чужині,
Як тим плавцям на морі,

Подай не іскру, а вогні.
Збуди їх в серці й у душі —
Нехай горять, як зорі !

Горять любов'ю ніч і день —
І жалістю до друга,
Надією на світлий день,
Міцною Вірою Ідей —
На Славу й Милість Бога !

Франція, 2.II.1959

МОЛИТВА - ГІМН

Ми віримо в Бога живого
І Спаса Ісуса Христа.
У Тройці Єдиній Святого —
Бажає дитяча душа.

Рефрен :

*Поклін Тобі, Великий Боже-Царю !
Привіт Тобі, Вкраїно нам свята !
Дитячих душ солодкий Володарю,
Скарб серця, Доленька моя !*

Надія, Боже, в нас на Тебе,
На силу й Волю Твою,
На Матір Божу, що у Небі
Прийма молитву там мою.

Ми любимо Батька й Неньку,
Україну рідную свою.
Любов до Бога у серденьку
Навік затримаємо палку.

О Боже ! Українські діти
Ще ласки просять тут Тебе,
Твоя хай Воля в цілім світі
До сонця Правди нас веде !

Франція, 4.5.1958

МАРШ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

Підростемо й пірвемо кайдани,
Пролунає в світ слава грімка.
Сонце Волі засяє між нами,
Україна повстане в віках !

Рефрен :

*Рости, цвісти нам, Боже, дай !
Дозріти чесно в Вірі,
Любити палко рідний край
На славу України !*

Україна нам рідная ненька,
Ще дорожча за власне життя.
Всю любов чистих душ і серденька
Даймо їй, щоб нам вічно жила.

Всі під прапор Вкраїни ставаймо,
Під наш стяг синьозлотий святий.
Не словами — ділами сплітаймо
Рідній Мамі вінок золотий.

А як сурми заграють громами
Від Карпат по Кавказ всюди знов,
Я на поклики Рідної Мами
Рідний край боронити готов.

Гей, вперед, юнаки України !
Всі до лету, відважні орли !
Боронім святих прав України,
Як Упісти, Стрільці, Козаки.

І всміхнеться заплакана Мати,
Бо там зникне диявольська тьма.
« Вже воскресла ! — всі будем співати. —
Українська держава жива ! »

Франція, 4. 7. 1958

ПРИВІТ УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ НА ЧУЖИНІ

Привіт вам, діти, рожевенькі квіти
В широкому світі тут чужому.
Хай в вашім серденьку розгорне віти
Любов до батьківського дому.

Вітайте, дорогі,
Ви, зорі золоті,
Рожеві квітоньки,
Українські дітоньки,
В далекій стороні!

При теплому вогні
Кругом сідайте всі!
Кого ви любите,
Кого голубите —
Розкажіть мені!

Годиноньку одну,
Громадко молода,
Все тут покинемо
На крилах злинемо
До рідного двора.

Ой, гарна ж, чарівна,
Українська скрізь земля!
Красніє рожами,
Церквами Божими,
Багата і свята.

Наш Краю Дорогий!
Красу твоїх осель
Ми тут по-рідному
У світі вільному
Співаєм ніч і день.

Лиш там у рідному краю,
В прегарному раю,

Батьки без волі,
Малі без долі,
Бо замкнені в тюрму.

Працюйте школярі,
Як бджілоньки малі.
Все будьте добрими,
В житті хоробрими
Для рідної Землі.

Прощайте, зіроньки,
Пахучі квітоньки.
Здорові виростаєте
Та завжди пам'ятайте —
Чиї ви дітоньки.

Франція, 18. 9. 1960

ПРОБУДЖЕННЯ ВЕСНИ

Тра-ля-ла-ля, ха-ха-ха!
Серце-сестро молода!
Глянь, голубко, як тут мило,
Весь світ цвітом застелило —
Воскресла весна
Для всіх золота.

Гей-гей-гей-гей, брень-брень-брень!
Орле-брате молодий!
Глянь — в небесному просторі,
Над землею, наче зорі,
Пташки там летять
Весну зустрічать.

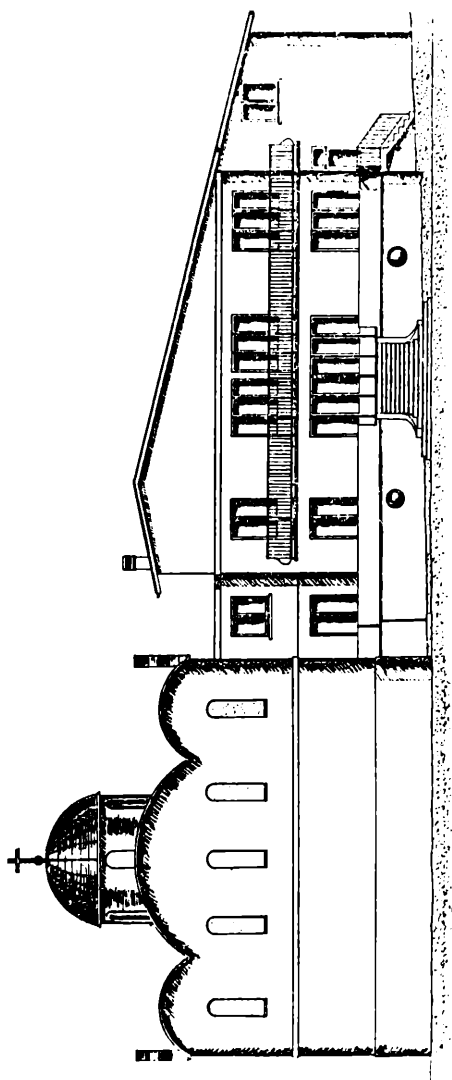
Дзень-дзень-дзень-зень, брень-брень-брень ! —
Воскресіння сяе день.
В сонця теплому промінні,
В сяйві радості тремтінні —
Бджола мала : « б-д-ж-жінь ! »
А пташка : « цвірінь ! »

Траля-ля-ля-ля, ха-ха-ха !
Серце-сестро молода !
Линьмо в поле подивімоць
Та весні там поклонімоць,
А також в лісок,
Де повно квіток.

Гей-гей-гей-гей, брень-брень-брень !
Орле-друзе молодий !
Нумо ж, брате, в чисте поле,
З буйним вітром в перегоги —
В широкім степу
Стрічати весну.

Джінь-джінь-джінь-джінь, дзінь-черінь !
Лине голос звідусіль.
Гімн співаюць весні птахи,
В танцях крутяться комахи —
В квітучім саду
Вітають весну.

Франція, квітень 1958

Повний проєкт української Оселі « Почаїв » у Люрді
Дім, що бачимо на знімці вже збудований та куплений, церковцю ще треба
буде добудувати. Кругом Оселі є приблизно один гектар зеленого парку та саду.
Адреса Оселі :

Foyer Ukrainien « ПОТЧАЙВ »

Relais Montaigu, R.N. 640 — Poueyfferré

65100 LOURDES, (France)

Хтоб хотів до нашої Оселі Телефонувати, просимо звертатися до наших
найближчих сусідів, ось їхня адреса :

M. Volodymyr KEBALO, Hôtel Odessa, à Poueyfferré

65100 LOURDES ☎ 94 05 43

ПІСНЯ МОЛИТВА

Бог і Україна
До праці нас звуть,
Церква і родина —
Нас в життя ведуть.

Рефрен :

*Щоб під знаменем Христовим,
Рідним прапором чудовим
Всі росли міцні
В тілі і душі.*

Молимося, Владико :
— Боже, Отче наш,
Ласку злий велику,
Зглянься Ти на нас.

— Наша Божа Мати,
Зглянься із Небес,
Волі дай діждати,
Спрагнених чудес.

Просим й Михаїла,
Воїна добра :
—Ти дітей Вкраїни
Борони від зла.

— Перший Божий Воїне,
Оборонцю мій,
Завжди біля мене
Ти на варті стій.

— Володимире Святий,
Ти, мов Прометей,
Світлом Ти облий
Чемних всіх дітей.

— Ви, Святі Герої,
Ліпші від зірок :
Світлом Сонця-Воли
Поведіть діток.

Бог і Україна —
Працювать нас звать,
Церква і родина —
Нас в життя ведуть.

Франція, 4.7.1958

НА ДОБРИЙ ДЕНЬ !

(Ранок у портовім місті)

Сонечко там — зирк із сходу,
Човник — хлюп і хлюп над воду,
Скорий потяг чакотить,
Парою сичить змією,
— Гур-р-р... — літак понад землею
Птахом, блискавкою мчить.

В місті авта, автобуси
Вздовж рядами, як ті гуси
Вулицями герготять.
В цей мент жваві пішоходи,
Хоч усюди й перешкоди,
Скрізь між ними там біжать.

Наколесники, мотори,
Мов бурхлива хвиля в морі
Вулицями : « дзень-дзелень ! »
Вітер щоглами термосить,
Листоноша пошту носить,
Слава Богу — добрий день !

Франція, 12. 3. 1959.

ВЕСНЯНИЙ МАРШ ЮНАКІВ

Вже воскресла весна теплоюсна,
Розбудила весь світ до життя.
Світлом сонця всім людям прекрасна,
Близком грому зрива юнака.

Рефрен :

*Гей, вставай, горде плем'я козаче,
Пізнавай всі народи і світ !
Молодий український юначе,
Пам'ятай за славетний свій рід !*

Гей, вперед ви, сини України,
В Ім'я Боже на зустріч весні !
Хай, як вітер шумить із вершини
Наш привіт у чужій стороні !

Хай, як буря гримить над полями
Добра слава орлів-юнаків.
Хай же всюди далеко світами
Лине пісня козацьких синів :

— Ми краса України і мрія,
Ми енергії повні ущертъ,
Ми батьків і народу надія,
То ж до праці, брати; гей, вперед !

Прийде літо гаряче, час збору,
Зерном зрілим поля зашумлять.
Буйна юність мине наша скоро —
Гей, до праці, щоб іспити здать !

Ми великого роду родина,
Найбагатшої в світі сім'ї.
А мета наша — Вільна Вкраїна
На прекрасній козацькій землі.

Франція, 5. XI. 1958

ПРИЙШЛА ДО НАС ВЕСНА

Прийшла до нас весна,
Хоч інша, як торік —
Для землянки вона
Ласкава й дорога,
Немов для рани лік.

Лікує веселить,
Бадьорить до життя.
Сама не їсть не спить,
Лиш радістю горить
До кожного ества.

— О, весно юних мрій,
Благословенна будь!
Святим теплом надій
Тепер мене огрій.
О, весно, не забудь!

В обіймах хай твоїх,
Від теплоти грудей —
Загинуть, наче сніг
Із зимових доріг —
Кайдани із людей.

Весна своїм вогнем
І променем краси,
А не слізми й плачем,
Та громом і дощем —
Кайдани рве зими.

Франція, 2-го березня 1961

ГАРНИМ КВІТОМ ПИШАЄТЬСЯ

Гарним квітом пишається,
Людям всім усміхається
Розпромінена весна :
Зелененькими полями,
Мальовничими гаями,
Голосиста чарівна.

Мов чарівна прибагата
Вбрана у барвисті шати —
З-поза царських мчить воріт.
А за нею, за весною,
Гарною і молодою,
Всі спішать в пречудний світ.

В степ широкий, у садочок,
На леваду, у лісочок,
А ще інші на горбок,
А он ті, щоб погуляти,
Свіжих квітів назбирати —
Всі побігли у гайок.

Так від ранку аж до пізна,
Де не гляну — всюди спішно
На відновленій землі.
Сонце світить й ogrіває,
Все радіє й розцвітає
І все клониться мені.

— А хто ж я? Лише людина,
Неба і землі дитина —
Взір Творця низин й висот.
Як правдиво буду жити,
Бога і людей любити —
Стану взором всіх чеснот.

Франція, 3. березня 1961

СВІТАНОК НАД СЕЛОМ

Зацвіли вже огірочки
На весні.
Заспівали парубочки,
Пісню на всі голосочки
На селі.

Там дівчата кужіль прями
До зорі.
Біля броду воду брали
І полотна нові прали
На ставі.

До схід сонця пораненьку,
Ще до дня,
По дорозі всі скоренько
Вози їдуть там тихенько
На поля.

Чути в мряці хтось вітає :
— Слава Йсу !
В сизій імлі ніч щезає,
Хтось худібку виганяє
На росу.

Сходить сонце, гаснуть зорі —
Білий день.
Сине небо наче море,
Діток кличе дзвін до школи :
— Дзень — дзелень !

Розвиваються грабочки
Під ліском.
Розцвітаються садочки,
Птахів линуть голосочки
Над селом.

— Цір-р-р! Цір-цір! — безперестанку
Із кущів.

— Гей, вставай ти там, Іванку, —
Репетує рано-зранку
Півня спів

Франція, 8. березня 1961

ВЕСНЯНІ ДУМКИ

Радість зливою розлилась
В селах і містах.
Люта вже зима вступилась
І земля квітками вкрилась
По степах й гаях.

Бо весна вже загостила
З-поза синіх гір.
Пишні шати розстелила,
Сонечком всіх прояснила —
Кожну хату-двір.

І маленькі личка сяють
Радістю в діток.
В сяйві сонечка гуляють,
З теплим вітром розмовляють,
Слухають пташок.

На грядках, в полях веснують
Матері й батьки :
Орють, сіють, боронують,
Добрий всі врожай вішують
З теплої весни.

Пахне сад, шумлять діброви —
Радість для людей.
Все радіє у природі :
Сонце, небо, ліс і поле
Всенький Божий день.

Франція, 1. березня 1961

ШКОЛЯРИ НА ДОЗВІЛЛІ

Гей, стрибнули росм діти :
Дриб-дриб втішно пурх зі школи,
Всі скоренько, щоб поспіти,
І давай мерщій летіти
З буйним вітром в перегони.

Гриць кричить, Богданко скаче,
Павлик впав, Івасик плаче.
Ромко кличе : — Куть-кулуть !
— Гей, королю, вже війна ? !
— Ні, бо війська ще нема !
— То йди військо сам здобуть !

Федір всім там порядує,
В три ряди усіх муштрує,
Призначає короля.
— Хлопці, в лаву ! Гей, стиснімось !
Всі за руки ми візьмімось,
Починається війна.

Ми ж бо лицарі козацькі,
Як Упісти ті карпатські,
Мов камінний мур-стіна.
Королю, іди військо
Битись будем із тобою —
В нас тепер страху нема !

Франція, 17 квітня 1959

СЕСТРИ АННІ

Я часом зі школи привозив до дому
Сестру свою Нусю санками.
І якось згубив у снігу, по-дурному,
Маленьку школярку з книжками.

Вона не кричала, не плакала, ні,
Коли покотилась в долину,
Й по білім снігу, у глибокім рові, —
Зайшла під червону калину.

У нашім селі калинові кущі —
Денебудь ростуть над водою.
Пречудно біліють вони на весні
І все червоніють зимою.

Щось чув я, що легше тягнути санки —
В завії, по сніжній дорозі.
Багато із нас в ті, юнацькі, роки
Скакав наче кінь по дорозі.

— Гей, коню двоногий! Їси ти хліб даром! —
Йван Вуйко гукнув там під боком. —
Го-ов! Тпру-р-у, ти! Там Ганя в рові,
понад ставом,
Бреде наче качка потоком!

Оглянувсь, а в мене порожні санки...
« Де ж Ганя?.. Ні слуху, ні духу... »
Дивлюся, а Нуся зрива ягідки
З калини в сніжну завірюху.

Франція, 1. серпня 1958

ШКОЛЯР

Я мав п'ять літ,
А вже я знав
Усеньке у дворі і в полі :
Де був наш пліт,
Де дід колись орав,
Та що сусід украв,
Як батько був в неволі.

Я ріс і визнав
Усі поля,
Гаї у горах й долах,
Ріку і став мого села,
Кудою йшла тверда межа —
Кіпці з каміння в горах.

У школі сам
Пізніш питав
Учителя цікаво :
— Хто Січ ту нам
Ізруйнував,
Вкраїні волю зрабував,
Хто знищив нам державу ?

Сьогодні вже
Я не малий,
Пізнав чужі народи.
Болить мене
Край дорогий,
Так скривджений народ святий,
Що спрагнений свободи.

Кажу собі :
— Докіль живу,
У праці, думках і журбі;
І поки вмру,
За правду й волю золоту —
Змагатись буду в боротьбі.

Розділ II

Малим ще мати
Взяла мене за руку
І в рідну школу повела
До вчителя в науку.

Прийняв учитель мило
І говорив ласкаво :
— Учись, учись, дитино, —
І посадив на лаву.

Там вчився я гарненько,
Що треба було вчитись,
Лиш жаль, що так скоренько
Я мусів розлучитись :

З учителем, з книжками,
З всією діворою.
Пішов я в світ від мами
Скитатись чужиною.

Хоч в світ пішов далекий —
Про школу та ж все думка :
Пече мов жар великий,
А в серці жаль і мука.

Вона світила у просторі,
Пекла вогнем любови.
Чи то в тюрмі чи у таборі —
Я не цурався школи.

І у чужій країні,
Поміж людьми чужими,
В пошарпаній свитині
З думками золотими —

Я знов ішов до школи :
Високої — в Гіршбергу, *)
А іспит знань й любови —
Я склав у Кулембергу *).

Франція, 2 березня 1958

КУПІЛЬ

Купіль в ночвах. Там маленьке —
Мов та рибка в морю :
Хлюп-хлюп, усміх й радість ньеньки,
Що дала їй долю.

Та матуся і рум'янку,
Навіть меду дрібку :
Кап-кап в купіль — ложку, склянку —
Підлива, мов квітку.

Хай росте весела й гожа,
Сильна й здоровенька.
Уродлива, наче рожа —
Мила, дорогенька.

Працьовита, милостива,
Богобоязлива.
І багата і щаслива
Добра й незлослива.

Плюс-плюс в ночвах, а дитятко,
Ніби розуміє.
Ляже в воду, як качатко
І там рожевіє.

*) Гіршберг, там була Українська Духовна Семінарія, після закінчення другої світової війни. Від 1946 до 1948 року. Гіршберг, знаходиться в Німеччині, недалеко Мюнхену.

**) Кулемберг, знаходиться в Голляндії.

Так у нашій там сторонці
Діточок купали.
Меду й молода там донці
В купіль доливали.

В інших націй — інші дива,
(Може, всі й не знають)
В них, щоб квітка стала мила —
Соком підливають.

Соком чистим червоньким,
З гронів виноградних,
Щоб плекати цвіт гарньким,
Як дітей прегарних.

Франція, Ангулем 1958

П Т А Ш Е Н Я

Маленька пташка сіра
Невпинно чиркотіла —
Літати радо вчилась,
Але, втомивши крила,
Упала вся безсила
І малоццо не вбилась.

Я взяв малу пташинку,
Як матінка дитинку —
Скупав на бережечку,
Дав питоньки і їсти,
Поміг пташаті сісти
Назад в її гніздечку.

На другий день раненько
Пташа з гнізда скоренько
Вже до струмка злітає.

Дрібоче ніженьками,
Лопоче крилоньками —
В водицю поспішає.

Пізніш зачиркотіло,
Бо їсти захотіло :
— Чир-чир, чир-чир, — й до ньки
Роз'явило дзюбок,
Щоб мати черв'ячок
Дала своїй маленькій.

В лісах, немов музики,
Пташки малі й великі
Співають із кущів.
Від ранку аж до пізна
В садках лунає пісня —
Безпереривний спів.

Франція, 25. червня 1959

ВІТЕР, ХМАРА Й БУРЯ

Вітер : « Шу-гу-гу ! » бурхливо —
Хмару вів за сиву гриву,
Жарив огняним бичем.
Хмара здатись не хотіла,
Гнівню бурхала гриміла,
Зливним хлюпала дощем.

Не злякавсь дощу Вітрило,
Хмару — хап за сиву гриву,
Гоп ! — й на спині в неї сів.
Хльоснув блиском Хмару ззаду,
Хмара розридалась градом
Й пролунав сердитий грім.

Засміявсь тоді Вітрище,
Як завие і засвище —
Курявою всюди дме.
Людам й звірам дав всім знати,
Щоб ховались всі до хати,
Бо шалена буря йде.

Люди бомб і куль придбали,
Раз-у-раз з гармат стріляли :
— Бах-ба-бах ! — її в лице.
Так розбили Хмару чорну
І прогнали до простору —
Там, де збіжжя не росте.

Довго Хмара воркотіла,
Мов сварилась — гримотіла,
Що аж Вітер з страху прів.
Вітер гнався поміж скелі
Та й сховавсь в своїй оселі,
А його й там вдарив грім.

І минуло грізне лихо,
Люди всі зідхнули тихо :
— Господи, хвала Тобі !
З неба сонечко всміхнулось,
До веселки пригорнулось,
Що купалась у ставі.

Клермон-Ферран, 20. червня 1959

ЗЕЛЕНЕ ПОЛЕ

В зеленому полі —
Веселе вино :
На сонечку зріло,
На лозах росло.

Росою вкривалось
У ніч чарівну,
Вітрами скріплялось
В холодну пору.

І там недалечко,
Неначе ріка —
Пшеничка-сестричка
У полі росла.

Колоссям вкривалась —
В чудовій красі,
Дощем умивалась
У дні весняні.

В зеленому полі —
Творець-Бог царить :
Вино і пшеницю
Людині дарить.

Освячує жниво
У ласці святій :
Хліб-зерно в поживу,
Вино на напій.

В зеленому полі —
Спаситель навчав.
Святим словом Божим
Людей годував.

Там Бог наш всеціло
Себе людям дав,

Коли своє тіло
Нам їсти казав.

— Хто їсть моє тіло,
Хто п'є мою кров —
Повірить і визнає
Безмежну любов.

Той житиме вічно
В новому житті.
Я шлях в Воскресіння,
Повірте мені !

Вітрець стоголосий,
Що в полі гуляв :
Пшеничне колосся
До сну колихав.

На варті, як сторож
Він в полі слідив,
Розгонив всі хмари,
Щоб град не побив.

— Спаси-біг, — шептали
Стрункі колоски,
Подібні до шуму
Шумкої ріки.

— Спаси-біг, — шуміло
Рум'яне вино.
Його цілувало
В холодне чоло.

Над полем зеленим —
Вгорі, в далині :
Пташок непорушним
Застиг в вишині.

Він пісню Творцеві
Співає щодня,

Бо Господа поле,
Господня земля.

Повік хай царює
Господь Саваот!
Він поїть й годує
Побожний народ.

Роят, 24. травня 1969

ПРОБУДЖЕННЯ ЗЕМЛІ

Щезає вже зима,
На зустріч йде весна,
Пахтить весняний цвіт,
Я входжу в краси світ.

Люблю весняні дні,
Дні соняшні, ясні.
Веселий спів пташок
І пахощі квіток.

Вже щедра земля
Збудилась до життя,
Всю кров з грудей-сосок —
Дарує для діток.

Прекрасно в світі жить,
Добро комусь робить,
Життя всім серцем пить
І Господа хвалить.

О, землячко моя
І щедрість вся твоя!
Безмежно є краси
В твоєї тут весни.

Несусь крилом душі,
В простри і часи.
Ген над рожевий цвіт —
В безсмертя, в вищий світ.

Прийшов кінець зими,
Бо сонце до землі
Глядить своїм лицем,
Обмило все дощем,
Одінням одягло,
Промінням припекло.

Подорож з Ош до Тулузи, 15. лютого 1971

В ЧОРНІМ ЛІСІ

В Чорнім Лісі бузина
І калина там цвіла.
Біля клена, мов сестра
Липа білая була.

Липа вся там аж сіяла —
Квітом кучерявим,
Вільха тихо розмовляла
З явором білявим :

Сперечались аж до сліз,
В гаю над водою,
Щоб покинув він беріз,
Не любив тополю.

Гей, як вчули це ялиці,
Верби та осики
Та й створили небелиці,
Наклепи великі

На міцного бука-драба,
Заздрісного граба
І дуплаву липу-скрипу,
Що все знати рада.

— Це ганьба і сором, гріх, —
Мовив до ліщини
Чарівний красунь горіх, —
Лаялись щоднини.

— Тихо там ! — дуб зашумів
Твердо конарями.
Він, як цар всім володів
Над всіма лісами.

Лімож-Брів, у поїзді, 24. травня 1970

ПИШЕ СОНЦЕ ЯСНЕ

Пише сонце ясне
Три листи,
До земельки красної
До дочки.

Сіло собі в кутику,
За ліском,
На вербовім прутику,
Над ставком.

Бачили це хлопчики,
Школярі,
Жвавії збиточники,
У зимі.

Дивлючись в віконечко
З теплих хат,
Як всміхалось Сонечко
До загат.

Раді б вони гратися
У снігах,
За зайцями гнатися
По горбах.

Та ще мати й батенько
Не велять.
На весну і літечко
Кажуть ждять.

Кличуть крізь віконечко
Діточки,
Щоб писало Сонечко
До весни.

Пише Сонце Ясне
Три листи,
До земельки красної,
До дочки :

« Годі, рідна землянько
Мерзнути,
Та пора вже весноньку
Кликати ! »

« Знаю, батьку ясний мій
Золотий !
Щастя хочеш красного
Для дітей !

Дай їм теплі промені
Й довгі дні,
Ночі зорів повнії
І дощі ».

Щойно встало сонечко
З-за стола,
А вже вербна пучечка
Розцвіла.

В пальмову неділю
Люди йдуть,
І вербу розцвілу
В храм несуть.

— Я б'ю — не я б'ю !
Шутка б'є !
Тиждень і Великдень
Настає !

Котики вербовії —
Дар весни.
Паски Христової
Вістуні.

Родез, весна 1959

СВЯТИЙ ВЕЧІР

Як та білая голубка
Крильцями махає :
То матуся на Свят-Вечір
Діточок скликає.

Час вже діти до вечері,
Гляньте — зірка сходить.
В славнім місті Вифлеємі
Божий Син ся родить.

Дід готує сніп пшениці,
Батько теж солому,
Сушені пахтять суніці
На усю стодолу.

Перевесла сестри роблять,
Брат несе сокиру,
А часник і зілля ложать
Мати в скатертину.

— Добрий Вечір, господине!
Божий Син, рождаєсь!
— Славмо Бога щохвилини, —
Мати відвічає.

Батько, мати й малі діти
Скачуть по подолі,
Бекають та кудкудачуть
І ржуть, як коні.

Дивиться Вечірня зірка:
« Що там у тім домі? »
А в хатині, як в святині
Свічечки воскові.

Щоб весь час були здорові:
Вся худібка й птиця.
Щоб родилося на полі
Жито і пшениця.

Сніп-дідух, а там — кутя,
Свят-Вечірні страви.
Предків дух і вся рідня —
Сіли за столами.

Грудень 1960

СВШАН-ЗІЛЛЯ

Мов полумінь веселий
До сонечка піднісся —
Той цвіт жовтовогненний,
Що золотом розцвівся.

О, нерозлучні друзі,
Ви в сонечку пахучі,
Парчеві ризи в лузі,
Вогні живі-кипучі !

Із вами любо, ясно,
Миліше й на чужині.
Ви символ наш і гасло —
Блакитній Україні !

Пшениці зрілий колос
Шумить, як лан з Поділля,
А рідний пісні голос —
Пахтить, як запах зілля.

При вікні в поїзді, 5. липня 1959

Франція

РАНОК

Левадою пливе ріка,
Над берегом корови,
Аж чути запах молока
І спів пташок з діброви.

— Куку ! — зозуленька кує
І соловей щебече.
Там ясне сонечко встає,
Як свіжа паска з печі.

Лежить та паска на столі,
А сонце у блакиті.
Купаються там у росі
Червоні маки в житі.

На вежі б'є великий дзвін,
Відзвонює години.
Мій Боже! Шлю Тобі поклін
За серце милостиве!

При вікні в поїзді, 17. травня 1972

Франція

КАЛИНА

Скільки раз я стрічаю Калину
На далекій розлогій чужині,
Стільки раз я Тебе, Україно,
Незабутня моя Батьківщино,
Заплітаю в стрічки злotosині.

Ой цвіти ж ще рясніше, Калино,
Хай радіє душа твоїм квітом!
У далекій незнаній країні
Не одній українській дитині —
Усміхнись незабутнім привітом!

Гарний кущ зеленої калини це символ краси, веселости, витривалости й надії, чи то вона в біленькому цвіту весною, чи мов зелена рута навішає на свої гілки ягідок, як кров червоних, і красується ніби красуня в рубіновім намисті ціліське літо, осінню і зимою. На Україні калина росте у ярах над потоками, біля криниць, у саду, гаях і при дорозі. Вона оспівана в піснях сумних і веселих, народніх і військових. Для прикладу наведемо рефрен із стрілецької пісні :

« А ми тую червону калину підіймемо
А ми нашу славну Україну, гей,
гей розвеселимо ! »

Або наведемо іншу сумну-невеселу пісню про козака,
що вмирав далеко від любої України :

« Казав собі висипати високу могилу,
Казав собі посадити в головах калину.
Будуть пташки прилітати
Плід калини їсти,
Будуть мені приносити
З України вісти... »

Бачимо, що жадний народ, ніяка країна в світі так не шанує того зеленого куща калини, як наш український народ. Є країни, що в них не росте калина і для них наші пісні цілком незрозумілі. Ми любимо калину, бо вона оспівана в наших піснях, вона росте на наших землях. У смутку вона підносить наше серце вгору, робить його веселим, молодим і витривалим, вливаючи в нього надію й віру в молоду силу українського народу.

Голляндія, 1949

ТРИ СОПІЛКИ

Ой піду я там за річку —
Он в оту діброву,
Виріжу я там сопілку,
Славну, пречудову.

Неодну, а три сопілки :
З бузини й ліщини,
Третюю, найголоснішу,
З прутика калини.

Завжди буду на них грати :
Кожної неділі,
Щоб й на мить не забувати
Горе в Україні.

Та сопілочка ліскова
Сумно заголосить,
Як сирітка нездорова,
Що без мами ходить.

А сопілка бузинова,
Запахтить яр-квітом :
Нагадає рідну Церкву
Перед цілим світом.

Ой сопілко із калини,
Виросла ти в лузі,
Пригадайже Україну,
Там в тяжкій нарузі.

Підійду я до віконця,
У моїй хатині.
Поклонюся до схід сонця
Рідній Батьківщині.

Ще не грають три сопілки
Спільними устами.

Не вертають українці
До своєї мами.

Ой не можуть українці
В свій край повертати,
Бо в неволі, у в'язниці,
Україна мати.

Як заграють три сопілки
Спільними устами,
То повернуться українці
До своєї мами.

Тулюза, 24. листопада 1971

ПЛАЧ І ЖАЛЬ ТРИЛІТНЬОГО ХЛОПЧИКА МИКОЛКИ

*Ходить сон коло вікон — а дрімота коло плота.
Питається сон дрімоти, де будемо ночувати?
(Народня пісня)*

Мене лишили в хаті
Самого в ліжку спать,
Та й всі пішли до праці
У поле веснувать.

Як я зі сну збудився —
По довшому часі,
Сльозами вщерть залився
На ліжку в самоті.

— Гей, мамочко! — я плачу, —
Та в хаті тишина.
Від сліз я вже не бачу,
Жалю нема кінця.

Я сам лежу й ридаю,
Під ліжком всі страхи,
Мов кличуть, промовляють :
« А йди до нас сюди ! »

Тремчу, як пташка в клітці,
Б'ю в двері кулачком,
Та ще жаліюсь кітці,
Що спить там під стіжком.

Та киця, мов не чує —
На сонечку дріма.
« А може той врятує ? » —
І кличу гусака.

— Гей, ти, наш задирако !
Не гегай між гусьми !
Сюди прийди під хату
І двері відімкни !

Гусак зареготався,
Загегав, зашипів,
Поміж гусей попхався,
На воду їх повів.

В вікно я заглядаю
І вглядів лошака :
— Мій друже, — я благаю, —
Чи чуєш плачу я ?

— Гмм... гиммм... — я розридався,
Як круглий сирота,
Жалем, слізми залився,
Біда мені біда.

Біда мені і гірко
Запертому на ключ.
Он там сірко так близько,
Він чує цей мій плач.

— Устань, не спи так кріпко,
Мій друже, — я молю, —
Поглянь, як плачу гірко,
Як сльози рясно ллю.

Кого лишень побачив
В подвір'ю я в той день,
Жалівся, що я плачу —
Благав, немов людей.

І квочці на оборі,
Що квокала : « квок-квок ».
І тому когутові,
Що скликував курок.

Корові лисій в стайні,
Що там озвалась : « мууу ! »
Нарешті із їдальні
Я чую : « Сину, йду ! »

Лиш двері відчинились,
Я маму вздрів свою,
І ми слізьми умились
Обоє від жалю.

Так в хаті стало ясно,
Мов сонечко зійшло,
На серці любо й красно
І радісно було.

Хоч потім знов так само
Лишивсь я в самоті,
Та плакав й ждав на маму
Годинами в вікні.

Я мав тоді три роки,
Й пригадую собі,
Як кулі на всі боки
Свистали угорі.

Вояк ходив там з крісом
І коні з возом взяв.
Як трьох стрільців під лісом —
Грабар наш закопав.

Розшарпало їх стрільно
З гарматнього вогню,
Як воювали спільно
Зо воленьку святу.

Кругом ревли гармати,
Що й світу не видать,
Батьки пішли в солдати,
Мами всі працювать.

А діти матір ждали
І батька із війни.
В терпіннях гартувались
Самотніми росли.

Франція, Роят, 10.X.1974

ГОСТРЯТЬ БРИТВУ ФРИЗИЄРИ

Гострять бритву фризієри,
Ножиці сталять,
Та новітні кавалери
Стригтись не хотять.

Бродять, як жиди пейсаті,
В селах і містах.
Всі патлаті-волохаті
Аж глянути страх.

Страх і сміх культурним людям
З куцих спідничок,

Всюди Ерос світом крутить
Й блудить нам дочок.

Гострять леза всі стрижії,
На клієнтів ждуть.
Скалять зуби духи злії —
Душі з них деруть.

Якже ж ти, мій юний друже
Й сестро молода?
Утікайте із калюжі
Сорому й гріха!

Мов геракль на роздоріжжі —
Чесним йдіть шляхом!
Як козак на Запоріжжі —
В боротьбі зі злом.

У чеснотах знайдеш крила —
До щасливих днів.
Он там кличе батьківщина
Славних Тарасів.

Там палке Шевченка слово,
Що в душі горить.
І Чупринки криця-мова
Зброєю дзвенить.

Роблять зброю Тарасівці,
Завзяттям горять.
Зріють юні Українці —
Демони тремтять.

З Вірою і гаслом слави:
« БОГ І РІДНИЙ КРАЙ! »
Йдім до Вільної Держави —
Боже помагай!

Роят, коло Клермонт-Ферран, 10. травня 1970

ВЕСНА

І знов прийшла весна,
Хоч інша, як торік.
Для землячки вона
Ласкава і міцна —
Немов для рани лік.

Лікує, веселить,
Бадьорить до життя.
Нікого не смутить,
Лиш радістю горить
До кожного ества.

О, весно юних мрій,
Благословенна будь!
Теплом святих надій —
Мою ти душу грій
І серця не забудь!

Хай в обняттях твоїх
Ласкавих теплих рук,
Загине наче сніг
Із рідних піль й доріг
Тяжке ярмо всіх мук.

Та не слізми, плачем,
Царівнонько краси,
Але дрібним дощем
І теплом вітерцем —
Зиму геть прожени.

І знов прийшла весна,
Хоч інша, як торік.
Для землячки вона
Ласкава і міцна —
Немов для рани лік.

Тулуза, травень 1963

П А С К А

Ще в П'ятницю Святу Велику,
Мов котики ми бігли тихо
Під Храм, де блиснув вже вогонь.
Як занесли вже Плащеницю,
Ми довбеньками об дзвіницю
Там калатали цілий день.

Ми постили й молились Богу,
Поклони били об підлогу
І цілували Божий Гріб.
Дівчата парами клячали,
А хлопці варту там держали,
При Гробі Божім, трійку діб.

Аж ось і Паска, Світлий День.
— Христос Воскрес! — співають.
Весна воскресла для людей,
І радість стала для дітей,
Серця мов струни грають.

— Христос Воскрес! Христос Воскрес!..
Гріб смерти розвалили...
Злетілись Ангели з небес,
Зійшовся людський рід увесь
І Церкву обступили.

Всі дзвони грімко гомонять
І пісня сріблом ллється.
Під Церквою паски стоять,
Між ними писанки лежать,
А сонечко сміється.

Горить на горах жовтий цвіт —
Огненними цятками,
« Гаївка », пісня, лине в світ,
В саду пахтить вишневий квіт
Солодкими медами.

Україна, 1942

УКРАЇНО МОЯ

Україно моя, мого серця життя,
Україно моя, мамо рідна !
Ти гординя моя, ти святиня моя —
Ти душа золота неподільна.

Ти мов ясна зоря, що на сході зійшла,
Як весна запашна пестробарвна.
Ти за рідних князів, лицарів-козаків
Володарка була господарна.

В небі зорі горять, степом воїни мчать,
Твоя слава усюди клекоче.
Гуде дзвін вічевий, кличе вольних людей
На громадську нараду, на віче.

Кочовик, печеніг, лях, москаль — за поріг
Не смів йти до твоєї господи.
Лицар зброю гострив, рідний край боронив,
Ніс так високо прапор свободи.

Прийшли люті часи, твої доні й сини
У московській неволі страждають.
Ненаситний сусід, поневолив твій рід,
Твої діти у рабстві вмирають.

Так вмирав Божий Син, пивши з чаші полин,
Та не довго кати царювали.
Христос з гробу воскрес і підняв до небес
Всіх борців, що за Правду вмирали.

Земле рідна моя, мого серця життя,
Україно моя, мамо рідна !
З всіх кінців на землі, вже встають скрізь борці,
Кріпись, мамо, ти будеш свободна !

Звеселяться міста, що їх гнобить Москва.
Клич : « СВОБОДА НАРОДАМ Й ЛЮДИНІ ! »

Всі народи запалить і тюрму ту розвалить,
Що терором стоїть аж до нині.

Вгору, друзі, серця! Наша рідна земля
У журбі, та не впала в зневіру.
Проти сили ярма, проти повені зла, —
Протиставимо: ПРАВДУ І ВІРУ!

Липень, 1972

ДИТЯЧІ ОЧІ

Лагідні очі, очі дитячі;
Світлі, пречисті, як серафим.
Святістю сяють очі добрячі,
Благословенні Духом Святим.

Ясні, прегарні очі в дитини,
Радують Небо, як ніч так день.
Душечка чиста, серденько щире,
Янгольський усміх в добрих дітей.

Радісні очі, совість без плями,
Всеправдомовні милі уста.
Кожна дитинка на руках в мами —
То образ Бога-Сина-Христа.

Тулюза, грудень 1975

МІЙ БІЛИЙ СВІТ

Мій білий світ великий ясний.
Там безліч дива, чуд пригод.
В нім кожний день такий прегарний —
Змагання повний і турбот.

Так пережив я світ дитячий —
У рідній нашій стороні.
Думки про любий край козачий —
Сіяють сонечком мені.

Час молодости буйнокрилий,
Теж пролетів неначе птах.
Тепер старий я і похилий
На вигнанні в чужих краях,

В країну старости крокую,
Звідкіль нема вже вороття.
За мною смерть біжить. Я чую,
Як меркне білий світ щодня.

Де вмру, там буду я лежати —
Аж до Страшного Суду Дня.
Лиш дух мій буде все співати,
Про ясний, білий світ щодня.

Люрд, грудень 1975

ПІСЛЯСЛОВО ДО ТРЕТЬОЇ ЗБІРКИ ПОЕЗІЙ МОГО ДРУГА МИКОЛИ ГАЛИЧКА : НА СХИЛАХ ГІР КАРПАТ І ПІРЕНЕЇВ.

В передмові до першої збірки поезій М. Галичка «Золотого Міту», оприлюдненої в Парижі 1957 року я писав : «З датації деяких віршів виходить, що перші віршові (поетичні) спроби Автора збулись ще на декілька років до 2-ї Всесвітньої Війни, отже можна б говорити про 20-річний поетичний стаж...» А попереду сказано : «Молодий і початкуючий тоді співець Микола Дяків-Галичко зложив «Гаїлки про Закарпаття» весною 1939 року, а пару літ пізніш його пісні співав народ по широкій Україні. Те саме скажемо про ще більш популярну пісню з репертуару УПА та СУМ-у по всіх країнах замешкання Української еміграції. «Гей, на півночі, на Волині Зродилась армія УПА, щоб нам воскресла Україна і завітала свобода...» А зо збірки «Золотий Міт» бачимо, що це автор вимережав пісню в пошану свого геройського Друга-Командира у 1943 р. п. з. : «Пісня про Василя Івахова». Ця пісня по 14 роках відома не тільки в Краю, в Західній Європі та за океанами, але й у Сибірі, Воркуті, Караганді й Колимі !!

2. Як бачимо, з оприлюдненням третьої збірки поезій на схилах гір доводиться святкувати сорокрічний Ювілей мистецької дії Поета. За цей довгий час життя, праці, поривів, хвилювань талант М. Галичка виріс та змужнів, характер віршів почерез 2-гий збірник, («ВОЛОДАРКА ПІРЕНЕЇВ»), до третього, загартувався, поетичний вислів серця й ума забагатів, виструнчився та зніжнів. Без пересади збірник ч. 3 мож-

на назвати справжнім монументом слави (« Монументум аере перенніус » Горація) на честь Бога в Трійці Єдиного, на хвалу Пречистої Диви Марії, Цариці Українського Краю, на славу незборної України, св. Церкви, мирян та духівництва в краю та в діяспорі суцїх. Треба справді подивляти багатогранність Миколиного надхнення, де поезія за поезію. Ви просуваєтесь крізь тисячі ситуацій, що в них живуть і виховують молоде покоління борців тисячі скитальців, десятки тисяч мирян та сотні духівників, одержимих високими Ідеалами Бога й України, калюгатїї*), добра, правди й краси, волі, рівности й братерства**), супремації правди над кривдою, етики над статевим розгнузданням, перевагою сім'ї та громади над надмірним індивідуалізмом.

3. Подруге, Третій збірник за уважною лектурою пригадує собою милу подорож чутливого мандрівника раз діліжансом-бричкою почерез левади, зелені квіткові луги й холодно-срібні потічки Батьківщини нашої, то знову бистроїзний змах трансконтинентального поїзду, крізь вікна якого тільки мигають озера, діброви, гори, міста і села, коли Автор одними поезіями опромінював душу читача золотими тканками бабиного літа при заході теплого українського вечора, або за П. Тичиною, « перебирав на струнах вічности » сюжети дружби, романтики патріотизму, милого ставлення до зустрічної малої дитини веселого Баска, чи Гасконця***).

4. Та бувають в Третьому томі поезій сторінки, коли раптом в пориві містичного спалаху автора ви вже бачите себе не у Франкових « поїздах бистроїзних », а в велитенському наймодернішому джеті ПАН-Ам з телебаченим і чотирма сальонами, скупаному в океані соняшного світла, виблискуючим сбірними широкополими крилами, як сталева птаха-великан, як

*) Грецький філософський вислів на розшук у житті гармонії краси (кальос) та добра (агатос).

**) Клич французької революції з 1789 р.

***) Дві провінції в полуд. Франції.

східнословянське Чудо-Жар-Птиця. Це тоді, як М. Галичко пише на славу легендарних героїв УПА, сам із німбом бувшого борця-упіста, во славу безсмертної України. Шановий Автор розказує про вогонь ревности українських зразкових душпастирів-священників, які за прикладом Христа «Умалили себе», часто забуваючи зовсім за себе, за свої вигоди й здоров'я, але кожній з них, як Добрий Пастир пестить і турбується тисячами мирян у широкому світі далекої чужини. Часто з простим старим «чемоданом в руці проходить і проїжджає міста, села, провінції аж під високі, срібночолі Піренеї, до чудодійного Люрду, де «Вівтар України» красується у прекрасній Базиліці Розер, а недалеко, мов зелена ОАЗА серед чужого моря розбудовується Українська Відпустово-Вакаційна Оселя «ПОЧАЇВ». І дух Автора тоді ширяє, як у Шевченкових «Гайдамаках». «Літа орел, літа сизий по всій Україні і по всьому широкому вільному світі. Гей-би чуєте порив Гори Хориву й спалах негасної Мойсеївської Купини, коли Автор вже 1957 р. оспівав Тисячоліття Християнської України. «Ми всі грішні люди й ніктоже благ, тільки один Бог», але чому Святий Дух не міг би хоч дас до часу подарувати доброму й «простодушному» Миколі Галичкові надхнення Іллі пророка й візонера Української Християнської Будуччини в «Самостійній Соборній Українській Державі, коли писав ще тому двадцять років :

Вітай, моя золота зоре, тисячолітня християнська
Україно

Вітай, запашна, чарівна квітко, голубо-золота
ювілятко-красуне !

Вітай, славна із славних — моя рідна, дорога
Батьківщино !

Не плач, не тужи так, скорбна мамо, заплакана Рахиле
Україно, за своїми соколами-синами, що їх порозганяв
або повбивав ворог за Правду Божу і волю геройського
українського народу.

На звалищах Твоїх Церков повстануть ще взнеслі-
ші Святині. З крові Твоїх дітей-героїв зродяться нові

лицарі, неугнуті борці-правдоносці Христові. Мов гранітна скала, мов дуб столітній в борі, між народами світу шумиш Ти пісню хвали й подяки Предвічному Творцеві, о, Королево краси і надхнення тисячолітня християнська Україно!

Україно, ми твердо і непохитно віримо, що повернемося до Тебе з заслань та далекої чужини — так, як вертаються птахи до своїх гнізд веселою весною.

5. У «Золотому Міті» Автор правильно неначе вперше оспівував Тисячоліття Християнської України, беручи до уваги Кирило-Методіївського тисячоліття, що охоплювало собою Західні Українські Землі, плюс Моравські Области. (Словацькі, чеські й полудневослов'янські) та полудневосхідні польські включно до Кравова; а теж і християнство за св. Княгині Ольги, яке охопило собою більше прогресивні шари тодішнього громадянства, головню по містах, у проводі з Києвом. (Церква св. Іллі Тезвітянина).

6. Третій том поезій Миколи Галичка «На схилах гір Карпат і Піренеїв» назвемо Славнем, у пошану Великого Тисячоліття Християнської України (988-1988), коли Князь «Ясне Сонечко», Св. Володимир, офіційно охрестив Русь та провадив, грандіозну сім'ю християнських народів Західної та Східної Європи. Як у соняшному промінні пахучої Весни з Києва, Новгород, Полоцка, Тмуторокані «Засяло Сонце Золоте, Народ збудивсь зо сну: Усе збудилось що живе, Україну боронить свою», проти азійських полчищ печенігів, а опісля половців, а потім мусульманських монголів, татар та загребущих колись ляхів, а опісля проти захланної Москви, царської та советської.

Варт пригадати, що наші західні сусіди поляки десять років наперед зачали всенародню підготовку до свого Тисячоліття: «САКРУМ Польоніє Мілленіум» І не зважаючи на підневільничий період їхньої вітчизни потрапили духово змобілізувати свій нарід і на рідних землях і в Західній Європі та й за синіми океанами. Провели сотні народніх місій видали десятки вартісних історичних томів, створили в Америці свій другий ду-

ховний центр : Американську « Ченстохову » біля Філадельфії, власною жертвенністю набудували в світі десятки меморіальних костьолів у пошану свого Мілленіюм.

Нехайже ж чудова й полум'яна поетично-містична дія трьох Томів Миколи Галичка своїм патосом та священним, свято-духовним ентрузіазмом буде весільним даром люблячого для улюбленої Української Церкви та Нації.

Нехай ці пісні нашого Бояна далі ширяться по всій вселенній, хай вони викликають захоплення нової генерації, заставлять Церковні (УПКЦ та УАПЦ) та національні проводи (СКВУ, УВАН, УКК, КУК, СФУЖО, НТШ, Союзи, Молодечі Фалянги, УВУ та УКУ) докласти колосальних Об'єднаних сил для енергичного проведення десятирічної підготовки Християнської України : молодь, школи преса, телебачення, Храми-монументи на Славу Тисячоліття Св. Рівноапостольних : Володимира і Ольги. Храм-Пам'ятник у столиці ЗСА, Вашингтоні, десятки інших Храмів, як Храм у Люрді, Храм Української Молоді Західньої Європи на Франкополі, на славу Рівноапостольних, під Покровою Софійської Нерушимої Стіни-Пресвятої Борогодиці. Ця Богом надхнена поезія буде доказом для « Живих і ще Ненароджених » (« Посланіє » Тараса Шевченка) що, як сучасний Ізраїль, Українська Нація ожива, відроджується й здецидованою « стає в народів вольних колі », що вже мільйони щирих українців з палочим соромом отрясаються, відкидають з огидою ментальність « рабів німих » і « гречкосіїв », « підніжків Москви » й « грязі Варшави ». Бо вже вічний і святий Київ усвідомляє собі знову своє покликання, свою місію та свій Месіянїзм визволити, оновити й духово наснажити Духом Христової Євангелії духово сплюндровані й забур'янені марксизмом-ленінізмом простори Східньої Європи та Азії аж по Владивосток, та Зелений Клин... Принести Нове життя, нову Весну Христової Паски в простори й душі.

« Гаї шумлять — я слухаю.
Вітри біжать — милуся :
Милуюся-чудуюся,
Чого душі моїй так весело... »

« Соняшні Клярнети » Павло Тичина

І дійсно сповняться надхнені й окрилені слова нашого новітнього Бояна во славу « СAKPUM УКРАЇНЕ МІЛЛЕНІУМ », що він пише у « Золотому Міті ».

Будучність Твоя, Україно, могутня, велично-чудова.. Бо з срібних росинок неба, з нектарних соків рідного чорнозему зродиться новий Володимир, Твій Вождь і Витязь Святий і непоборний. Він розмете все підле та лукаве, як вітер листя по широких степах. Він об'єднає все, що добре, святе, корисне, в цілість одну і нерозривну все, що здорове і творче, в Націю сильну і велику, в Українську Соборну Самостійну Державу.

Така Ти грядеш, Україно : щаслива, сильна, вільна в будучині між народами світу, ще не оспівана в віках. Грядеш, мов Царівна в вінку, на зустріч великого завтра, всяйві сонця золотого, на радісну зустріч з Царем Царів — Господом нашим Ісусом Христом.

7. Врешті, для будучого дослідника історії Краю та Української Еміграції в Діяспорі, Третій том поезій Миколи Галичка « На схилах гір » — можна без пересади назвати своєрідною поетичною енциклопедією українознавства, де до гурту з двома попередніми томами чергуються назви, події, місцевості, свята, ідеї, що ними живе вся українська багатомільйонна громада у вільному світі.

Отець Богдан Курилас, ЧНІ

Вступ	5
Вступне слово	7
Бог є любов	15
На схилах гір	17
Знаю ті гори гордо-владарні	20

РОЗДІЛ I — БОГ І УКРАЇНА

Бог і Україна	25
Бог і Україна	26
Споконвічна містерія народження	27
Думки під Різдво Господа нашого Ісуса Христа	30
Різдвяна ніч	31
Не стало місця в жадній хаті	33
Христос рождається !	34
Сніп, кутя і коляда	36
Радісна новина	37
Христос запалює зірки	40
Нагірна проповідь	41
Різдвяно-новорічний привіт і побажання україн- цям в Україні суцим і в цілому світі роз- сіяним	43
Христос	44
Життя і смерть, воскресіння і вічність	45
Страсті і воскресіння	47
Дорога до Бога веде крізь терпіння	48
Назарет	50
Христос воскрес	52
З могили світло б'є	53
Христос воскрес з могили	55
Мое я	57
Вознесення Господа нашого Ісуса Христа	58

Палець Божої руки	59
Святий Дух	61
Пригадаймо собі, друзі	62
Зелені Свята	65
Щодня вмираю трішки	67
Зелені Свята — Царство Святого Духа	68
Отченаш	70
Не смутім Святого Духа	71
Божий воїн	73
Пророк скрижалів — двох завітів	74
Святий Іван Христитель	76
Два скарби	78
Успення, прослава і покров пресвятої Богородиці	80
Зарваниця	82
Покров Божої Матері	83
Святий священномученик Йосафат Кунцевич	85
Всіх Святих	86
Кущі віри	87
Старий книжник Єлезар, мати та сім братів Макавейських	
Єлезар	90
Орлине гніздо Макавеїв	90
Врочисте Святе Причастя	93
Сімох братів Макавейських	91
Евхаристійний Христос — сонце нашої віри і надії	95
Спільна молитва гартує людей	96
Молиться серце	97

РОЗДІЛ II — РУСЬКА ПРАВДА

Розділ I — Вступ	101
Розділ II	103
Апостоли Господа нашого Ісуса Христа	107
Привіт Україні	108
Князь Святослав Завойовник — « Йду на ви »	110
Свята княгиня Ольга	111
Григорій Савич Сковорода	113
Великому кобзареві України Т. Шевченкові в сторіччя смерті	116
Жанна д'Арк України — Лесі Українці	118

Нащадки Маркіяна Шашкевича	119
Пробудителів західніх земель України	121
З теплих надрів чорнозему Старо-Руської землі	123
Ясна зоря Галицької землі	125
Іван Франко	127
Великий неprisутній	131
Митрополит Ісповідник в Римі	131
Велетням української католицької церкви	133
Слуга Божий митрополит Андрій Шептицький	137
Верховний князь церкви приходить між нас	140
Честь, слава і подяка на благовісник верховного Архієпископа візантійсько-українського (греко-руського) обряду	142
Привіт і поздоровлення Блаженнішому Верхов- ному Архієпископові Митрополитові і Кар- диналові Йосипові VII	143
Мудреці української землі	146
Два чини листопада	147
Щиросердечний привіт і поздоровлення для Їх Блаженства Верховного Архієпископа Кард. Кир Йосипа Сліпого з нагоди 50-ліття свя- щенства	150
Папа Іван XXIII	151
Діядемний ювілей Владики Кир Івана Бучка	153
Отець скитальчої сім'ї	155
Предвічний Бог нам об'явиться захотів	156
Божа Мати	158
Срібне проміжжя душпастирської праці між двома ювілейними святими роками 1950-1975	159
Патріярше послання Блаженнішого Йосипа	160
Залізний кінь	161

РОЗДІЛ III — ЛАВРОВІ ВІНЦІ

Лаврові вінці	165
Пшеничний вінець	166
Вінці смутку і слави	166
Теребовля	168
Не у вільній Україні	172
Шевченко йде землею	172
Дуби і кипариси	175

Карпаський дзвін	176
Синьоокій Україні у терновому вінку	178
Українська повстанська армія	179
Козацька рідня на чужині	180
Воля	182
Каштани	183
Розпрострім свої ми крила	185
Упіст-новітній козак ідеаліст	186
22 січня в столиці України — 1918-1919 року	187
Травень 1938 року	188
Серпень слави 1919 року	190
В листопадний день — 1918 року	192
Листопадовий зрив 1918 року	195
Чортківська офензива	196
Полковник Дмитро Вітовський	198
Тарас Чупринка	199
Бандера Степан	199
Націоналіст	201
Печаль	202
Червень 1941 року	203
Пісня про Тараса Чупринку	205
Не згас вогонь	207
Авторові « Голубих далів »	208
Паломництво з землі на місяць	210

РОЗДІЛ IV — НА ТЕПЛОМУ ПІВДНІ

« Я є непорочне зачаття святе »	213
Люрдська вода	215
Молитва душі і серця	215
Діва в золотій короні	217
Люрд та українська відпустово-вакаційна оселя « Почаїв » Імені Св. Андрія Первоз.	220
Почаїв	220
На соняшнім півдні	224
На теплому півдні Франції	227
Франції	228
Курорт у мальовничій Оверні	231
Округа Тулюз	233
Референдум	237
Генерал Шарль де Голль	239

Привіт Владиці Кир Володимирові Маланчукові ЧНІ Екзархові для українців у Франції . . .	241
Віра у милість Бога	243
Іконостас	244
Найкращий титул — « Отець »	247
Вокзал	250
Тулюза	254
Ходить слава по Тулюзі	255
Пісню про пана інженера Сергія Пашенка . . .	259
Пам'ятник Тараса Шевченка в Тулюзі, Франція.	262
Олекса Грищенко	268
Св. Тереня від дитяти Ісуса	269
Образ Св. Терені	270
Біла-Лілея	272
В гостях у Св. Терені	273
Діва-Рицар	274
Ліон	277
Студентська культурна революція в Парижі	278
Взірцевий український робітник на чужині . .	280
Овернь — очима українця	282
Люрд	283
Сто тунелів	283
Рутенуа	285
Мальовнича Оверня	287
Збирання винограду	289
Пляжа	291
Пісня України	292
Цигани	293
Відгомін тучі	295
Політ в час бурі	296
Якщо хочеш оженитись	297

РОЗДІЛ V

Вступ	299
Золоті скиби	301
Слава Ісусу Христу !	303
Благословенний край	305
Дівчина на заробітках	307
Новоженці на скитальщині	308
Царівна поля	309

Привіт на братове весілля	312
Межів світ для нас немає	313
В зелених селах	316
Спомин про родинне село	319
Братові Михайлові	320
Біла пташка	322
Ніч під Івана Купала	324
Подорож Марусі-емігрантки	326
Бандерівці	328
Козацько-Татарська долина	329
Усміх мами	337
Китиця жалібних квітів	338
Повернення з-за кордону 1941 року	343
Страх	346
Ревматизм	347
Осінь	348

РОЗДІЛ VI

Дощик і борщик	351
Пастушка	351
Україна	352
На провесні, юним приятелям	353
Молитва - Гімн	354
Марш українських дітей	355
Привіт українським дітям на чужині	356
Пробудження весни	357
Пісня молитва	360
На добрий день!	361
Весняний марш юнаків	362
Прийшла до нас весна	363
Гарним квітом пишається	364
Світанок над селом	365
Весняні Думки	366
Школярі на дозвіллі	367
Сестрі Анні	368
Школяр	369
Купіль	371
Пташеня	372
Вітер, хмара й буря	373
Зелене поле	375

Пробудження землі	377
В чорнім лісі	378
Пише сонце ясне	379
Святий Вечір	381
Євшан-зілля	383
Ранок	383
Калина	384
Три сопілки	386
Плач і жаль трилітнього хлопчика Миколки	387
Гострять бритву фризієри	390
Весна	392
Паска	393
Україно моя	394
Дитячі очі	395
Мій білий світ	396
Післяслово	397

QVASI ROSA PLANTATA SVPER
REGINA

CARDINAL JOSEPH SLIPYJ - LOURDES 2/7/1970 ~

VIRON

